

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

2022 YILI

Çalışma Programı

ARTVİN

GİRESUN

GÜMÜŞHANE

ORDU

RİZE

TRABZON

Yönetici Özeti

Ajansımız tarafından 3 adet sonuç odaklı program (SOP) yürütülecektir:

➤ Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı

TR90 Bölgesinde turizmi tüm yıla yayarak Bölge turizm gelirlerini ve turist sayısını artırmak amacıyla oluşturulmuştur. Hedef pazarların çeşitlendirilmesine; destinasyon yönetimi mantığıyla yeni turizm destinasyonlarının oluşturulması ve mevcutların geliştirilmesine; eko turizm, kamp ve karavan turizmi, deneyim turizmi, kültür turizmi, toplantı ve etkinlik turizmi özelinde alternatif turizm türlerinin yaygınlaştırılmasına ve nihayetinde Bölge'nin Turizm 4.0'a hazırlanmasına yönelik faaliyetlere odaklanılmıştır.

➤ Girişimcilik ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

Doğu Karadeniz'de girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla oluşturulmuştur. İlk,orta ve yükseköğretimde eğitici ve öğrencilerin girişimcilik konusundaki farkındalık, bilgi ve becerileri ile TR90'daki girişimcilere ve geleceğin girişimcilerine hizmet veren beceri-tasarım atölyeleri, İŞGEM, kuluçka ve hızlandırıcılar gibi yapıların altyapı, kurumsal kapasite ve hizmet kalitelerini geliştirmeye; girişimcilerin finansal desteklere, pazara ve iş dünyasından mentorlere erişimini sağlamaya, bölgesel girişim faaliyetlerini koordine etmeye ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik faaliyetlere odaklanılmıştır.

➤ Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı

Kırsal nüfusun ekonomik refahının artırılması amacıyla oluşturulmuştur. Program kapsamında yerel ürünlerin ticaret hacminin artırılması, üreticiler arasında yerel yönetimlerin öncülüğünde işbirliğinin geliştirilmesi ve yöresel ürünlerden elde edilen katma değer artırılmasına yönelik faaliyetlere odaklanılmıştır.

İÇİNDEKİLER

.....	i
YÖNETİCİ ÖZETİ	i
İÇİNDEKİLER	ii
1. GİRİŞ	4
2. DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ TURİZM 2.0 SONUÇ ODAKLI PROGRAMI	6
2.1. AMAÇ	6
2.2. ARKA PLAN VE MÜDAHALE GEREKÇESİ	6
2.3. SONUÇ VE ÇIKTI HEDEFLERİ	9
2.4. PROJE VE FAALİYETLER.....	10
2.4.1. <i>Araştırma, Analiz ve Programlama</i>	10
2.4.2. <i>İşbirliği ve Koordinasyon</i>	12
2.4.3. <i>Kapasite Geliştirme</i>	12
2.4.4. <i>Tanıtım ve Yatırım Destek</i>	13
2.4.5. <i>Ajans Destekleri</i>	13
2.4.6. <i>Önemli Kamu Yatırımları</i>	14
2.4.7. <i>AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler</i>	14
2.5. PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	15
2.6. İZLEME VE DEĞERLENDİRME	15
3. GİRİŞİMCİLİK VE YATIRIM ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI	17
3.1. AMAÇ	17
3.2. ARKA PLAN VE MÜDAHALE GEREKÇESİ	17
3.3. SONUÇ VE ÇIKTI HEDEFLERİ	19
3.4. PROJE VE FAALİYETLER.....	20
3.4.1. <i>Araştırma, Analiz ve Programlama</i>	20
3.4.2. <i>İşbirliği ve Koordinasyon</i>	21
3.4.3. <i>Kapasite Geliştirme</i>	21
3.4.4. <i>Tanıtım ve Yatırım Destek</i>	22
3.4.5. <i>Ajans Destekleri</i>	23
3.4.6. <i>Önemli Kamu Yatırımları</i>	23
3.4.7. <i>AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler</i>	23
3.5. PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	24
3.6. İZLEME VE DEĞERLENDİRME	25
4. KIRSAL KALKINMA SONUÇ ODAKLI PROGRAMI	26
4.1 AMAÇ	26
4.2 ARKA PLAN VE MÜDAHALE GEREKÇESİ	26
4.3 SONUÇ VE ÇIKTI HEDEFLERİ	29
4.4 PROJE VE FAALİYETLER.....	30
4.4.1. <i>Araştırma, Analiz ve Programlama</i>	30
4.4.2. <i>İşbirliği ve Koordinasyon</i>	30
4.4.3. <i>Kapasite Geliştirme</i>	31
4.4.4. <i>Tanıtım ve Yatırım Destek</i>	32
4.4.5. <i>Ajans Destekleri</i>	32
4.4.6. <i>Önemli Kamu Yatırımları</i>	32
4.4.7. <i>AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler</i>	32
4.5 PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	33

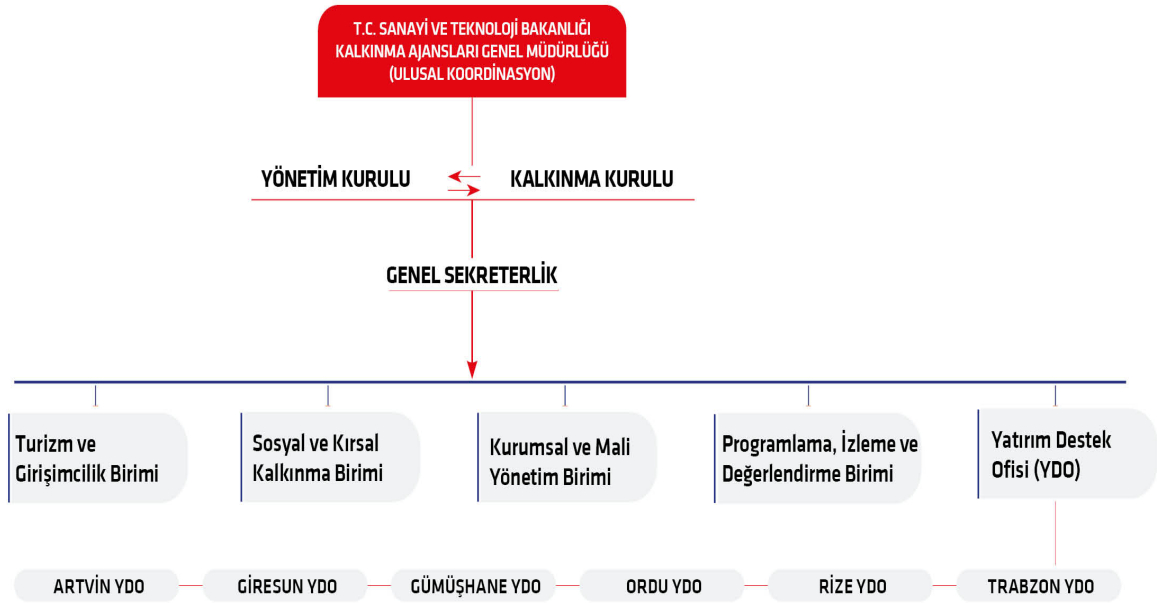
4.6	İZLEME VE DEĞERLENDİRME	34
5	KURUMSAL GELİŞİM.....	35
5.1	ARAŞTIRMA, ANALİZ VE PROGRAMLAMA.....	35
5.2	İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON.....	35
5.3	KAPASİTE GELİŞTİRME	35
5.4	TANITIM FAALİYETLERİ.....	35
5.5	AB VE DİĞER DİŞ KAYNAKLI PROGRAMLAR KAPSAMINDAKİ PROJELER.....	35
5.6	DİĞER PROJE VE FAALİYETLER	35
6.	YEREL KALKINMA FIRSATLARI.....	37
6.1	AMAÇ	37
6.2	ARKA PLAN VE MÜDAHALE GEREKÇESİ	37
6.3.	FAALİYETLER, SONUÇ VE ÇIKTI HEDEFLERİ	39
6.4.	İZLEME VE DEĞERLENDİRME	39
6.5.	ÖNCEKİ YILLARDAN DEVAM EDEN PROJELER.....	40
7.	SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	41
8.	EKLER	42

1. Giriş

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun” un 3’üncü maddesine dayanılarak 25 Temmuz 2009 tarihli ve 27299 sayılı Resmi Gazete ’de yayınlanan 2011/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Ajans, Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon illerini kapsayan ve “TR90” olarak sınıflandırılan Bölge’de hizmet vermektedir. Ajans merkezi Trabzon’dadır ve TR90 Bölgesinin her ilinde Yatırım Destek Ofisleri bulunmaktadır.

Kalkınma ajanslarında uzman personel, hukuk müşaviri, iç denetçi, destek personeli olmak üzere dört grupta personel istihdam edilmektedir. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı’nda 30 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 1 genel Sekreter, 28 uzman ve 8 destek personeli; 1 Nisan 2018 tarihi itibarıyla 696 sayılı KHK kapsamında kadroya geçişi sağlanan 30 sürekli işçi ve engelli ve eski hükümlü işçi çalıştırılmasına dayalı yönetmelik kapsamında İŞKUR aracılığıyla istihdam edilen 1 eski hükümlü ve 1 engelli olmak üzere toplamda 69 kişi görev yapmakta, Genel Sekreterlik görevini Onur ADIYAMAN yürütmektedir.

Şekil 1. Ajans Organizasyon Şeması

Yönetim kurulu, ajansın karar organıdır ve Bölge illerinin Valileri, Belediye Başkanları, TSO Başkanları ve İl Genel Meclisi Başkanları’ndan oluşmaktadır. Ajans Yönetim Kurulu toplantıları mevzuatta öngörüldüğü biçimde her iki ayda bir en az bir kere yapılmaktadır.

Özel sektör, sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve üniversitelerden oluşan Kalkınma Kurulu, ajansın danışma organıdır. “Kalkınma Ajansları Kalkınma Kurullarına Temsilci Gönderecek Kurum ve Kuruluşların Belirlenmesi ve Bazı Bakanlar Kurulu Kararlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar”ın ekinde yer alan Kalkınma Kurulu Üye Listelerine ilişkin tablonun yürürlükten kaldırılması hakkındaki ekli kararın uygulanması hususu; Kalkınma Bakanlığı’nın 15/8/2016 tarihli ve 3236 sayılı yazısı üzerine, 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanununun 3 üncü ve 8 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 15/8/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır. 2016/9112 sayılı bu karar uyarınca Kalkınma Kurulu Üye Listelerine ilişkin tablo yürürlükten kaldırılmıştır.

2014-2023 Doğu Karadeniz Bölge Planı Vizyonu; “*Ekonomisi yenilikçi ve rekabetçi, kırsal-kent bütünlüğünü sağlayarak sosyal refah ve yaşam kalitesini geliştirmiş, yaşanabilir mekânlar, sürdürülebilir bir çevre ve yüksek insan kalitesine sahip Doğu Karadeniz*” olarak belirlenmiştir.

Bu çerçevede, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı 2022 Yılı Çalışma Programı’nı hazırlamıştır. 2022 Yılı Çalışma Programı, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı’nın planlama dönemi içerisindeki faaliyetlerini ve bu faaliyetlere yönelik tahmini mali kaynakları içermektedir. 2022 yılı çalışma programı hazırlık sürecinde ajansın tüm insan kaynağı ve bilgi birikimi sentezlenerek sonuç odaklı programlara yansıtılmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda tüm personelin katıldığı istişare toplantısı düzenlenmiş, ajans içinde çalışma grupları oluşturulmuş ve ajans öncelikleri doğrultusunda ajansın mevcut finansal ve beşeri kaynağı da göz önünde bulundurularak 3 adet sonuç odaklı program belirlenmiştir.

DOKA tarafından 3 adet sonuç odaklı program yürütülecektir:

➤ Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı

TR90 Bölgesi’nde turizmi tüm yıla yayarak Bölge turizm gelirlerini ve turist sayısını artırmak amacıyla oluşturulan program hedef pazarların çeşitlendirilmesine; destinasyon yönetimi mantığıyla yeni turizm destinasyonlarının oluşturulması ve mevcutların geliştirilmesine; eko turizm, kamp ve karavan turizmi, deneyim turizmi, kültür turizmi, toplantı ve etkinlik turizmi özelinde alternatif turizm türlerinin yaygınlaştırılmasına ve nihayetinde Bölge’nin Turizm 4.0’a hazırlanmasına yönelik faaliyetlere odaklanılmıştır.

➤ Girişimcilik Ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

Doğu Karadeniz’de girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla oluşturulan program ilk, orta ve yükseköğretimde eğitici ve öğrencilerin girişimcilik konusundaki farkındalık, bilgi ve becerileri ile TR90’daki girişimcilere ve geleceğin girişimcilerine hizmet veren beceri-tasarım atölyeleri, İŞGEM, kuluçka ve hızlandırıcılar gibi yapıların altyapı, kurumsal kapasite ve hizmet kalitelerini geliştirmeye; girişimcilerin finansal desteklere, pazara ve iş dünyasından mentorlere erişimini sağlamaya, bölgesel girişim faaliyetlerini koordine etmeye ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik faaliyetlere odaklanılmıştır.

➤ Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı

Kırsal nüfusun ekonomik refahının artırılması amacıyla oluşturulan programın bütçesi üreticiler arasında yerel yönetimlerin öncülüğünde işbirliğinin geliştirilmesi ve yöresel ürünlerden elde edilen katma değer artırılmasına yönelik faaliyetlere odaklanılmıştır.

2. Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı

2.1. Amaç

Bölge turizmini 12 aya yayarak turizm gelirlerini ve turist sayısını artırmak.

- Özel Amaç 1: Bölgede destinasyon yönetimi mantığıyla, yeni turizm destinasyonları oluşturmak ve mevcutları geliştirmek.
- Özel Amaç 2: Hedef pazarları çeşitlendirmek.
- Özel Amaç 3: Alternatif turizm türlerini yaygınlaştırmak.

2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Yatırımcıların yoğun ilgisi neticesinde bölgede konaklama ve yeme-içme hizmetleri sunan tesis sayısında özellikle Trabzon ve Ordu'da belirli bir kapasite oluşmuş olup yatırımcıların turizme olan ilgileri devam etmektedir. Oluşan kapasiteye rağmen hizmet sunumu, kurumsallaşma, destinasyon yönetimi, müşteri odaklılık ve çalışan sadakatinin sağlanması noktasında geliştirilmesi gereken hususlar bulunmaktadır. Yatırımcıların artan ilgisi nedeniyle altyapıya yönelik çalışmalar da hız kazanmış olup "Tarihi, Kültürel ve Doğal Değerlerin Korunması ve Geliştirilmesi" ve DOKAP işbirliği ile yürütülen "Yeşil Yol Güzergâhındaki Kültür-Turizm Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi" mali destek programları uygulanmaktadır. Bu noktada, turizm merkezlerini destinasyon yönetimi mantığıyla bir bütün olarak geliştirmek ve yatırımcıların ilgisini yeni destinasyonlara ve değer zincirinde yer alan diğer alanlara yönlendirmek; katma değeri yüksek yeni destinasyonlar yaratmak, mevcut işletmelerde ise kurumsal kapasite ve beşeri sermayenin güçlendirilmesini sağlamak Ajansın orta vadede odaklanabileceği hedefler olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda yalnızca turizm alanlarının tanıtımının değil, turizm yatırımlarının tanıtımının da yapılması ve bölgemizde turizm anlamında topyekûn bir kalkınmanın gerçekleşmesi amaçlanmaktadır. Turistlerin harcama eğilimleri belirlendikten sonra bu doğrultuda yatırım önerilerinin geliştirilmesi ve bu önerilerin potansiyel yatırımcılara tanıtılması öncelikler arasındadır.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)'nin evrensel eylem çağrısı olan ve 2016 yılında yürürlüğe giren "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları" kapsamında belirlediği 17 ana amaçtan biri olan 'İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme' amacının alt hedeflerinden biri, 2030'a kadar, istihdam yaratan ve yerel kültür ve ürünlerini teşvik eden sürdürülebilir turizmin desteklenmesi için politikalar oluşturulması ve uygulanmasıdır. Yine bu amaçlardan biri olan 'Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar' amacının alt hedeflerinden biri ise; dünyanın kültürel ve doğal mirasının korunması ve gözetilmesi çabalarının artırılmasıdır. Ajansımız bu ve benzeri üst düzey politika, plan, çağrı ve bildirileri dikkate alarak; yerel kültür ve doğanın odak noktasında olduğu turizm türlerini bölgemizde geliştirmek üzere faaliyetler planlamaktadır. Bu bakış açısıyla bölgemizde alternatif turizm türlerinin geliştirilmesinin; Bölge turizm gelirlerinin artırılması, bölgede mevsimsellikten kaynaklanan sorunların azaltılması ve ortalama kalış süresinin artırılması için önemli olduğu değerlendirilmektedir. Deniz-kum-güneş odaklı kitle turizminin bölgeye uygun olmadığı bilinciyle Ajansımız tarafından;

- Eko-Turizm,
- Deneyim Turizmi,
- Kültür Turizmi,
- Gastronomi,

- Doğa Turizmi,
- Sağlık Turizmi,
- 3.Yaş Turizmi,
- Denizcilik Turizmi
- Karavan Turizmi

Gibi diğer alternatif turizm türlerinin gelişmesine yönelik bölgede çeşitli araştırmalar yürütmekte ve iyi uygulama örnekleri incelenmektedir. Alternatif turizm faaliyetlerinin her birinin yöresel kültür ile birleştiği nirengi noktalarının keşfedilmesi ve bu noktalardan hareketle bölgede uygulanacak alternatif turizm türleri konusunda farklılık yaratılmasının yanı sıra bu faaliyetlerin birbirlerini tamamlayacak şekilde yapılandırılması ve planlanması, turizm gelirlerinin artmasına yol açacaktır.

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı olarak 2010-2019 yılları arasında Körfez Bölgesine yönelik gerçekleştirdiğimiz tanıtım faaliyetleri olumlu sonuçlar vermiş, tarifeli ve tarifersiz direk uçak seferlerin başlatılması ile yabancı turist sayısında kayda değer artış sağlanmıştır. Katılım sağlanan yurt dışı tanıtım etkinlikleri ve kurulan işbirlikleri neticesinde turizm alanında bölgemize büyük ölçekli yatırımlar çekilmiştir. Mali destek programlarının da katkısıyla Bölgedeki turizm altyapısı geliştirilmiş, turizm yatak sayısı 19 binlerden 57 bine çıkmıştır. Söz konusu dönemde ulusal ve uluslararası zincir otellerin de hizmet vermeye başlamasıyla birlikte konaklama tesis sayısı yaklaşık olarak 400'den 1100'e, turist sayısı ise 1.6 milyondan 4 milyona yükselmiştir. Buna rağmen turistlerin ortalama kalış sürelerini artıracak faaliyet türlerinde gerçekleştirilen yatırım sayısı istenilen düzeyde artmamış olup desteklerin konaklama ve yeme-içme faaliyetleriyle sınırlı kaldığı görülmektedir. Ayrıca, pazara sunulacak ürün tasarımlarının turist beklenti ve önceliklerine göre yapılandırılarak destinasyonun bir bütün olarak değerlendirilmesi, bölgede marka olabilecek yeni destinasyonların da bu yaklaşımla ortaya çıkarılması önemli bir ihtiyaçtır.

2020 yılı başında tüm dünyayı etkileyen Covid-19 salgını nedeniyle dünya çapında uluslararası uçuşlar %74 azalmış, bu durum turizm ve bağlı sektörleri derinden etkilemiştir. Uluslararası seyahat sınırlamaları, sınırların kapanması ile müzeler ve festivaller gibi kültürel miras alanlarının kapatılmış olması özellikle kültür turizmini olumsuz etkilemiştir. Dolayısıyla diğer destinasyonlarda olduğu gibi bölgemizde de turizm sektörü oldukça olumsuz etkilenmiştir. Tüm yatırım ve planlarını yabancı turist hedef kitlesine göre yapan işletmelerin çoğunlukta olduğu sektörde salgına rağmen güvenli seyahat imkânları geliştirilmiş, ancak sorunun çözüme kavuşması yönündeki beklentiler karşılanamamıştır. Normalleşme süreci ile birlikte, kaybedilen pazarı kademeli olarak geri kazanmaya yönelik politika ve faaliyetlerin geliştirilmesi beklenmektedir. Bu anlamda BM Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) Covid-19 pandemisini; turizm sektörünü daha sürdürülebilir, kapsayıcı ve dayanıklı bir yapılanmaya doğru daha iyi bir şekilde yeniden inşa etme fırsatı olarak değerlendirmiştir. Dünya Turizm Örgütü'nün 28 Ocak 2021'de yayınladığı haber bülteninde "açık hava ve doğa temelli turizm faaliyetleri ile iç turizm ve 'yavaş seyahat' deneyimleri artan ilgi görmektedir" şeklinde bir açıklama yapılmıştır. Bu kapsamda, alternatif turizm çeşitlerinin öne çıkarılması, hedef yurt dışı pazarlarının çeşitlendirilmesi ile birlikte yurt içi pazarına da ağırlık verilmesi Ajansımızın öncelikleri arasındadır.

Alternatif turizm türlerinden biri olan kültür turizmi, Dünya Turizm Örgütü tarafından, kültürel değerler ve kültürel ürünlere odaklı turizm olarak tanımlanmaktadır. Kültür turizminin dünya çapında turizm endüstrisinin %40'ına tekabül ettiği belirtilmektedir. Kültür turizmi; kültürel miras, dini alanlar, sanatsal aktiviteler, gösteri sanatları, gastronomi, festivaller, özel etkinlikler gibi birçok alanın kesişim kümesinden oluşmaktadır. Değişen ve evrilen yaşam biçimi, popüler kültür ve yaratıcılık, geleneksel ve dijital inovasyon kültür turizminin dinamik değişimini sürekli kılmaktadır. Ülkeler; eşsiz somut ve soyut kültürel miras değerlerini, modern kültürel değerleri ile birleştirerek kültür turizmi üzerinden turizm sektörünü, sürdürülebilir bir ekonomik büyümeyi sağlamak amacıyla kullanmaktadır. Kültür turizmi ile istihdam yaratılması kırsal ve kentsel alanların yeniden canlandırılması yoluyla doğal ve kültürel alanların korunmasını temin etmektedir. Bu anlamda Roma, Pers,

Bizans, Selçuklu, Osmanlı ve adı unutulmaya yüz tutmuş kavimlerin yaşamış olduğu Doğu Karadeniz Bölgesi'nde kültür turizmi çalışılması gereken en önemli alanlardan biridir.

Dünya Turizm Örgütü "Covid-19 ve Kültür Turizmi" başlığı ile yayınladığı yazıda, turizm destinasyonlarının kültürel kimliğini ve markalaşmasını güçlendirmesi gerektiğini belirtmiş; kültür turizmi sektörünü, çocuklara ve gençlere ulaşarak bilinçli küresel vatandaşları ve geleceğin turistlerini şekillendirecek bir araç olarak tanımlamıştır. Aynı zamanda Covid-19 pandemisi turizm ve kültürün kilit oyuncuları arasında sektörler arası yönetim modelleri oluşturmak için olağanüstü bir fırsat olarak değerlendirilmiştir. Bu modellerin platformlardan oluşması, eylemleri koordine etmek ve bilgi paylaşmak için teknoloji ortaklıklarını içermesi gerektiği belirtilmiştir. Bu dijital geçiş sırasında kültür ve sürdürülebilir turizm üzerine çevrim içi olarak sunulan kapasite geliştirme programlarına erişimi iyileştirmek için teknoloji şirketleri ve özel sektör ile iş birlikleri kurabileceği belirtilmiştir.

2011 yılında ilk kez kullanılan Endüstri 4.0 ile beraber dijitalleşme, bilgi yönetimi ve üretim / hizmet alanında iş yapma şekilleri değişmeye başlamıştır. Dijital dönüşüm çağını yaşadığımız günümüzde yeni nesil teknolojilerin turizm sektöründe de kullanılmaya başlanması artık kaçınılmazdır. Bu değişim ile özdeşleştirilen Turizm 4.0, yerel topluluklar etrafında işbirlikçi bir turizm ekosistemi oluşturmayı ve turizmin olumlu etkilerini artırmak için veriye dayalı stratejik planlamayı etkinleştirmeyi amaçlamaktadır. Bu anlamda sektörün dijital dönüşüme hazırlanması, etkili iletişim stratejileri oluşturulması, katma değeri yüksek ve sürdürülebilir destinasyonlar oluşturulması Ajansımızın bu alandaki çalışmalarının odak noktasında olacaktır.

Söz konusu gerekçeler nedeniyle Ajansımız, 2021-2023 yılları arasında değer zincirindeki zayıf bileşenleri güçlendirmeye, katma değeri yüksek sürdürülebilir destinasyonlar oluşturmaya ve alternatif turizm türlerini etkin bir tanıtım metodolojisi ile birlikte geliştirmeye odaklanacaktır. 2014-2023 TR90 Bölge Planı'ndaki 7 adet strateji Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı'nın gerekçesini oluşturmaktadır:

- Strateji 2.9-1: TR90 Bölgesi'nde Alternatif Turizm Faaliyetlerinin Bütünlük Bir Şekilde Geliştirilmesi
- Strateji 2.9-2: Yaylaların Planlı Bir Şekilde Birbirine Bağlanarak Yayla Koridorunun Oluşturulması
- Strateji 2.9-4: Müşteri Odaklı Tanıtım Ve Pazarlama Mekanizmasının Geliştirilmesi
- Strateji 2.9-5: Turizm Sektöründe Çalışan Nitelikli İnsan Kaynağının Geliştirilmesi
- Strateji 2.9-6: Turizmin Kümelenme Şeklinde Gelişiminin Sağlanması
- Strateji 2.9-8: Kültürel Ve Doğal Değerleri Geliştirerek Markalaşmanın Sağlanması
- Strateji 2.9-9: Sektörün İhtiyaç Analizlerinin Yapılması Ve Altyapı Eksikliklerinin Giderilmesi

TR90 Bölgesi illeri turizm toplantı ve çalıştay sonuçları, il turizm stratejileri, Doğu Karadeniz turizm master planı doğrultusunda turizmde bölgenin öncelikli ihtiyaçlarının;

- Turizm destinasyon ve faaliyetlerinin birbirlerini tamamlayacak ve ilgili işletmelerde öldürücü rekabet ortamının oluşmasını engelleyecek şekilde bütüncül bir planlama mantığı ile kurgulanması,
- Taşıma kapasitesi, müşteri beklenti ve memnuniyeti vb. gibi alanlarda gerçekleştirilen nitelikli araştırmaların sayısının artırılması,
- Hizmet sunumu ve işletme verimliliği kapsamında beşeri sermayenin güçlendirilmesi,
- Turizm sektöründeki aktörler arasında işbirliği mekanizmalarının geliştirilmesi,
- Altyapı sorunlarının giderilmesi,
- Pazarın çeşitlendirilerek kırılmalıkların azaltılması,
- Değer zincirinde yer alan bileşenlerin geliştirilmesi,
- Mevsimsellik etkisinin azaltılarak istihdam ve doluluk oranlarında değişkenliğin azaltılması, verimlilik artışının sağlanması,
- Turizm gelirlerinin tabana yayılması,

- Alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi,
- Katma değeri yüksek yeni destinasyonlar oluşturulması

olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu tespitler doğrultusunda Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı geliştirilmiştir.

2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılmaları hedeflenen sonuçlar aşağıdaki temel performans göstergeleri ve çıktı performans göstergeleri tablolarında yer almaktadır:

Tablo 1. Turizm 2.0 SOP Temel Performans Göstergeleri

Gösterge	Birim	Mevcut	Hedef	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç
Yeni destinasyon sayısı	Adet	0	4	Master planlar, il tanıtım katalogları	1
En az 20.000 turist gönderen ülke sayısı	Adet	0	2	Kültür ve Turizm Bakanlığı İstatistikleri, havaalanı gümrük verileri	2
Ajansın SOP kapsamında üzerinde çalıştığı alternatif turizm destinasyonları arasında tur paketlerine giren destinasyon sayısı	Adet	0	3	il tanıtım katalog ve broşürleri, tur paketleri içerikleri	3

Halihazırda devam eden güdümlü projeler kapsamında Santa Harabeleri ve Satala Antik Kenti'nde iki yeni destinasyon oluşturulması ve bu destinasyonların tur paketlerine dahil edilmesi amaçlanmaktadır. Önümüzdeki dönemlerde yapılacak çalışmalar ve araştırmalar sonucunda bunlara ek yeni destinasyon oluşturma faaliyetleri devam edecektir. Bu destinasyonlar oluşturulurken bölgenin tarihi, kültürel ve doğal çeşitliliklerine odaklanması, elde edilecek gelirin yerel halkın yararlanması ve inovatif destinasyon yönetimleri oluşturulması hedefi ile hareket edilecektir.

Bunların yanı sıra bölgemize hali hazırda 20 binden fazla turist gönderen Kuveyt, Bahreyn, Suudi Arabistan gibi ülkelere ek olarak, planlanan tanıtım faaliyetleri kapsamında hedef ülkelerin çeşitlendirilmesi ve 20.000 turist gönderen ülke sayısında artış sağlanması amaçlanmaktadır.

Tablo 2. Turizm 2.0 SOP Çıktı Performans Göstergeleri

Bileşen Kodu	Bileşen Adı	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef	2022 Hedef	Tamamlanma Dönemi	Katkı Sağlanacak Sonuç Göstergesi
1.1	Destinasyon yönetimine yönelik kurumsal bir yapının oluşturulması	Destinasyon yönetimine yönelik oluşturulan kurumsal yapı sayısı	Adet	2	1	2023/4	1
2.1	Alternatif turizm alanında yurt içi ve yurt dışı iyi uygulama örneklerinin incelenmesi	Alternatif turizm alanında yurt içi ve yurt dışı inceleme ziyareti sayısı	Adet	2	1	2023/4	3
3.1	Hedef pazarlara yönelik yurt dışı turizm tanıtım etkinliklerine katılım sağlanması veya tanıtım amaçlı lansman (roadshow) organizasyonlarının düzenlenmesi	Yurt dışı tanıtım etkinliği /lansman(Roadshow) organizasyon sayısı	Adet	3	0	2023/4	2

3.2	Fam-trip organizasyonları yapılması	Fam-trip tanıtma turu sayısı	Adet	4	2	2023/4	2
3.3	Bölge turizm tanıtım materyallerinin oluşturulması	Turizm tanıtım materyali sayısı	Adet	6	3	2023/4	2
4.1	Alternatif turizme yönelik destinasyonların belirlenmesi ve pilot projeler geliştirilmesi	Alternatif turizm alanında yeni destinasyon sayısı	Adet	3	2	2023/4	3
4.2	Yöresel hediyelik eşya tasarım koleksiyonunun hazırlanması ve/veya prototip üretilmesi	Yöresel hediyelik eşya tasarım koleksiyon/prototip sayısı	Adet	4	2	2023/4	3
4.3	Turizm master plan ve yatırım fizibilitelerinin hazırlanması	Master plan ve fizibilite sayısı	Adet	8	2	2023/4	1
5.1	Turizm alanında güdümlü proje, Mali destek programlarının geliştirilmesi	Turizm alanında MDP veya güdümlü proje destekleri	Adet	6	3	2023/4	1,2,3
5.2	Turizm teknik destek programının oluşturulması	Turizm Teknik Destek Programları	Adet	4	1	2023/4	1,2,3
5.3	AB Karadeniz Sınır Ötesi İşbirliği Programı Heripreneurship Projesi	AB Sınır Ötesi İşbirliği Programı Heripreneurship Projesi	Adet	1	-	2022/4	2,3

2.4. Proje ve Faaliyetler

2.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Bu SOP kapsamında aşağıdaki araştırma ve analizlerin yapılması planlanmıştır:

Bölgede Deneyim Turizmi Kapsamında Ürünlerin Geliştirilmesi

Geleceğin trendleri arasında yer alan bir turizm türü olan deneyim turizmi, destinasyonda öne çıkan turizm öğelerini deneyimlemek, sıra dışı ve kendine özgü bir deneyim yaşamak ve fotoğraf çekmek yerine o destinasyonda anı biriktirmek, anda kalmak olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda turistlerin bölge kültürünü, gastronomisini, bölge insanının geleneklerini, yaşam tarzını deneyimleyebilmesi için ürün/hizmet geliştirmeye yönelik araştırma/analiz faaliyetleri yürütmek, bölgedeki paydaşları sürece dâhil etmek ve deneyim turizmi farkındalığını artırmak gerekmektedir. Bu amaçlarla, geniş katılımlı tanıtım, bilgilendirme ve koordinasyona yönelik etkinliklerinin düzenlenmesi, yeni ürünlerin geliştirilerek bunların tanıtılması ve deneyimlerini unutmamalarını sağlayacak yöreye ve temaya özgü yöresel hediyelik eşyaların tasarlanması planlanmaktadır. Bu çalışmalar doğrultusunda, önceki yıllarda fındık hasadının bir turistik deneyime dönüştürülmesi için Ajans tarafından tanıtım çalışması gerçekleştirilmiştir. Bölgede çay işleme tesislerinin ziyaretçilere açılması da endüstriyel turizm ürünü olarak deneyim turizmine girmektedir. Bunlara ek olarak bölgeye özgü soyut ve somut pek çok ürünün de deneyim turizmi kapsamında geliştirilmesi öngörülmektedir.

Turizm Master Plan ve Yatırım Fizibilitelerinin Hazırlanması

Master planlar ve fizibiliteler, bütüncül yaklaşımla, ilgili destinasyonda sahip olduğu taşıma kapasitesini ve sürdürülebilirliği de ön plana alarak destinasyonda mükerrer yatırımları engellediği için destinasyonun maliyet etkin ve planlı gelişmesini sağlamaktadır. Bununla birlikte bu çalışmalar, potansiyel yatırımcılara birçok veriyi görselleştirerek, bütüncül bakış açısıyla ve kolay anlaşılabilir şekilde sunmaktadır. Bunlara ek olarak destinasyondaki yerel yönetimlerin de plan hazırlık sürecine dâhil edilmesi sonucu imar planları bu doğrultuda revize edilmekte ve sosyal donatılar planları doğrultusunda geliştirilmektedir. Yerli ve yabancı yatırımcıyı bölgemize çekebilmek adına Ajansımız tarafından uluslararası referanslara sahip firmalara bölgede öne çıkan veya yüksek potansiyel barındıran turizm destinasyonlarında turizm aktiviteleri ve tematik yapılar içeren bütüncül ve profesyonel turizm master planları hazırlanmaktadır. Söz konusu master planlar,

yatırımcılar ile temas kurulabilecek tüm mecralarda fizibiliteleri ile birlikte potansiyel yatırımcılara sunulmaktadır. Bu kapsamda geçtiğimiz senelerde Tonya ve Akçaabat için hazırlanan master planlardaki belirli noktalar için yatırımcı bulunmuş olup diğer noktalar için yatırımcı arayışı devam etmektedir. Bunlara ek olarak Artvin, Gümüşhane Kurum Vadisi, Süleymaniye, Rize ve Çayeli Kuspa için hazırlanan master planlarda yer alan yatırımlara yönelik yatırımcı arayışı da devam etmektedir. 2022 yılında geçmişte master plan hazırlanmayan Ordu ve Giresun illerine öncelik verilmesi planlanmaktadır.

Alternatif Turizme Yönelik Projelendirme Faaliyetleri

TR90'da alternatif turizm türlerini destinasyon yönetimi ilkeleri doğrultusunda geliştirmek amacıyla Ajans tarafından yeni ve örnek destinasyonlar oluşturulması planlanmaktadır. Destinasyonların projelendirilmesinde sürdürülebilir ve bütüncül bir yaklaşımın ortaya konulması, birbirini tekrarlamak yerine birbirini tamamlayan faaliyet/aktivite/meکانlara yer verilerek hedef kitlenin belirli bir süre destinasyonda konaklamasını sağlayacak ve hatta komşu bölge ve ülkelerle işbirliği yapmaya imkan tanıyacak bir tasarımla yola çıkılması önem arz etmektedir. Bu doğrultuda Ajans tarafından bölge genelinde çeşitli alternatif turizm kollarında destinasyon geliştirmeye yönelik projelendirme faaliyetleri yürütülmesi öngörülmektedir. Bunlara ek olarak turistlerin deneyimlerini artırabilecek, bu sayede kalış sürelerini de artıracak yaratıcı turizm konseptlerinin bölgemizde uygulanması hedeflenmektedir. Bu bağlamda su parkı, macera parkı, etkinlik atölyeleri, tematik parklar gibi deneyim öğelerinin bölgemize kazandırılmasıyla başta çocuklu aileler olmak üzere bölgemize gelen turistlerin bölgemizde kalış süresini ve memnuniyet seviyesini artırarak turizm gelirlerine pozitif ivmenin kazandırılması öngörülmektedir. Bu sayede bölgemize gelen ziyaretçilerin anı biriktirmeden evlerine dönmek yerine yaşayacakları farklı deneyimler sayesinde kalış sürelerini ve turizm giderlerini artırmaları ve birden çok sefer bölgemizi ziyaret etmek istemeleri amaçlanmaktadır.

Bu bakış açısıyla bölgede kitlesel turizmden ziyade, niş, hedef grup odaklı turizm türlerinin yaygınlaştırılması, bu doğrultuda projelendirme çalışmalarının yapılması hedeflenmektedir. Bu bağlamda özellikle Covid-19 pandemisi sonrası yükselen bir trend olan karavan turizmini bölgemizde yaygınlaştırmak ve bu turizm türü kapsamında bölgemize gelen ziyaretçilerin ihtiyaçlarını karşılayabilmek adına güdümlü proje desteği çalışmalarına başlanmış olup çalışmanın önümüzdeki dönemde bölgenin tamamına yayılması amaçlanmaktadır. Karavan parklarının varlığı, etkin kullanımı ve iyi uygulama örnekleri anlamında önde gelen ülkeler Avustralya ve ABD'dir. Bu bağlamda bu ülkeler özelinde literatür taraması yapılmış ve iyi uygulama örnekleri incelenmiştir. Bu doğrultuda edinilen bilgiler projelendirme aşamasında kullanılmış ve yenilikçi fikirler üzerine çalışılmıştır. Buna ek olarak bölgemizin sahip olduğu ekolojik güzellikleri temel alacak şekilde sürdürülebilir sosyal ve kırsal kalkınma fırsatı olan eko turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Böylece kitlesel olmayan turizm faaliyetleri ve projeler ile bölgemizin belirli hedef gruplar için tercih edilen ve birçok kez ziyaret edilen bir yer haline gelmesi hedeflenmektedir.

Alternatif turizm türlerinden olan kültür turizmi, doğru yönetildiği sürece, doğal ve tarihsel mirası geleceğe taşımak için önemli bir araçtır. Bu açıdan baktığımızda bölgenin kültürel çeşitliliğinin bir parçası olan Satala Antik Kenti için bir güdümlü proje geliştirilecektir. Turizmin çeşitlendirilmesi kapsamında yeni destinasyon oluşturulması, alternatif turizm ürünleri geliştirilmesi, bölge halkına gelir kaynağı oluşturularak kırsal kalkınmanın sağlanması ve nihayetinde bir kültür turizmi destinasyonu olarak kullanılabilir Satala Antik Kenti, Gümüşhane İli Sadak Köyü'nde yer alan, Türkiye'nin ilk ve tek Roma Lejyonu (XV. Apollinaris Lejyonu) kazısıdır. Aynı zamanda Roma İmparatorluğu'nun doğu sınırı üzerine yürütülen tek lejyon kazısı olma özelliğinin yön vereceği çalışmalar ile Satala Antik Kenti'nin ileri aşamalarda AB ülkeleri hedefinde tur programlarına dâhil edilmesi planlanmaktadır. Kültür turizmi vurgusunun yanı sıra dijital çağın gerekliliği ölçüsünde katma değeri yüksek sürdürülebilir bir destinasyon oluşturulması planlanmaktadır. Proje alanının önemini vurgulayabilmek amacıyla oluşturulacak sanal gerçeklik (VR) görüntüleme sistemleri ile lejyon kalesinin, yüksek çözünürlüklü 3D formatta görselleştirilmesi ve bir lejyondaki yaşamın uygulamalı şekilde

ziyaretçiye sunulması planlanmaktadır. Aynı zamanda geleceğin turistlerini şekillendirecek bir araç olması için çocuklar ve yetişkinlere yönelik özel kazı alanlarının oluşturulması (yapay dinazor fosili örneklerinin gömülerek çocuklara kazı ekipmanlarının verilmesi vb.) ve arkeoloji ile ilgili temel bilgilerin eğlendirici şekilde ziyaretçilere sunulması planlanmaktadır.

Yöresel Hediyelik Eşya Tasarım Koleksiyonunun Hazırlanması ve/veya Prototip Üretilmesi

Ajansımız, bölgemizin yöresel ürün zenginliğinin tanınırlığını artırmak ve turistlerin turizm deneyimine katkı sağlamak adına hediyelik eşya tasarım çalışmaları yapmaktadır. Geleneksel hediyelik eşya tasarımlarının ötesinde, yenilikçi, akılda kalır ve kullanılabilir ürünler üzerine yoğunlaşan çalışmalarla bölgenin tanınırlığı artırılırken yerel kalkınmaya da katkı sağlanması hedeflenmektedir. Yöresel hediyelik eşyalar bölgede geliştirilmek istenen deneyim turizmi için oldukça önemlidir. Artvin ve Gümüşhane'nin ardından yöresel hediyelik eşya tasarım çalışmalarının 2022 yılında bölgedeki diğer iller için de hazırlanması öngörülmektedir.

2.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

SOP kapsamındaki faaliyetlerin tümü farklı paydaşlarla işbirlikleri ve bölgedeki ilgili paydaşların koordinasyonu yürütülecektir.

Destinasyon Yönetimine Yönelik Kurumsal Bir Yapının Oluşturulması

Destinasyonun sınırlı bir bölgeden ziyade turistik kaynakların kümelendiği bir coğrafi alanı ifade etmesi sebebiyle bu bölgelerin yönetiminde ve pazarlanmasında farklı yerel yönetim birimlerinin ve STK'ların birlikte hareket etmesi gerekmektedir. Bu birlikteliğin bölge içindeki destinasyonların gelişimini ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere destinasyonla ilgili konularda karar alabilen, veri üreten ve veriyi değerlendirerek veriye dayalı stratejik planlama ile destinasyonun gelişmesine yönelik politikalar üretebilen kurumsal yapılar olması hedeflenmektedir. Ayrıca destinasyondaki her bir paydaşın menfaatlerini gözeterek destinasyonun kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılmasını ve yerel topluluklar etrafında işbirliğine dayalı bir turizm ekosistemi oluşturmayı sağlayabilecek şekilde pazarlayabilen çok paydaşlı bir yapı kurulması gerekmektedir.

Bu kapsamda pilot bir destinasyonda paydaşları bir araya getirecek toplantıların düzenlenmesi; paydaşların farkındalığını artırmak üzere birebir görüşme ve çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi, uygun bir model ortaya koymak için çalıştay ve odak grup toplantılarının gerçekleştirilmesi ve oluşturulan yapının kurumsal kapasitesini geliştirecek eğitimler düzenlenmesi öncelikli faaliyetler arasında yer almaktadır. Bu bağlamda Trabzon'da Barcelona modeline benzer bir model için çalışmalara başlanmış ancak yüz yüze görüşmeler pandemi koşulları sebebiyle ertelenmiştir, 2022 yılında Trabzon'daki çalışmalara devam edilmesi öngörülmektedir. Ayrıca benzer çalışmaların Ordu, Gümüşhane ve Giresun'da yapılarak destinasyon yönetimine yönelik kurumsal yapıların yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

2.4.3. Kapasite Geliştirme

Alternatif turizm türlerinin Doğu Karadeniz Bölgesi'nde geliştirilmesi amacıyla 2021 yılında ekoturizm, deneyim turizmi, kültür turizmi ve kamp-karavan turizmine odaklanılmıştır. Söz konusu temalarda bölgesel bir ilerlemenin sağlanması için ön koşul, ekosistemdeki tüm paydaşların farklı seviyelerde kapasitelerinin geliştirilmesidir. Bu kapsamda 2022 yılında herhangi bir faaliyet bulunmamasıyla birlikte kapasite gelişimlerinin devamı için paydaşların teknik desteğe yönlendirilmesi planlanmaktadır.

2.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

Fam-Trip ve Tanıtım Turu Etkinlikleri

Turizm tanıtım faaliyetlerinin, daha önce Ajansımızın yaptığı tanıtım faaliyetlerinin başarısı göz önünde bulundurulduğunda, turist gönderecek hedef ülkelerde yapılması, tanıtımların verimliliği açısından son derece önemlidir.

Bölgemizde yerel paydaşlarla yapılan turizm konulu çalıştay kapsamında, gelecek dönemlerde hedef pazar olması planlanan ülkeler sorulmuş ve sonuçlar üzerine istişare edilmiştir. Bu çalıştay kapsamında edinilen sonuçlara göre önümüzdeki dönemlerde hedef pazarların Asya (Japonya, Kore), Avrupa (Polonya, Yunanistan) ve Kuzey Afrika olarak belirlenmesi ve bu çerçevede çalışmaların yapılması hedeflenmektedir. Bu bağlamda hedef pazarlara yönelik fam-trip etkinlikleri düzenlenebilecektir.

Hedef pazarın çeşitlendirilmesi kapsamında, Körfez ülkeleri başta olmak üzere Kuzey Afrika, Asya ve AB ülkelerinin seyahat acenteleri, tur operatörleri, basın ve sosyal medya temsilcilerine yönelik tanıtım turları organizasyonu düzenlenecektir. Ayrıca eko-turizm, gastronomi, spor, kültür ve doğa turizmi kapsamında yurt içinden temsilcilere fam-trip organizasyonları düzenlenecektir. Tanıtım turları organizasyonlarında THY ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılması planlanmaktadır.

Master Planların Yatırıma Dönüştürülmesine Yönelik Tanıtım Faaliyetleri

Ajansımız tarafından uluslararası referanslara sahip firmalara hazırlatılan turizm master planları ve fizibiliteleri, potansiyel yatırımcıları bölgemize çekmek için ihtiyaç duyulan birçok veriyi görselleştirerek sunmaktadır. Master planlar, fizibilite raporları ve bölge yatırım ortamı envanteri; ilgili tüm mecralarda potansiyel yatırımcılara sunulmaktadır. Bununla birlikte 2022 yılında Süleymaniye ve Gümüşhane Kurum Vadisi master plan çalışmalarının yatırımcılara tanıtımı için faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır.

Bunlara ek olarak 2022 yılında turizm alanlarının tanıtımı kadar turizm yatırımlarının tanıtımının da yapılmasına öncelik verilmesi öngörülmekte ve bölgemizde turizm anlamında topyekûn bir kalkınmanın gerçekleşmesi amaçlanmaktadır. Turistlerin harcama eğilimleri belirlendikten sonra bu doğrultuda yatırım önerilerinin getirilmesi ve bu önerilerin potansiyel yatırımcılara tanıtılması amaçlanmaktadır.

Alternatif Turizm Türlerinde Mevcut ve Geliştirilen Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri

Pandemi sonrası değişen turizm alışkanlıkları ve öncelikleri göz önüne alınarak alternatif turizm türlerini çeşitlendirmek gerekmektedir. SOP kapsamında kültür turizmi, deneyim turizmi, karavan turizmi ve gastronomi başta olmak üzere alternatif turizm türlerinde yeni destinasyonlar ve turizm ürünlerinin geliştirilmesi planlanmaktadır. İlgili faaliyetler altında destinasyonların ve mevcutlarla birlikte yeni geliştirilen ürünlerin tanıtımını gerçekleştirmek için özellikle dijital tanıtım içeriklerinin oluşturulması, paydaşlarla ortak tanıtım stratejilerinin geliştirilmesi ve çeşitli mecralarda tanıtım yapılması gibi faaliyetler düzenlenmesi öngörülmektedir. Bu tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilirken yeni nesil teknolojilerin kullanılması ve teşvik edilmesi bölgemizin Turizm 4.0'a adaptasyonu için bir gereklilik olacaktır.

2.4.5. Ajans Destekleri

2020 yılında Yeşil Yol Güzergahındaki Kültür-Turizm Yatırımlarının Desteklenmesi Mali Destek Programı 2. Etap kapsamında destek almaya hak kazanan projelerin toplam Ajans payı bütçesinin DOKAP BKİ tarafından yapılan şartlı bağıştan daha az olması nedeniyle programda kalan bütçenin turizm alanında güdümlü proje olarak değerlendirilmesine karar verilmiştir.

2021 yılında Bakanlık kararıyla başlayan projelerin uygulamasına 2022 yılında devam edilmesi öngörülmektedir. 2022 yılında mevcut güdümlü projeler dışında yeni güdümlü projelerin geliştirilmesi planlanmaktadır.

2022 Çalışma Programı'nda planlandığı ve Doğu Karadeniz Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı'nda da belirtildiği üzere Ajansımız kitlesele olmayan, alternatif turizm alanlarında projeler geliştirmeyi, bu sayede bölgenin turizm kapasitesinin artırılmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu kapsamda, Covid-19 pandemisi sonrası yükselen bir trend olan karavan turizminin bölgemizde de geliştirilmesi ve gelen ziyaretçilerin ihtiyaçlarının uygun şekilde karşılanabilmesi adına, Giresun ili Çavuşlu ilçesinde, ekte de belirtildiği üzere, bir karavan park güdümlü projesi gerçekleştirilecektir.

Turizm Teknik Destek Programı

SOP kapsamında paydaşların ve bileşen yüklenicilerinin kurumsal ve beşeri kapasitelerini artırmak, KOBİ'lerin kaynak verimliliği ve yönetim danışmanlığı konularındaki ihtiyaçlarını gidermek ve SOP sürecinin etkin şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla 2022 yılında ilgili paydaşlar 500.000 TL bütçeli teknik destek programına yönlendirilecektir. Ayrıca turizm sektörünün Endüstri 4.0 uygulamalarına geçiş sürecinde, bölgemizdeki kurumsal kapasitenin gelişmesi ve insan kaynaklarının sürece hazırlanması için teknik destek programının aktif olarak kullanılması teşvik edilecektir.

2.4.6. Önemli Kamu Yatırımları

Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki kamu yatırımlarından Trabzon Çal Mağarası Çevre Düzenlemesi ve Rize Isırlık Tabiat Parkı Projesi, Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı ile ilişkilidir. Bununla birlikte DOKAP tarafından yürütölen turizm merkezlerinin imar planlarının yapılmasına dair projeler, Yeşil Yol Güzergahındaki Kültür-Turizm Yatırımlarının Desteklenmesi Mali Destek Programı kapsamındaki ulaşım projeleri, Zigana Tüneli ve Rize Havalimanı projeleri, restorasyona yönelik kamu yatırımları da devam etmekte ve sonuçları bakımından Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı'na katkı sunmaktadır.

2.4.7. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Karadeniz Sınır Ötesi İşbirliği programı kapsamında desteklenen HERIPRENEURSHIP projesi ile bölgemizdeki kültürel miras alanlarında ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi ve bu bağlamda kurulacak uluslararası ortaklıklarla yeni girişim fırsatları yaratılarak bölgenin turizm gelirlerinin artırılması hedeflenmektedir. Temmuz 2020'de başlayan projenin uygulama süresi 30 ay olup, projenin uygulanmasına 2022 yılında da devam edilecektir. Proje Doğu Karadeniz 2.0 Sonuç Odaklı Programı'nın bölgedeki alternatif turizm dallarının geliştirilmesi amacına da kültür rotasının oluşturulması noktasında katkı sağlamaktadır.

HERIPRENEURSHIP Projesinin amacı; kültürel miras temelli yerel kalkınmayı sağlayıp, pazar fırsatları için kültür temelli çözümleri sunmaktır. Proje doğal ve kültürel öneme sahip yerlerde arz ve talebi yeniden şekillendirerek geleneksel turizme alternatif sunmaktadır. Proje kapsamında bölgemizde İpek Yolu teması üzerine, kültür turizmine yönelik rota çalışmaları yapılacak ve yeni oluşturulan rota önümüzdeki dönemlerde tur paketlerine dahil edilerek bölge turizmine katkı sağlanacaktır.

Proje kapsamında yeni destinasyonlara yönelik iyi uygulamaları görebilmek, projenin gidişatını değerlendirebilmek ve bölgesel kapasiteyi geliştirebilmek adına Yunanistan, Romanya, Gürcistan ve Moldova'ya çalışma ziyaretleri düzenlenecektir.

2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

SOP'un uygulama süresi 36 ay olarak öngörülmüş olup Gantt şeması aşağıda yer almaktadır:

Tablo 3. Turizm 2.0 SOP Gantt Şeması

Bileşenler	2021				2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. İşbirliği ve Koordinasyon Faaliyetleri																
1.1. Destinasyon yönetimine yönelik bölgesel/yerel düzeyde kurumsal yapıların oluşturulması																
2. Kapasite Geliştirme Faaliyetleri																
2.1. Alternatif turizm alanında yurt içi ve yurt dışı iyi uygulama örneklerinin incelenmesi																
3. Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri																
3.1. Hedef pazarlara yönelik yurt dışı turizm tanıtım etkinliklerine katılım sağlanması veya tanıtım amaçlı lansman (roadshow) organizasyonlarının düzenlenmesi																
3.2. Fam-trip organizasyonları yapılması																
3.3. Bölge turizm tanıtım materyallerinin oluşturulması																
4. Araştırma, Analiz, Programlama																
4.1. Alternatif turizme yönelik destinasyonların belirlenmesi ve pilot projeler geliştirilmesi																
4.2. Yöresel hediyelik eşya tasarım koleksiyonunun hazırlanması ve/veya prototip üretilmesi																
4.3. Turizm master plan ve yatırım fizibilitelerinin hazırlanması																
5. Destek programları																
5.1 Turizm alanında MDP, güdümlü proje vb. destekleri oluşturulması																
5.2 Turizm teknik destek programlarının oluşturulması																
5.3 AB Karadeniz Sınır Ötesi İşbirliği Programı																

2.6. İzleme ve Değerlendirme

Genel Sekreter, Ajans Birim Başkanları ve SOP'un koordinasyonundan sorumlu personel tarafından üç ayda bir gerçekleştirilen toplantıda her bir faaliyetin izlemesi ve değerlendirmesi yapılır. SOP ilerleme durumu her altı ayda bir Ajans Yönetim Kurulu'nun dikkatine sunulur. Programın ana yürütücüsü Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'dır.

Tablo 4. Turizm 2.0 SOP 2022 Faaliyet Bütçesi

Bileşen Kodu	Faaliyet Adı
1.1	Destinasyon yönetimine yönelik bölgesel/yerel düzeyde kurumsal yapıların oluşturulması
2.1	Alternatif turizm alanında yurt içi ve yurt dışı iyi uygulama örneklerinin incelenmesi
3.1	Fam-trip organizasyonları yapılması
3.2	Bölge turizm tanıtım materyallerinin oluşturulması

4.1	Alternatif turizme destinasyonların belirlenmesi ve pilot projelerin geliştirilmesi
4.2	Yöresel hediyelik eşya tasarım koleksiyonunun hazırlanması ve/veya prototip üretilmesi
4.3	Turizm master plan ve yatırım fizibilitelerinin hazırlanması
5.1	Turizm alanında MDP, güdümlü proje vb. destek programlarının oluşturulması
5.2	Turizm teknik destek programının oluşturulması
5.3	Avrupa Birliği Sınır Ötesi İşbirliği Programı

3. Girişimcilik ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

3.1. Amaç

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde girişimcilik kültürünü yaygınlaştırmak, yatırım ortamını iyileştirmek ve güçlü bir ekosistem oluşturmak.

- Özel Amaç 1: İlk, orta ve yükseköğretimde eğitici ve öğrencilerin girişimcilik konusundaki farkındalık, bilgi ve becerilerini geliştirmek.
- Özel Amaç 2: Girişimcilere ve yatırımcılara hizmet veren yapıların; altyapı, kurumsal kapasite ve hizmet kalitelerini geliştirmek.
- Özel Amaç 3: Girişimcilerin ve yatırımcıların finansal desteklere, pazara, nitelikli danışmanlık faaliyetine ve iş dünyasından mentorlara erişimini sağlamak.
- Özel Amaç 4: Ekosistem paydaşları arasında işbirliği faaliyetlerini geliştirmek.
- Özel Amaç 5: Yeni yatırımların çekilmesine yönelik tanıtım faaliyetleri yapmak.

3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TR90'da sanayi, düşük ve orta düşük teknoloji grubunda emek yoğun bir profil çizmekte olup coğrafi şartlar nedeniyle yatırım arazilerinin kısıtlı ve maliyetli olmasından dolayı hızlı gelişme gösterememektedir. 2014-2023 TR90 Bölge Planı'nda sanayi, Ar-Ge ve diş ticaret ile ilgili aşağıda yer alan stratejiler belirlenmiştir:

- Bölgede faaliyet gösteren ya da potansiyeli bulunan/fırsat oluşturabilecek sektörlerde üretim planlamalarının yapılması,
- TR90 Bölgesi illerinde sektörel farklılaşmaya ve fonksiyonel bütünleşmeye gidilmesi,
- Ar-Ge altyapısının güçlendirilmesi ve teknoloji kullanım düzeyinin artırılması yoluyla pazara yönelik yenilikçi ürünlerin üretilmesi.

Bölgedeki toplam imalat sanayii istihdamının %68,06'sı düşük, %21,93'ü orta düşük, %6,63'ü ise orta ileri teknoloji sektörlerde gerçekleştirilmektedir. Bölgede ileri teknoloji sektörlerde sağlanan istihdam payı ise sadece %0,37'dir. Bölge Planında da belirtildiği üzere, firmaların Ar-Ge çalışmalarına ayırdıkları pay çok düşük kalmakta ve bunun da büyük bir bölümünü sadece personel giderleri oluşturmaktadır. Bölge sanayiinin ve KOBİ'lerin mevcut durumu ile teknolojik dönüşümün önümüzdeki 25 yılda var olan mesleklerin %47'sini ortadan kaldıracığına ve birçok orta seviye işe artık ihtiyaç duyulmayacağına yönelik araştırmalar birlikte değerlendirildiğinde, bölgemizin yeni girişimlere olan ihtiyaç ortaya çıkmaktadır.

Girişimciliğin ve KOBİ'lerin gelişimi ile ilgili ulusal planlarda çeşitli politikalar belirlenmiş ve sorunların çözümüne yönelik eylemler tanımlanmıştır. 11. Kalkınma Planı'nda sanayi, girişimcilik ve KOBİ'ler, eğitim başlıklarında 352., 448. ve 547. amaçlar girişimcilik ve girişimcilik ekosistemi ile ilgilidir. Özellikle girişimcilik ekosistemi ile ilgili 448 nolu amaç doğrultusunda girişimcilik kültürünün geliştirileceği, girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesine yönelik tüm paydaşlara hitabeden yapıların geliştirilmesine öncelik verileceği, kurumsal şirketlerdeki yöneticilerin mentorluk desteği sunmalarını özendirecek mekanizmalar ve teknoloji odaklı girişimcilere yönelik yeni destek modellerinin geliştirileceği belirtilmiştir. Ayrıca, iş ve yatırım ortamı başlığı altında; kalkınma ajanslarının; bölgesel gelişme hedefleri ve kentlerin ekonomik beklentilerine uygun olarak, sanayi alanlarının belirlenmesi ve geliştirilmesinde aktif rol alacağı belirtilmiştir. Ayrıca, illerin ve bölgelerin öne çıkan yatırım fizibilitelerinin kalkınma ajanslarının da katkısı alınarak belirleneceği ve bu

yatırımların hayata geçirilmesi için Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile işbirliği içinde yatırımcılara tanıtımının yapılacağı ifade edilmiştir.

Uluslararası düzeyde ise Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) evrensel eylem çağrısı olan ve 2016 yılında yürürlüğe giren "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları" kapsamında belirlediği 17 amaçtan biri olan 'Nitelikli Eğitim' amacının alt hedeflerinden biri; 2030'a kadar istihdam, insana yakışır işlerde çalışma ve girişimciliğe yönelik teknik ve mesleki becerileri de kapsayan ilgili becerilere sahip gençlerin ve yetişkinlerin sayısının önemli ölçüde artırılmasıdır. Bu doğrultuda, TR90 Bölgesi'nin ihtiyaç duyduğu girişimlerin ve yatırımların hayata geçmesini sağlamak için bölgenin girişimcilik ve yatırım ekosistemi geliştirilip, 25 yıl sonra işgücünde yer alacak olan çocuk ve gençlerin 21. yüzyıl yetkinlikleri ile donatılması sağlanmalıdır.

Geçirilen ekonomik krizler ortaya koymuştur ki; etkili istihdam politikalarının ortaya konması, gençliğin gerekli yetkinlikler ile donatılması ile mümkündür. Bu yetkinlikler ise sadece "beceri" olmayıp, gençlerin sağlıklı bir beden ve ruha sahip olması, yaşadıkları şehir, bölge, ülke ve dünya hakkında fikir sahibi olması ve karar alma mekanizmalarında söz sahibi olabilmesidir. AB tarafından benimsenen Girişimcilik 2020 Eylem Planı ile de girişimcilik eğitimi ve öğretiminin sağlanması, girişimcilerin büyümesi için elverişli bir ortam yaratılması ve rol modeller vasıtasıyla girişimcilik potansiyelinin açığa çıkarılması hedeflenmektedir.

2019 yılında Ajans tarafından hazırlanan "TR90 Genç Girişimciliğinin Desteklenmesi Stratejisi", iş yapma ortamının güçlendirilmesi, pazarlara erişime yönelik desteklerin sağlanması, finansal desteklere erişimin sağlanması, bilgi birikiminin oluşumu ve yayılışına katkı sağlanması, girişimcilik yetenekleri ve kültürünün yaygınlaştırılması, yenilikçi genç girişimcilerin desteklenmesi, girişimciliğin geliştirilmesi, kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve yönetim yapısının kurulması başlıkları altında çeşitli faaliyetlerin yürütülmesini öngörmektedir.

TR90 Bölgesinde 1 adet aktif teknopark bulunmakta olup Rize Recep Tayyip Erdoğan ve Giresun Üniversitesi'nin teknoparklarının yönetici A.Ş. kurulumu devam etmektedir. Bölgedeki 8 üniversite arasında Teknoloji Transfer Ofisi veya benzeri işlevde bir merkez için yönetmeliği çıkan 6 üniversite olmasına rağmen bunlardan sadece 2 tanesi (KTÜ, Rize RTEÜ) aktif olup Avrasya, Giresun, Gümüşhane, Ordu ve Trabzon Üniversitelerinin söz konusu yapıları fiziki olarak kurulmamış veya buralara personel atanmamış, atanan üniversitelerde ise aktif olarak çalışmalara başlanmamıştır. Bölgede, 2021 yılı itibarıyla KTÜ Teknoloji Transferi ve Uygulama Merkezi (TTM) bünyesinde bir hızlandırıcı programı yürütülmektedir. 2012-2018 yılları arasında Trabzon Teknokent bünyesinde kurulan şirketlere bakıldığında; kurulan 30 akademisyen firmasından 14'ünün, kurulan 39 diğer firmadan 17'sinin ortalama 2 yıl içinde kapandığı görülmüştür. Bazı girişimcilerin ekosistemin daha gelişmiş olduğu İstanbul bölgesinden hizmet aldığı da bilinmektedir. Bölgesel bazda girişimcilere hizmet edebilecek bir mentor havuzu bulunmamaktadır ve mentor havuzunun genişletilmesi gerekmektedir.

Bölgedeki geleneksel olmayan girişimci sayısının artırılması, girişimcilik konusunda farkındalığın artırılması ve bölgesel girişimcilik kültürünün geliştirilmesi ile mümkündür. Bunun için girişimcilere hizmet veren kurumların fiziki, teknik ve beşerî kapasitelerinin geliştirilmesi yanında, alfa ve z kuşağındaki genç ve çocukların girişimcilik yetkinlikleri ile de donatılması gerekmektedir. Hedef kitlelerin ihtiyaçlarına yönelik özel modellerin geliştirilmesi ve girişimcilerin sanayiciler ve mentorlar ile buluşmalarının sağlanması da girişimlerin büyümesi ve ölüm vadisinden kurtularak başarılı bir şekilde faaliyetlerine devam edebilmesi için elverişli bir ortam oluşturacaktır.

Bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması için bölgesel gelişme hedeflerine uygun yatırım konularının belirlenmesi ve söz konusu yatırımların hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla öne çıkan yatırım konularına ilişkin yatırım fizibiliteyi hazırlatılarak, projelerin uygun destek mekanizmalarına yönlendirilmesi ya da hedef yatırımcılara yapılacak tanıtım çalışmaları sonucunda yatırımların bölgeye kazandırılması için çalışmaların yürütülmesi gerekmektedir.

Tüm bu amaçlar doğrultusunda Girişimcilik ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programı hazırlanmıştır.

3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 5. Girişimcilik ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi SOP Temel Performans Göstergeleri

Gösterge	Birim	Mevcut	Hedef	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç
İş fikri geliştiren kişi sayısı	Kişi	-	1000	GençBizz kapsamında oluşturulan istatistiki veriler, Üniversite ve ilgili kurum yayın, rapor ve istatistikleri, Girişimciler tarafından üretilen iş planları	1,2,3
Girişimcilere ve yatırımcılar hizmet veren yeni/desteklenen arayüz sayısı	Adet	-	20	Destek Programı sözleşmeleri, kuruluş kayıtları, yazılı-görsel medya	2,3
Mentorluk ve finansal destek alan girişimci sayısı	Kişi	-	300	TR90 Mentor Havuzu eşleşme sayıları, Melek yatırımcı sözleşmeleri, Destek Programı sözleşmeleri	2,3
Bölgesel girişimcilik platformunun sayısı	Adet	-	1	Toplantı tutanakları, katılımcı listeleri, fotoğraflar, Sosyal medya paylaşımları	4
Ön fizibilite ve fizibilite ile Yatırım kararı aldırılan yatırımcı sayısı	Kişi	-	1	KAYS veri girişleri, Ön Fizibilite – Fizibilite Çalışmaları, Yatırıma ilişkin belgeler-fotoğraflar,	5

Tablo 6. SOP Çıktı Performans Göstergeleri

Bileşen Kodu	Bileşen Adı	Çıktı Göstergesi	Birim	Hedef	2022 Hedef	Tamamlanma Dönemi	Katkı Sağlanacak Sonuç Göstergesi
1.1	Hemşehri Yatırımcılığı Saha Çalışması	Hazırlanan Hemşehri Yatırımcılığı Raporu	Adet	1	1	2022/4	3,6
1.2	Ön Fizibilite ve Fizibilite Çalışmaları	Yatırım projeleri için hazırlanan ön fizibilite ve fizibilite proje sayısı	Adet	12	6	2023/4	5,6
2.1	Girişimcilik ve melek yatırım ağları konusunda faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası ağlar ile işbirlikleri geliştirilmesi	Ulusal ve uluslararası ağlar ile işbirliği sayısı	Adet	2	-	2023/4	2, 3
2.2	Bölgede girişimcilik ve yatırım ortamı iyileştirilmesi alanında halihazırda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar arasında işbirlikleri geliştirilmesi	İşbirliği protokolü sayısı	Adet	3	1	2023/4	4

2.3	Bölgede girişimcilere ve yatırımcılara hizmet veren kurum ve kuruluşlarla, ekosistemin sürdürülebilir gelişimine yönelik ihtiyaçların gözlenmesi ve fırsatların değerlendirilmesine yönelik düzenli koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmesi	Yıl içerisinde gerçekleştirilen toplantı sayısı	Adet	4	4	2023/4	4
3.1	İlk ve ortaöğretim öğretmenlerinin girişimcilik yetkinliklerini artırmaya yönelik eğitimler verilmesi	Eğitime katılan öğretmen sayısı	Kişi	400	120	2023/4	1,2
3.2	Girişimcilik yetkinliğinin artırılmasına yönelik eğitimler verilmesi	Eğitime katılan öğrenci sayısı	Kişi	400	150	2023/4	1
3.3	Girişimcilere ve yatırımcılara hizmet veren kuruluşların hizmet kalitesinin artmasına yönelik eğitimler (eğitici eğitimi) düzenlenmesi	Eğitici eğitimi sayısı	Adet	20	6	2023/4	2
3.4	Yurt içi iyi uygulama örneklerinin kuruluşlarla birlikte incelenmesi	İnceleme ziyaret sayısı	Adet	6	2	2023/4	2
3.5	TR90 Mentor Havuzu oluşturmak üzere gönüllülere mentorluk eğitimlerinin verilmesi	Mentorluk eğitimi alan gönüllü sayısı	Kişi	40	15	2023/4	3
4.1	Girişimciliği teşvik edecek ve farkındalık oluşturacak organizasyonlar düzenlenmesi	Girişimcilik zirvesi sayısı	Adet	3	1	2023/4	1
4.1	Girişimciliği teşvik edecek ve farkındalık oluşturacak organizasyonlar düzenlenmesi	Uygulamalı girişimcilik programı sayısı	Adet	3	1	2023/4	1
4.1	Girişimciliği teşvik edecek ve farkındalık oluşturacak organizasyonlar düzenlenmesi	İnovasyon kampı sayısı	Adet	3	1	2023/2	1
4.2	Hemşeri yatırımcılığı gönüllülerini melek yatırımcılık hakkında bilgilendirmek	Bilgilendirme yapılan gönüllü sayısı	Kişi	500	150	2023/1	3
4.3	Melek ve Hemşeri Yatırımcılığı Zirvelerinin düzenlenmesi	Hemşeri Yatırımcılığı Zirvesi sayısı	Adet	1	-	2023/4	3
4.3	Melek ve Hemşeri Yatırımcılığı Zirvelerinin düzenlenmesi	Organizasyon sayısı	Adet	1	-	2023/4	3
5.1	Bölge illerinde ekosisteminin desteklenmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması için destek programı içerikleri oluşturulması	Destek programı sayısı	Adet	3	2	2024/4	1,2,3,4,5

3.4. Proje ve Faaliyetler

3.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Hemşehri Yatırımcılığı Saha Çalışması

Bölgeye doğrudan yatırımların çekilmesi, yatırım projeleri ya da girişimlerin ihtiyaç duyduğu finansman kaynağı ve teknik bilgi ihtiyacının karşılanması için "Hemşehri Yatırımcılığı" konseptinin geliştirilmesine yönelik saha çalışması yapılması planlanmaktadır.

Ön Fizibilite ve Fizibilite Çalışmaları

Fırsatlara ya da ihtiyaca uygun olarak bölgede yapılabilecek yatırım konularına ilişkin, YDO'lar ile işbirliği halinde, yatırımcılara sunulmak üzere profesyonel ön fizibilite ve fizibilite çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.

3.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Bölgede Girişimcilik ve Yatırım Ortamı İyileştirilmesi Alanında Hali Hazırda Faaliyet Gösteren Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirlikleri Geliştirilmesi

Bölgede girişimcilik ve yatırım ortamı iyileştirilmesi alanında faaliyet gösteren kurum/kuruluşların aralarında iletişim kanalları oluşturularak, faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması ve tamamlayıcılığın sağlanması, tecrübe aktarımının gerçekleştirilmesi ve bölgede eşgüdümlü hareket etmeleri amaçlanmaktadır. Paydaşların ilgili destek programlarına ortak proje sunmaları teşvik edilecektir. "Hemşehri Yatırımcılığı" konseptinin altyapısını oluşturmak için de işbirliği faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Bölgede Girişimcilere ve Yatırımcılara Hizmet Veren Kurum ve Kuruluşlarla Koordinasyon Toplantıları Gerçekleştirilmesi

3 aylık dönemler halinde ekosistem içinde yer alan paydaşlar ile düzenli koordinasyon toplantıları yapılacaktır. Paydaşlar faaliyet çıktıları, iyi-kötü uygulama tecrübeleri, sorun-ihtiyaç tespitleri ve planladıkları faaliyetler hakkında bilgilendirme yapacaklardır. Toplantılarda, paydaşların benzer faaliyetleri olması durumunda, iş birlikleri geliştirilerek kaynakların verimli kullanılması da amaçlanmaktadır. Ayrıca, Girişimcilik ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi SOP'unun değerlendirilmesi de koordinasyon grubunun toplantı gündeminde yer almakta olup düzeltici/önleyici faaliyetlere koordinasyon kurulunda karar verilecektir.

Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları için İşbirliklerinin Geliştirilmesi

2011-2019 yılları arasında doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının tanıtımı çalışmaları kapsamında, bölgemizin yatırım ortamı ve fırsatlarının sunulduğu Mekke TSO, Cidde TSO, Dubai TSO, Salzburg TSO, JETRO, KOTRA, Katar Yatırım Otoritesi, DMCC, Kuveyt TSO, kamu kurum ve kuruluşlarının vasıtası ile bölgemize bu kurumların ülkelerinden doğrudan yabancı sermaye yatırımları çekilmesi ve bölgemizin bu ülkelerle ihracat kapasitelerinin artırılması için işbirliği faaliyetlerinin geliştirilmesi planlanmaktadır.

3.4.3. Kapasite Geliştirme

İlk ve Orta Öğrenim Öğretmenlerinin Girişimcilik Yetkinliklerini Artırmaya Yönelik Eğitimler Verilmesi

Bu kapsamda il Milli Eğitim Müdürlüklerinin Ar-Ge şubeleri ile koordineli olarak çalışılmaktadır. Öğretmenlerin seminer dönemindeki eğitim içerikleri için görüşmeler yapılarak, girişimci zihin yapısının genç yaşta öğrencilerde oluşması için öğretmenlere eğitici eğitimi programlarının uygulanması planlanmaktadır. Ayrıca kurumların Teknik Destek Programı kapsamında il ya da bölge çapında toplu eğitim almaları teşvik edilecektir. Bununla birlikte GençBizz Liseler Arası Girişimcilik Programı kapsamında DOKA, Genç Başarı Eğitim Vakfı ve il Milli Eğitim Müdürlükleri arasında protokoller imzalanarak gönüllü öğretmenlere girişimcilik yetkinliklerinin artırılması için eğitimler düzenlenecektir.

Girişimcilik Yetkinliğinin Artırılmasına Yönelik Eğitimler Verilmesi

GençBizz Liseler Arası Girişimcilik Programı kapsamında DOKA, Genç Başarı Eğitim Vakfı ve İl Millî Eğitim Müdürlükleri arasında protokoller imzalanarak öğrencilerin girişimcilik yetkinliklerinin artırılması için uygulamalı eğitim programları düzenlenecektir.

GençBizz dışında başka organizasyonlar da düzenlenmesi öngörülmekte olup öğrencilerin girişimcilik yetkinliklerini artırmaya yönelik yenilikçi eğitimlerin Teknik Destek Programı vasıtasıyla yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Ajans bünyesinde oluşturulan DOKA ROOF ortak çalışma alanında da iş fikri olan öğrencilerin, girişimcilik yetkinliklerini artırmak için düzenlenecek eğitim programları ve network faaliyetlerinden yararlanabilmeleri için planlama yapılacaktır.

Girişimcilere ve Yatırımcılara Hizmet Veren Kuruluşların Hizmet Kalitesinin Artmasına Yönelik Eğitimler (Eğitici Eğitimi) Düzenlenmesi

SOP'un sürdürülebilirliğini sağlamak üzere ara yüzlerin kurumsal kapasite ve hizmet kaliteleri eğitici eğitim programları yoluyla geliştirilecektir. Koordinasyon kurulunda paydaşların planladıkları eğitim programları, eğitim çalışma alt komisyonu tarafından tüm paydaşlara iletilecektir. Söz konusu eğitim programlarının bölgesel olarak düzenlenmesi için önlemler alınacaktır. Eğitimler düzenlenirken ekosistem içindeki paydaşlar aracılığı ile eğitim programları düzenlenecektir. Eğitim programlarındaki kaynaklar bölge içindeki tüm paydaşlar ile paylaşılacaktır.

Yurt İçi İyi Uygulama Örneklerinin Kuruluşlarla Birlikte İncelenmesi

Koordinasyon kurulunda bulunan paydaşların ihtiyaçlarına göre yurt içi iyi uygulama örnekleri tespit edilerek buralara ziyaretler gerçekleştirilecek ve raporlama yapılacaktır. Faaliyetin amacı; iyi uygulama ziyaretlerinden elde edilecek tecrübeler ışığında benzer uygulamaları bölgeye uyarlamak, ihtiyaca göre Ajans destek programlarının rehberlerine altlık oluşturmak ve başarılı örneklerin sürdürülebilir işletme modeli yapısı, hizmet veriş şekilleri, iş planlarını incelemek ve muhtemel işbirlikleri için görüşmeler yapılması planlanmaktadır. Yurt içi iyi uygulama inceleme ziyaretlerinin, yöneticiler/karar alıcılar ile teknik personel grupları için ayrı olarak düzenlenmesi planlanmaktadır.

TR90 Mentor Havuzu Oluşturmak Üzere Gönüllülere Mentorluk Eğitimlerinin Verilmesi

TR90 bölgesindeki ara yüzlerin hizmet kalitesinin artırılması için özellikle özel sektör temsilcilerinden müteşekkil mentor sisteminin oluşturulması gerekmektedir. Mentorluk hizmetleri daha çok sanayinin yoğunlaşmış olduğu Türkiye'nin batısında gelişmiştir. Bu sebeple TR90 Bölgesinde paydaş ya da il bazlı mentorluk değil bölgesel mentorluk havuzu oluşturulması uygun görülmüştür. Türkiye ortalamasına göre şirketlerinin kurumsallığının az gelişmiş olması ve gönüllü mentorluk konusunda deneyimi çok az özel sektör temsilcisi olmasından dolayı mentorluk eğitim programları uygulanacaktır. Eğitimin ön kuluçka, kuluçka ve girişimcilik merkezleri vb. yapılar aracılığı ile ulaşılabilecek gönüllülere verilmesi amaçlanmaktadır.

3.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

Girişimciliği Teşvik Edecek ve Farkındalık Oluşturacak Organizasyonlar Düzenlenmesi

Erken yaşta gençlerin kariyer planlamasında girişimciliği de bir seçenek olarak düşünmeleri, gençleri girişimciliğe teşvik etmek ve ara yüzleri girişimcilere bir cazibe merkezi olarak tanıtmak için tanıtım faaliyetlerinin yapılması planlanmaktadır. Girişimci adaylarının ilgisini çekmek ve bölgede kamu ya da özel sektörün ihtiyaçlarını karşılamak için kamu ve özel sektör işbirliği ile tematik girişimcilik programı tasarlanması amaçlanmaktadır. Program kapsamında, seçilecek girişimcilere özel eğitim, mentorluk hizmetleri ve potansiyel yatırımcılara yapılacak asansör konuşmaları ile programın tamamlanması planlanmaktadır. Ayrıca,

program sürecinde başarısız girişimcilerin tecrübe paylaşımı, rol modellerin ağırlanması, girişimcilik ekosistemindeki önemli paydaşların mevcut durum ve gelecek beklentileri, melek yatırımcı ağlarının tanıtımı vb. faaliyetler ile de organizasyon desteklenecektir.

Hemşehri Yatırımcılığı Gönüllülerini Melek Yatırımcılık Hakkında Bilgilendirme Çalışmaları

Hemşehri Yatırımcılığı konseptinin oluşturulması için 2022 yılında saha çalışmaları yapılacaktır. TR90 bölgesi dışında hemşehri işadamlarının yoğun olarak bulunduğu illerde hemşehri dernekleri ve TSO işbirliğinde hemşehri yatırımcılığı konsepti üzerinde tanıtım/lobi faaliyetleri planlanmaktadır. Bu programın gündem maddelerinden biri de hemşehri yatırımcı adaylarının, bölgedeki umut vaat eden girişimcilere melek yatırımcı olmalarını sağlamaktır. Bu amaçla, öncelikli olarak hemşehri yatırımcı gönüllülerine melek yatırımcılık hakkında bilgilendirmeler yapılacaktır.

3.4.5. Ajans Destekleri

SOP kapsamında planlanan sonuç göstergelerine ulaşmak ve SOP'un kapanış döneminde sürdürülebilir bir ekosistem oluşmasını sağlamak için Ajans destek programları paydaşların ihtiyaçlarına göre şekillendirilecektir. Özel sektörün talep ettiği yetkinliklerde donatılmış gençlerin yetiştirilmesi amacı ile OSB'ler, Teknokentler, TSO'lar, İŞKUR ve MEB işbirliği ile beceri geliştirme ve istihdam garantili eğitim programları ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik teknik destek programları kullanılacaktır.

3.4.6. Önemli Kamu Yatırımları

Giresun ve Rize'de yapımı devam eden teknopark inşaatları ile Trabzon Yatırım Adası Proje fikri önemli kamu yatırımlarıdır.

3.4.7. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

SOP kapsamında AB veya dış kaynaklı programlar takip edilmekte olup uygun çağrı olması durumunda başvuru yapılacaktır. Hâlihazırda Ajans tarafından veya iştirakçi olarak herhangi bir dış kaynaklı proje yürütülmemektedir. "İstihdamda, Eğitimde ve Öğretimde Olmayan Gençlere Yönelik İşgücü Piyasası Destek Programı (NEET PRO)" kapsamında ön başvurusu kabul edilip "Karadeniz Gençliğinin Dijital Becerilerini Güçlendirmek" adı ile tam başvuru aşaması tamamlanan bir proje hazırlanmıştır. Bu proje kapsamında Trabzon, Rize ve Giresun illerinde her bir ilden 60 olmak üzere toplamda 180 gencin dijital beceriler, genel beceriler ve girişimcilik alanlarında çevrimiçi ve yüz yüze eğitim alması ve eğitimlerin süreklilik arz etmesi sağlanacaktır. Böylece bölgede; Endüstri 4.0'ın bir sonucu olarak büyük veri kullanımı, kodlama, yapay zeka, nesnelerin interneti gibi yeni nesil teknolojilerin kullanımını gerektiren dijital dönüşüm adaptasyonuna zemin hazırlanması, özellikle gençler için iş imkanı yaratılması, girişimcilik ekosistemi oluşturulması hedeflenmektedir.

3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

SOP'un uygulama süresi 48 ay öngörülmüş olup gantt şeması aşağıda yer almaktadır:

Tablo 7. Girişimcilik ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi SOP Gantt Şeması

Bileşen/Eşik	2021				2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. Araştırma, Analiz ve Raporlama																
1.1. Hemşehri Yatırımcılığı Saha Çalışması																
E1. Hemşehri Yatırımcılığı Raporu Hazırlandı																
1.2. Ön Fizibilite ve Fizibilite Çalışmaları																
2. İşbirliği ve Koordinasyon Faaliyetleri																
2.1. Girişimcilik ve melek yatırım ağları konusunda faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası ağlar ile işbirlikleri geliştirilmesi																
2.2. Bölgede girişimcilik ve yatırım ortamı iyileştirilmesi alanında hali hazırda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar arasında işbirlikleri geliştirilmesi																
2.3. Bölgede düzenli koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmesi																
E.3. Bölgede girişimcilere hizmet veren kurum ve kuruluşlarla ilk düzenli koordinasyon toplantıları tamamlandı																
2.4. Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları için işbirliklerinin geliştirilmesi																
3. Kapasite Geliştirme Faaliyetleri																
3.1. İlk ve orta öğrenim öğretmenlerinin girişimcilik yetkinliklerini artırmaya yönelik eğitimler verilmesi																
3.2. Girişimcilik yetkinliğinin artırılmasına yönelik eğitimler verilmesi																
3.3. Girişimcilere ve yatırımcılara hizmet veren kuruluşların hizmet kalitesinin artmasına yönelik eğitimler (eğitici eğitimi) düzenlenmesi																
3.4. Yurt içi iyi uygulama örneklerinin beceri-tasarım atölyeleri, İŞGEM, kuluçka ve hızlandırıcılar vb. kuruluşlarla birlikte incelenmesi																
E.4. Yurt içi iyi uygulama örneklerinin bölgemizde yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetler başladı.																
3.5. TR90 Mentor Havuzu oluşturmak üzere gönüllülere mentorluk eğitimlerinin verilmesi																
4. Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri																
4.1. Girişimciliği teşvik edecek ve farkındalık oluşturacak organizasyonlar düzenlenmesi																
E.2. Girişimciliği teşvik edecek ve farkındalık oluşturacak organizasyonların ilki düzenlendi.																
4.2. Hemşehri yatırımcılığı gönüllülerini melek yatırımcılık hakkında bilgilendirmek																
E.5. Hemşehri yatırımcılığı gönüllüleri melek yatırımcılık hakkında bilgilendirildi.																
4.3. Melek ve Hemşehri Yatırımcılığı Zirvelerinin düzenlenmesi																
5. Destekleme Faaliyetleri																
E.6. İlk destek programı tasarlandı																
5.1. Bölge illerinde ekosisteminin desteklenmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması için destek programı içerikleri oluşturulması, ekosistemin desteklenmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması için destek programı içerikleri oluşturulması																

3.6. İzleme ve Değerlendirme

Genel Sekreter, Ajans Birim Başkanları ve SOP'un koordinasyonundan sorumlu birim tarafından üç ayda bir gerçekleştirilen toplantıda her bir faaliyetin izlemesi ve değerlendirmesi yapılır. SOP ilerleme durumu her altı ayda bir Ajans Yönetim Kurulu'nun dikkatine sunulur. Programın ana yürütücüsü Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'dır.

Tablo 8. Girişimcilik ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi SOP 2022 Faaliyet Bütçesi

Bileşen Kodu	Bileşen Adı
1.1.	Hemşehri Yatırımcılığı Saha Çalışması
1.2.	Ön Fizibilite ve Fizibilite Çalışmaları
2.2.	Bölgede girişimcilik ve yatırım ortamı iyileştirilmesi alanında hali hazırda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar arasında işbirlikleri geliştirilmesi
2.3.	Bölgede girişimcilere ve yatırımcılara hizmet veren kurum ve kuruluşlarla düzenli koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmesi
2.4.	Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları için işbirliklerinin geliştirilmesi
3.1.	İlk ve orta öğrenim öğretmenlerinin girişimcilik yetkinliklerini artırmaya yönelik eğitimler verilmesi
3.2.	Girişimcilik yetkinliğin artırılmasına yönelik eğitimler verilmesi
3.3.	Girişimcilere ve yatırımcılara hizmet veren kuruluşların hizmet kalitesinin artmasına yönelik eğitimler (eğitici eğitimi) düzenlenmesi
3.4.	Yurt içi iyi uygulama örneklerinin kuruluşlarla birlikte incelenmesi
3.5.	TR90 Mentor Havuzu oluşturmak üzere gönüllülere mentorluk eğitimlerinin verilmesi
4.1.	Girişimciliği teşvik edecek ve farkındalık oluşturacak organizasyonlar düzenlenmesi
4.2.	Hemşehri yatırımcılığı gönüllülerini melek yatırımcılık hakkında bilgilendirmek
5.1.	Bölge illerinde ekosistemin desteklenmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması için destek programı içerikleri oluşturulması

4. Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı

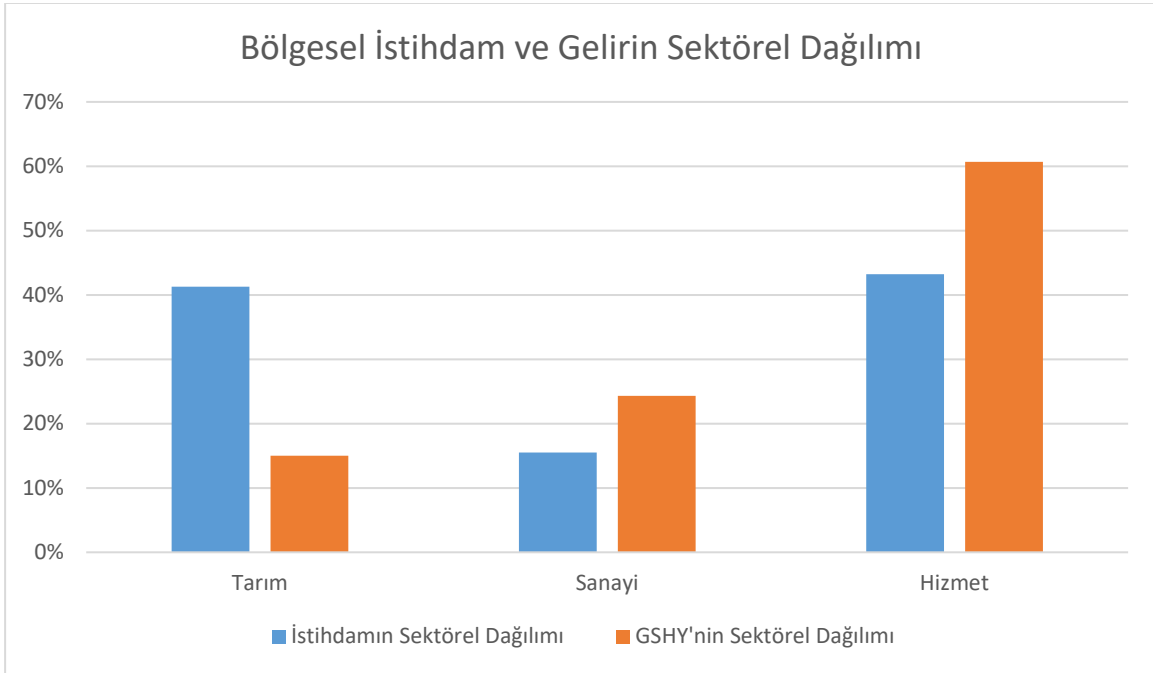
4.1 Amaç

Kırsal nüfusun ekonomik refahının artırılması.

- Özel Amaç 1: Yerel ürünlerin ticaret hacminin artırılması
- Özel Amaç 2: Üreticiler arasında işbirliğinin geliştirilmesi

4.2 Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Yüksek kırsallık oranına sahip TR90 Bölgesi nüfusunun istihdamının %41,3'ü tarım sektöründe gerçekleşmesine karşın, bölgesel hasılanın sadece %14,99'u tarım sektöründe üretilmektedir.

Kaynak: TÜİK, 2020 (İstihdam verileri 2020 yılını, gelir verileri ise 2019 yılını yansıtmaktadır)

Bu durum tarım sektöründe katma değeri yüksek üretim yapılamadığını ve kişi başına düşen gelirin, sanayi ve hizmetler sektörüne göre çok daha az olduğunu göstermektedir. Bölgemizde yaşayan kırsal nüfusun büyük bir kısmı kentsel alanlara göç etme eğilimindedir. Bu nedenle kırsal kalkınma, Ajans tarafından öncelik verilen konular arasında yer almaktadır.

11. Kalkınma Planı'na göre kırsal kalkınma alanında temel amaç; sürdürülebilir kırsal kalkınma anlayışıyla, üretici birlikleri ve aile işletmelerinin üretim kapasitesinin ve kırsal işgücünün istihdam edilebilirliğinin artırılması, yaşam kalitesinin iyileştirilmesi, yoksullukla mücadele ile kırsal toplumun düzenli ve yeterli gelir imkânlarına kavuşturularak refah düzeyinin artırılması ve nüfusun kırsalda tutundurulmasıdır. Bu amaç kapsamında aşağıdaki politikalar belirlenmiştir:

- 708. Kırsal alanda yaşam standartlarının yükseltilmesi için kırsal kalkınmaya ilişkin kurumsal ve yerel kapasitenin geliştirilmesi sağlanacak, kadınlara, genç çiftçilere vb. gruplara pozitif ayrımcılık uygulanması sağlanacak, üretici örgütlerinin sosyal dayanışma, işbirliği, eğitim ve finansman konularında öncü kurumlar olması sağlanacaktır.
- 708.1. Kırsal kalkınma destekleri kapsamında aile işletmeleri ile küçük ve orta ölçekli üreticilerin üretim ve finansal yapısını güçlendirmek ve ölçek ekonomilerinden faydalanmasını sağlamak üzere örgütlenmeleri teşvik edilecek; üretim ve lojistik altyapıları ile markalaşma ve pazarlama faaliyetlerinin iyileştirilmesi sağlanacaktır.
- 708.2. Kırsalda yaşam kalitesini artırmaya, kırsalı korunan, yaşanan ve üreten alanlar haline getirmeye yönelik çevresel destek ve teşvikler artırılabilecektir.
- 709. Kırsal toplumun beşeri sermayesinin geliştirilmesi ve yoksulluğun azaltılması kapsamında köylerde yoksullukla mücadele çalışmaları üretim ve istihdam odaklı sürdürülecektir.

Bununla birlikte kırsal kalkınma 2014-2023 TR90 Bölge Planı'nda da önemli bir yer tutmaktadır. Plandaki **"Kırsal Odaklı Zenginlik ve Mutluluk"** ekseninde aşağıdaki amaçlar belirlenmiştir:

- Amaç 3.1 Kır ve kent bağlantılarını güçlendirme yoluyla kırsal nüfusu yerinde tutmak.
- Amaç 3.2 Tarım, hayvancılık ve su ürünlerinde etkin kaynak kullanımı ile üreticinin düzenli gelir elde etmesini ve yüksek refah seviyesine ulaşmasını sağlamak.
- Amaç 3.3 Ormancılıkta sürdürülebilirliği katılımıyla sağlamak ve ormandan sağlanan geliri artırmak.
- Amaç 3.4 Bölgenin yöresel ve niş ürünlerinin üretimini desteklemek.

Söz konusu amaçlar Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı'nın gerekçesini oluşturmaktadır.

Bölge'nin rekabet edebilirliği, harekete geçirilecek birçok kaynak barındıran kırsal alanın ve kırsal kalkınma dinamiklerinin doğru anlaşılması ve bu dinamiklerden azami ölçüde istifade edilmesine bağlıdır. DOKA kırsal kalkınmaya; kırsal alan ve kentsel alan arasındaki bağlantıların güçlendirilmesi, kırsallık oranı yüksek alt bölgelerin potansiyellerinden azami ölçüde istifade edilmesi, üretim süreçlerinde yenilikçi yöntemler kullanılması, katma değer artırılması, koruma-kullanma dengesi sağlanması, gelirin artırılması ve örgütlenmenin geliştirilmesi ilkeleriyle yaklaşmaktadır.

Sonuç Odaklı Program kapsamında üreticiler ve paydaşlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi, kırsal kalkınmada belediyelerin daha etkin hale getirilmesi, paydaşlara mentorluk hizmetleri sunularak kapasitelerinin güçlendirilmesi, bölge'de üretilen ürünlerin yerelde tüketilmesi konusunda farkındalığın artırılması, tarımsal ürünlerden elde edilecek katma değeri yükseltmeye yönelik bölge'nin tarıma dayalı sanayi potansiyelinin araştırılması, yerel ürünlerin üretimi ve pazarlanmasında finansal kaynaklara erişim ve tarım sektöründe etkin kaynak kullanımı sorunlarına çözüm bulma, yerel ürünlerin ticaret hacmini artırmaya yönelik olarak üreticilerin garanti markası veya ortak marka kullanımını teşvik edilmesi faaliyetlerine odaklanılacaktır. Bu faaliyetlerde güçlü bir yerel ekonomiye yönelik çalışmalar ön planda tutularak karbon emisyonunun azaltılması ve kaynakların çevre açısından daha etkin kullanımı sağlanarak yeşil ekonomi politikalarının yerel düzeyde uygulanmasına katkıda bulunulacaktır.

Bu faaliyetlerin neticesinde iki özel amaç belirlenmiştir;

- Özel Amaç 1: Yerel ürünlerin ticaret hacminin artırılması
- Özel Amaç 2: Üreticiler arasında işbirliğinin geliştirilmesi

➤ *Yerel Ürünlerin Ticaret Hacminin Artırılması*

Sınırları belirli olan bir bölgede bulunan üretici ve hizmet sağlayıcılar tarafından üretilen mal ve hizmetler, genel olarak o bölgenin yerel ürünleri başlığı altında değerlendirilmektedir. Doğu Karadeniz Bölgesi'nin yatırım veya dayanıklı tüketim malları üretiminde yeterli seviyede olmasa da, özellikle tarım ve gıda ürünlerinden oluşan tüketim mallarında kayda değer bir potansiyeli vardır. SOP kapsamında özellikle süt ve süt ürünlerine odaklanılması planlanmaktadır. Bölgenin yerel ürünleri bölgesel tüketimi ve potansiyel tüketici olarak kabul ettiğimiz, bölge dışında yaşayan milyonlarca Doğu Karadenizlinin tüketimini karşılamada istenilen seviyede değildir. Bu durum üreticilerimiz ve Doğu Karadenizliler'in refahını karşılıklı olarak azaltmaktadır. TR90 Bölgesi'nde üretilen ürünlerin, bölge içinden başlayarak tercih edilirliliğinin arttırılmasına yönelik katalizör ve koordinatör rol üstlenilmesi amaçlanmaktadır.

Strateji: Yerel Ürünlerin Tüketimi Konusunda Farkındalığın Artırılması

Yerel ürünlerin tüketiminin yerel istihdam ve yerel gelirin artışına katkı sunması yoluyla, üretici ve tüketicilerin faydalarının karşılıklı olarak artmasına odaklanılacaktır.

Strateji: Coğrafi İşaretlerin Etkin Yönetimi

Coğrafi işaretli ürünlerin etkin yönetimi, üretildikleri bölgelerin ekonomisinin gelişmesine böylece istihdamın artırılmasına ve yaşam şartlarının iyileştirilmesine önemli katkılar sunmaktadır. Coğrafi işaret bölgenin marka kimliğinin desteklenmesi açısından da bölgeye, ekonomik sosyal ve kültürel faydalar sağlamaktadır.

Sonuç odaklı program kapsamında coğrafi işaretli ürün paydaşlarının kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi, örgütlenmenin teşvik edilmesi ve etkin tanıtım, pazarlama faaliyetleri yürütülmesi planlanmaktadır.

➤ *Üreticiler arasında işbirliğinin geliştirilmesi*

Üreticiler arasında işbirliğinin geliştirilmesi dünyanın birçok yerinde kırsal refahın artmasına büyük faydalar sağlamıştır. Bu alanda ülkemizde de başarılı örnekler olmakla birlikte genel bir başarıdan söz etmek güçtür. Bölgemizin durumunun ise ülkemizin bulunduğu seviyenin de gerisinde olduğu değerlendirilmektedir. Üreticiler arasında işbirliğinin geliştirilmesine yönelik yeni yaklaşımlar geliştirmek, ortaya yeni modeller koymak ve bunları yaygınlaştırmak elzemdir. Bu kapsamda belediyelerin etkin kırsal kalkınma aktörleri olarak konumlandırılması stratejik bir hedef olarak belirlenmiştir.

Strateji: Belediyelerin Etkin Kırsal Kalkınma Aktörleri Olarak Konumlandırılması

Belediyelerin temsil gücü, maddi, fiziki ve idari kapasitesinin kırsal kalkınma alanında fayda sağladığı örnekler gün geçtikçe artmaktadır. Bölgemizde de görülen çabaların Ajans politikalarıyla uyumlu ve birbirini destekler şekilde gelişmesi için kırsal kalkınma çalışmaları yürüten belediyelerle işbirliğinin geliştirilmesi önem arz etmektedir. Üreticiler arasında işbirliği alanında yürütülen çalışmaların akamete uğramasının sebeplerinin ortadan kaldırılması ve işbirliği yapılarının sürdürülebilirliğinin sağlanmasında, belediyelerin stratejik roller üstlenebileceği değerlendirilmektedir.

Kooperatifler ve üretici birlikleri başta olmak üzere, üreticilerin birlik içinde ortak faydalarını gözetken yapıların sürdürülebilirliğinin sağlanmasında, üreticiler arası örgütlenmede çözümü güç sorunlar yaşanan yerlerde ise merkezinde belediye şirketlerinin olduğu yeni işbirliği modellerinin kırsal kalkınmaya önemli faydalar sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

4.3 Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 3. Temel Performans Göstergeleri

Gösterge	Birim	Hedef	İlgili Özel Amaç
Katma değeri artırılan ürün sayısı	Adet	5	1
Kırsal kalkınma alanında faaliyet gösteren Belediye şirketi sayısı	Adet	5	2

Tablo 4. Çıktı Performans Göstergeleri

Faaliyet Adı	Gösterge	Birim	Hedef (2022)	Hedef (Toplam)
Tarıma Dayalı Sanayi Yatırımlarına Yönelik Ön Fizibilite Raporları	Rapor	Adet	3	9
Etkin Kırsal Kalkınma Aktörü Olma Yönünde Belediyelerin Değerlendirilmesi	Rapor	Adet	1	1
Doğu Karadeniz’de Üretici Birlikleri	Rapor	Adet	1	1
Doğu Karadeniz’de Kadın Kooperatifleri	Rapor	Adet	1	1
Yerel Ürünlerin Tüketimi Konusunda Farkındalığın Artırılması	Toplantı - Çalıştay – Panel	Adet	3	9
Ortak Marka Veya Garanti Markası Kurulmasına Yönelik Çalışmalar	Marka	Adet	0	1
Bölgedeki Tarımsal Ürünlerin Değer Zinciri İçinde Bulunan Aktörlerin İşbirliğinin Güçlendirilmesi	Toplantı - Çalıştay – Panel	Adet	3	9
Kırsal Kalkınma Buluşmaları Etkinliklerinin Düzenlenmesi	Toplantı - Çalıştay – Panel	Adet	2	6
Kurumlar Arası Koordinasyonun Sağlanmasına Yönelik Çalışmalar	Toplantı - Çalıştay – Panel	Adet	3	9
Kırsal İstihdamı Artırma Teknik Destek Programı	Teknik Destek	Adet	15	45
Tarıma Dayalı Sanayi Yatırımlarının Artırılmasına Yönelik Çalışmalar	Tanıtım Toplantıları	Adet	3	9
Coğrafi İşaretli Ürün Üreticilerine Yönelik Eğitimler Düzenlenmesi	Eğitim alan üretici sayısı	Kişi	200	200
Doğu Karadeniz Coğrafi İşaretli Ürünler Tırı	Tanıtım etkinliği sayısı	Adet	10	10
Coğrafi İşaretli Ürünlere Yönelik Tanıtım Ve Pazarlama Portalı Kurulması Ve Yönetilmesi	Ürün sayısı	Adet	30	30
Coğrafi İşaretli Ürünlere Yönelik Sosyal Medya Reklam Kampanyası	Ürün sayısı	Adet	25	25
Doğu Karadeniz Coğrafi İşaretli Ürünler Zirvesi	Organizasyon sayısı	Adet	1	1
İtalya Ve Fransa’ya Coğrafi İşaret İş İnceleme Ziyaretleri	Katılımcı sayısı	Kişi	10	10
Gürcistan İnceleme Gezisi	Katılımcı sayısı	Kişi	12	12
Romanya İnceleme Gezisi	Katılımcı sayısı	Kişi	12	12

4.4 Proje ve Faaliyetler

4.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Tarım Dayalı Sanayi Yatırımlarına Yönelik Ön Fizibilite Raporları

Gerçekleştirileceği yörede başta sözleşmeli üreticilik olmak üzere değer zincirini zenginleştirecek nitelikte olduğu düşünülen yatırımlara yönelik ön fizibilite raporları hazırlanacaktır.

Etkin Kırsal Kalkınma Aktörü Olma Yönünde Belediyelerin Değerlendirilmesi Raporu

TR90 Bölgesini oluşturan 6 ilde toplam 80 adet ilçe bulunmakta olup Trabzon ve Ordu Büyükşehir Belediyeleri de dâhil olmak üzere toplam il ve ilçe belediyesi sayısı 82'dir. Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin tarımsal kalkınmayı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunabileceğine ilişkin ilgili kanunlarda yapılan mevzuat güncellemeleriyle, kırsal alanlardaki faaliyetleri çeşitlenmiş ve kapsamı genişletilmiştir. Mevcut yerel yönetim sistemi ve idari konjonktürde ülkemizin kırsal kalkınmasında giderek daha fazla rol üstlenebilecek olan belediyelerin bu alana yönelimlerinin artması amaçlanarak, faaliyet sınırları içinde tarımsal girişimcilik ve tarımsal sanayi altyapısının geliştirilmesine, üreticiler arası işbirliği yapılarının sürdürülebilirliğinin sağlanmasına veya yeni işbirliği yapılarının oluşturulmasına sunabilecekleri katkıları ve model önerilerini içeren bir strateji dokümanı hazırlanacaktır.

Doğu Karadeniz'de Üretici Birlikleri Raporu

Tarımsal üretici birliklerinin önemli bir kırsal kalkınma aktörü olmasına rağmen potansiyelinin önemli ölçüde gerisinde kaldığı değerlendirilmektedir. Üretici birliklerinin daha etkin organizasyonlara dönüşmesine katkı sağlamak amacıyla üretici birliklerinin mevcut durumu, sorunları, potansiyelleri, gelecekteki konumlarına ilişkin bir rapor hazırlanacaktır. Hazırlanacak raporun üreticilerin sorunlarını ve potansiyelleri gerçeğe uygun bir şekilde yansıtması amacıyla saha ziyaretleri kapsamında üreticilerle görüşmeler yapılacak ve ihtiyaç duyulması halinde ilgili paydaşlarla toplantılar yapılacaktır.

Doğu Karadeniz'de Kadın Kooperatifleri Raporu

Kadın Kooperatifleri son yıllarda sayıca artış göstermektedir. Bölgemizde kadın kooperatiflerinin mevcut durumu, yaşanan sorunlar ve faaliyet gösterdikleri alanlar ile alakalı bir rapor hazırlanacaktır. Ortaya çıkacak raporda sorunlara yönelik çözüm önerilerinin yer alması da hedeflenmektedir. Bölgede faaliyet gösteren kadın kooperatifleri ile görüşmeler sonucu ortaya çıkacak olan bu raporun hazırlanma yönteminin, kadın kooperatiflerinin iş ağı geliştirilmesi konusunda da yarar sağlanmasına önem verilecektir.

4.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

Yerel Ürünlerin Tüketimi Konusunda Farkındalığın Artırılmasına Yönelik Çalışmalar

Ulusal, bölgesel ve yerel zincir marketlerde yerel ürünlerin daha fazla yer bulmasına yönelik sektör temsilcileri, çatı kuruluşlar ve ilgili mağazaların yöneticileriyle görüşmeler yaparak, bu alanda işbirliğinin geliştirilmesine odaklanılacaktır. Konu ile ilgili kamu kuruluşları ve özel sektör kuruluşları arasında ihtiyaç duyulan koordinasyon sağlanacaktır.

Ortak Marka veya Garanti Markası Kurulmasına Yönelik Çalışmalar

Yerel ürünlerin ticaret hacminin sınırlı kalmasında ulusal ölçekli şirketlerin pazarlama gücüyle rekabet edilememesinin önemli bir yer tuttuğu değerlendirilmektedir. Bu sorunu bir ölçüde gidermek amacıyla bölgede üretim yapan süt ürünü işletmelerinin, işbirliği içinde pazarlama faaliyeti yürütebilecekleri bir model oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Bu çalışmaların odağında bölgemizde üretimi yapılan süt ürünlerinin, Doğu Karadeniz’de veya ilgili ilde üretildiğini ifade eden ürün logolarının kullanımı bulunacaktır. Bu kapsamda ilgili yöre veya bölgede uygulama kolaylığı ve ortaya çıkarması muhtemel faydalar göz önünde bulundurularak garanti markası veya ortak marka geliştirilmesine karar verilecektir.

Bölgedeki Tarımsal Ürünlerin Değer Zinciri İçinde Bulunan Aktörlerin İşbirliğinin Güçlendirilmesine Yönelik Çalışmalar

Bölgedeki tarımsal ürünlerin değer zinciri içinde bulunan farklı üretici gruplarının karşılıklı faydalarını artırmaya yönelik işbirliği ve koordinasyon faaliyetleri yürütülecektir. Örneğin süt üreticileri zamanında uygun fiyatlı yem bitkisi tedarik etmekte güçlük yaşarken, yem bitkisi üreticileri de gelecek belirsizliği, depolama, finansman ve pazarlama sorunları yüzünden optimum üretim miktarını belirlemede güçlük yaşamaktadır. Bu kapsamda özellikle sahil kesiminde yem bitkisine ihtiyaç duyan süt üreticileriyle, iç kesimlerde yem bitkisi üretimi yapan üreticilerin ürün miktarı ve fiyatına ilişkin gelecek belirsizliklerini azaltmaya yönelik modeller üzerinde durulacaktır.

Kırsal Kalkınma Buluşmaları

Tarım sektörünün bölge kalkınmasındaki yerinin genişlemesi ve güçlenmesi amacıyla tarımsal üretim yapan ya da yapma amacındaki üretici ve potansiyel yatırımcıların farkındalıklarının artırılması ve kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik farklı kırsal üretim temalarında panel veya çalıştay biçiminde “Kırsal Kalkınma Buluşmaları” etkinlikleri düzenlenecektir. Bu kapsamda, belirlenen il ya da ilçelerde, tarımda verimlilik artışı ve alternatif tarım ürünleri, tarımsal üretimde yeni yöntemler, makineleşme ve akıllı tarım teknolojileri kullanımını yaygınlaştırma, yenilenebilir enerji ve geri dönüşüm metotları kullanımını artırma, kentsel tarım uygulamaları, çevreye duyarlı üretim ve su kaynaklarının etkin kullanımı gibi çeşitli konularda farkındalık artışına katkı sunulması hedeflenmektedir.

Kurumlar Arası Koordinasyonun Sağlanmasına Yönelik Çalışmalar

Kırsal kalkınmayla ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik yerel, bölgesel veya merkezi diğer kuruluşlarla iletişiminin ve işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapılmasının mükerrer uygulamaların önlenmesi, tecrübe ve bilgi paylaşımı gibi birçok konuda faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

4.4.3. Kapasite Geliştirme

Kırsal İstihdamı Artırma Teknik Destek Programı

Teknik destek programı kapsamında kırsal istihdamın artırılmasına odaklanılarak aşağıda yer alan proje konularına teknik destek sağlanacaktır:

- Yerel ve yöresel ürünlerin e-ticaret /e-ihracatının artırılması,
- Yerel ürünlere yönelik ortak marka/garanti markası geliştirilmesi,
- Kadın kooperatiflerinin kapasitelerinin geliştirilmesi,
- Belediyelerin kırsal kalkınma kapasitelerinin geliştirilmesi,
- Tarımsal üretici birliklerinin kapasitelerinin geliştirilmesi,
- Coğrafi işaretli ürünlerinin ticaret hacminin artırılması,

- Kırsal alanlarda gelir getirici faaliyetlerin yürütülmesi,
- Gençlerin kırsal alanda tarımsal üretim yapmasının desteklenmesi,
- Kırsalda kooperatifleşmenin özendirilmesi,
- Eko-turizm, yöresel ve doğal ürünlerin üretiminin teşvik edilmesi,
- Tarımsal nüfusun gençleştirilmesi ve genç çiftçilere yönelik mali destek programları,
- Modern seracılık çalışmalarının yürütülmesi,
- Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yürütülmesi,
- Ziraat Fakültelerinden mezun gençlere kırsala dönüşün teşviki,
- Akıllı tarım ve dijital tarım gibi modern uygulamalar konusunda eğitimle,
- Kırsal kalkınma, kooperatifleşme, girişimcilik, proje hazırlama ve uygulama ve devlet destekleri konusunda eğitimler.

4.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

Tarıma Dayalı Sanayi Yatırımlarının Artırılmasına Yönelik Çalışmalar

Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı vizyonu dâhilinde çeşitli tarımsal yatırım alanlarında hazırlanacak olan ön fizibilite raporlarının, Yatırım Destek Ofisleri ile koordinasyon halinde tanıtımı ve muhtelif platformlarda yatırımcılara sunumu yapılarak bölgeye yatırım çekilmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

4.4.5. Ajans Destekleri

Kırsal Kalkınma TD

Kırsal kalkınma paydaşlarının beşeri ve kurumsal yetkinliklerinin geliştirilmesine yönelik teknik destek programı uygulanacaktır.

4.4.6. Önemli Kamu Yatırımları

Yerel ürünlerin ticaret hacminin artırılması özel amacıyla ilgili olarak çok sayıda büyük ölçekli altyapı yatırımı tamamlanmış veya devam etmektedir. Devam eden yatırımların başında Yeni Zigana, Vauk Dağı ve Kop Dağı Tünelleri, Ordu-Sivas Yolu, Gümüşhane - Bayburt ve Artvin-Rize Havalimanları gelmektedir.

4.4.7. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

2020 yılında sözleşmesi imzalanan € 745.850 toplam bütçeli, Ajans'ın payının ise € 303.714 olduğu Black Sea Basin Geographical Indications Network (BS GIN)- Karadeniz Coğrafi İşaretler Ağı Projesi kapsamında 2022 yılında aşağıdaki faaliyetlerin sürdürülmesi planlanmaktadır:

Doğu Karadeniz Coğrafi İşaretli Ürünler Tırı Etkinlikleri

Üreticilerle tüketicilerin büyük şehirlerde aracsız olarak buluşması ve aynı zamanda Ajans'ın coğrafi işaret alanında yürüttüğü çalışmaların geniş kitlelere ulaştırılarak kamuoyu yaratılması hedeflenmektedir.

Sosyal Medya Reklam Kampanyası

Coğrafi işaretli ürünlere yönelik hazırlanan tanıtım materyallerinin, dijital pazarlama ile ilişkili şekilde bir halkla ilişkiler politikası çerçevesinde sosyal medya üzerinden geniş kitlelere ulaştırılması planlanmaktadır.

Coğrafi İşaretli Ürünler Tanıtım ve Pazarlama Portalı

Geçimlik üretim nedeniyle sermaye birikiminin veya geniş üretici gruplarını kapsayan yeterince örgütlü yapının bulunmayışı coğrafi işaretli ürünlerin tanıtım ve pazarlamasında bir zafiyete yol açmaktadır. Bu alanda Ajans'ın doğrudan rol olarak bu boşluğu bir ölçüde doldurmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Doğu Karadeniz Coğrafi İşaretli Ürünler Zirvesi

Coğrafi işaretler alanındaki paydaşlarımızın birbirleriyle ve bölge dışı aktörlerle etkileşim içinde bulunması, ulusal ve uluslararası alanda yaşanan gelişmeler hakkında bilgi sahibi olması için bir zirve düzenlenecektir.

İtalya ve Fransa İş İnceleme Ziyaretleri

AB projesi kapsamında ilgili çalışanlarımızın ve paydaşlarımızın coğrafi işaretler alanında dünyanın en başarılı iki ülkesi olarak kabul edilen İtalya ve Fransa'ya iş inceleme ziyareti gerçekleştirmesi planlanmaktadır.

Gürcistan İnceleme Ziyareti

AB projesi kapsamında proje paydaşları ve ilgili uzmanlar Proje ortaklarından olan Gürcistan'a inceleme ziyaretinde bulunacaklardır. Aynı program çerçevesinde Gürcistan coğrafi işaretli ürünler zirvesine katılım sağlanacaktır.

Romanya İnceleme Ziyareti

AB projesi kapsamında proje paydaşları ve ilgili uzmanlar Proje ortaklarından olan Romanya'ya inceleme ziyaretinde bulunacaklardır. Aynı program çerçevesinde Romanya coğrafi işaretli ürünler zirvesine katılım sağlanacaktır.

4.5 Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 5. Kırsal Kalkınma SOP Gantt Şeması

Bileşen	2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1 Araştırma, Analiz ve Raporlama												
1.1 Tarıma Dayalı Sanayi Yatırımlarına Yönelik Ön Fizibilite Raporları												
1.2 Etkin Kırsal Kalkınma Aktörü Olma Yönünde Belediyelerin Değerlendirilmesi Raporu												
1.3 Doğu Karadeniz'de Üretici Birlikleri Raporu												
1.4 Doğu Karadeniz'de Kadın Kooperatifleri Raporu												
2 İşbirliği ve Koordinasyon Faaliyetleri												
2.1 Yerel Ürünlerin Tüketimi Konusunda Farkındalığın Artırılmasına Yönelik Çalışmalar												
2.2 Ortak Marka veya Garanti Markası Kurulmasına Yönelik Çalışmalar												
2.3 Bölgedeki Tarımsal Ürünlerin Değer Zinciri İçinde Bulunan Aktörlerin İşbirliğinin Güçlendirilmesine Yönelik Çalışmalar												
2.4 "Kırsal Kalkınma Buluşmaları" adı altında etkinlikler düzenlenmesi												
2.5 Kurumlar Arası Koordinasyonun Sağlanmasına Yönelik Çalışmalar												

3	Kapasite Geliştirme Faaliyetleri																			
3.1	Kırsal İstihdamı Arttırılmasına Yönelik Teknik Destek Programı																			
4	Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri																			
4.2	Tarıma Dayalı Sanayi Yatırımlarının Arttırılmasına Yönelik Çalışmalar																			
5.	Ajans Destekleri																			
5.1	Kırsal Kalkınma Finansman Desteği																			
5.2	Kırsal Kalkınma TD																			
5.3	Kırsal Kalkınma GÜdümlü Proje Destekleri																			
6	Önemli Kamu Yatırımları																			
7	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler																			
7.1	Üreticilere Yönelik Eğitimler																			
7.2	Doğu Karadeniz Coğrafi İşaretli Ürünler Tırı																			
7.3	Sosyal Medya Reklam Kampanyası																			
7.4	Coğrafi İşaretli Ürünler Tanıtım ve Pazarlama Portalı																			
7.5	Doğu Karadeniz Coğrafi İşaretli Ürünler Zirvesi																			
7.6	AB projesi kapsamında İtalya ve Fransa'ya AB coğrafi işaret iş inceleme ziyaretleri																			
7.7	AB projesi kapsamında Gürcistan İnceleme ziyareti																			
7.8	AB projesi kapsamında Romanya İnceleme ziyareti																			

4.6 İzleme ve Değerlendirme

Genel Sekreter, Ajans Birim Başkanları ve SOP'un koordinasyonundan sorumlu personel tarafından üç ayda bir gerçekleştirilen toplantıda her bir faaliyetin izlemesi ve değerlendirmesi yapılır. SOP ilerleme durumu her altı ayda bir Ajans Yönetim Kurulu'nun dikkatine sunulur. Programın ana yürütücüsü Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'dır.

Tablo 6. Kırsal Kalkınma SOP 2022 Faaliyet Bütçesi

Faaliyet Adı
Tarıma Dayalı Sanayi Yatırımlarına Yönelik Ön Fizibilite Raporları
Yerel Ürünlerin Tüketimi Konusunda Farkındalığın Arttırılması
Ortak Marka veya Garanti Markası Kurulmasına Yönelik Çalışmalar
Bölgedeki Tarımsal Ürünlerin Değer Zinciri İçinde Bulunan Aktörlerin İşbirliğinin Güçlendirilmesi
Kırsal Kalkınma Buluşmaları Etkinlikleri
Kurumlar Arası Koordinasyonun Sağlanmasına Yönelik Çalışmalar
Kırsal İstihdamı Arttırılmasına Yönelik Teknik Destek Programı
Tarıma Dayalı Sanayi Yatırımlarının Arttırılmasına Yönelik Çalışmalar

5 Kurumsal Gelişim

5.1 Araştırma, Analiz ve Programlama

Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında performans değerlendirme, eğitim ihtiyaç analizi, çalışan beklenti ve memnuniyet araştırması, iç kontrol ve risk yönetimi gibi kurumsallaşmaya yönelik faaliyetleri içeren profesyonel danışmanlık hizmeti alınması planlanmaktadır.

5.2 İşbirliği ve Koordinasyon

Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında herhangi bir işbirliği ve koordinasyon faaliyeti yürütülmesi öngörülmemektedir.

5.3 Kapasite Geliştirme

- Sonuç Odaklı Programlar (SOP) kapsamında belirlenen öncelik ve tedbirlere yönelik olarak Ajans personeline, üzerinde çalıştıkları konularda uzmanlaşmalarını destekleyecek sektörel ve tematik alanlarda eğitim verilmesi öngörülmektedir.
- İş verimliliğinin sağlanması adına kurumsallaşmaya yönelik yazılım altyapısının güçlendirilmesi ve yazılım ve lisans destek paketlerinin alınması öngörülmektedir.
- Eğitim ihtiyaç analizi çerçevesinde çalışanlara gerekli eğitimlerin verilmesi öngörülmektedir.
- Ajansta istihdam edilen personelin performans değerlendirmesine yönelik olarak yetkinlik ve hedef bazlı performans sistemi kurulacaktır.

5.4 Tanıtım Faaliyetleri

Ajansın tanıtımını, bilinirliğini sağlamak ve yaygınlaştırmak için web sitesi ve sosyal medya hesapları etkin yönetilecek olup DOKA dergisinin yayınlanması, günlük ve aylık medya takip hizmetinin yapılması yoluyla medya ile ilişkiler artırılacaktır. Söz konusu bütçe genel idari faaliyetlerin gerçekleştirilmesi kaleminden karşılanacaktır.

5.5 AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında herhangi bir AB projesi veya dış kaynaklı program yürütülmemekte olup diğer AB projeleri için ayrılacak olan eş finansman bu başlık altında gösterilmiştir.

5.6 Diğer Proje ve Faaliyetler

2022 yılında 3 uzman, 1 destek personeli alımı yapılması planlanmaktadır. Personel maaş ödemelerine, 2022 yılında alınması planlanan yeni personelin tahmini maaşları da dahil edilmiştir. Personel maaş ve tedavi ödemeleri, hizmet alımları ve proje ödemeleri KMYB tarafından gerçekleştirilecektir.

Ajansta bulunan demirbaşların bakım onarımları, yeni gelecek personel için gerekli demirbaşların alımı ve ofislerin tadilatı ile süreli lisansa sahip hakların yenilenmesi bu kapsamda gerçekleştirilecektir. Ajans 2022 yılında rutin faaliyetlerini sürdürmek amacıyla bir dizi hizmet alımı ve tüketim malzemesi temini

gerçekleştirecek olup bu kapsamdaki belli başlı faaliyetler; geçici süreyle yapılacak temizlik ve güvenlik hizmeti, haberleşme, ulaşım, ofis kullanım, toplantı organizasyon, temsil ağırlama ve benzeri faaliyetlerdir.

2022 yılında ilana çıkılması durumunda MDP'lerin bilgilendirme, değerlendirme, BD vb. program yönetimi süreçleri ile projelerin izlenmesine yönelik operasyonlar bu başlık altında bütçelendirilmiştir.

Ayrıca, Ajans personelinin eğitim, toplantı, bakanlıklardaki görüşmeler, bilgilendirme, çalıştay vb. gibi operasyonlar kapsamında bulunmayan her türlü şehir dışı görevlendirmelerine yönelik giderler genel yönetim hizmetleri altında değerlendirilecektir.

Tablo 13 .Kurumsal Gelişim 2022 Faaliyet Bütçesi

Faaliyet Adı
Personele ihtiyaçları doğrultusunda eğitim verilmesi
Kurumsal danışmanlık hizmeti
Personel maaş ödemeleri
Bilgi işlem altyapısının ajans ihtiyaçları kapsamında güçlendirilmesi
Yetkinlik ve hedef bazlı performans sistemi kurulumu
Genel idari faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi
MDP Bilgilendirme, Proje İzleme ve değerlendirme operasyonlarının gerçekleştirilmesi
Personelin operasyon dışı görevlendirme faaliyetleri

6. Yerel Kalkınma Fırsatları

6.1 Amaç

Ajansımız yerel kalkınmayı sağlayabilecek alanlar için planlamada ihtiyaç duyacağı nitelikli analiz çalışmaları ile araç-yöntem ve uygulamalarının temin edilmesi; yatırımcılara daha iyi hizmet verilmesi, bölgesel kalkınma için önemli proje önerileri geliştirilmesi ve bu projelere fon bulmak amacıyla üzerinde çalışacağı faaliyetler belirlemiştir.

6.2 Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Faaliyet Proje Adı	
1	Sosyal arayüz platformu
2	Sınır ülkeler hakkında çalışmalar – Kafkas Masası
3	2023 sonrası dönemi kapsayacak Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS), Bölge Planları hazırlık çalışmaları
4	Doğu Karadeniz katı atık yönetimi çalışması
5	Afet yönetimi çalışması
6	Mavi ekonomi çalışmaları
7	Yeşil mutabakat çalışmaları
8	E-Spor güdümlü projeleri ve güdümlü proje önerileri
9	İletişim tanıtım görünürlük faaliyeti
10	Teknik destek
11	Geçmiş dönem proje ödemeleri
12	Sosyal Analiz Çalışması

TR90 bölgesi, sosyal sermayenin en zayıf olduğu bölgelerden birisidir. Bu nedenle özel sektör işletmeleri ve bölgedeki kurum ve kuruluşlar iyi uygulama örneklerinden ve bilgi transferinden yeterince yararlandırılamamaktadır. Aynı zamanda, taşra bölgelerindeki gelişimin ve yenilikçiliğin metropollere göre daha kısıtlı ve yavaş olması nedeni ile kamu kurum ve kuruluşlarının bu yöndeki girişimleri büyük önem taşımaktadır. 2014 – 2023 TR90 Bölge Planı'nın "Strateji 1.5-5: Bölge'de özellikle ihtiyaç duyulan konularda danışmanlık hizmetleri kapasitesinin geliştirilmesi" stratejisi doğrultusunda bölgesel kalkınmada önem arz eden alanlarda danışmanlık ihtiyacının Ajans eliyle giderilmesine odaklanılarak orta ve uzun vadede ajansının katalizör ve koordinatör rolü geliştirilmelidir. Bununla birlikte, yatırımcıların doğru yönlendirilebilmeleri açısından Ajanslarda ilgili birimlerde çalışan personelin yatırımcıların ihtiyaç duyduğu desteği ve yönlendirmeyi yapabilmesi konusundaki kapasiteleri de güçlendirilmelidir.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)'nin evrensel eylem çağrısı olan ve 2016 yılında yürürlüğe giren "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları" kapsamında belirlediği 17 ana amaçtan biri olan 'Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar' amacının alt hedeflerinden bir tanesi; 2030'a kadar hava kalitesine ve belediye atık yönetimi ve diğer atık yönetimlerine özel önem göstererek kentlerin kişi başına düşen olumsuz çevresel etkilerinin azaltılmasıdır. Bu başlık altında bir diğer alt hedef ise; 2030'a kadar yoksulların ve kırılgan durumdaki insanların korunması temel alınarak suyla ilgili afetleri de kapsayan afetler nedeniyle küresel gayri safi yurt içi hasılayla ilgili doğrudan ekonomik kayıpların önemli oranda düşürülmesi, ölümlerin ve etkilenen insan sayısının önemli ölçüde azaltılmasıdır. Yine bu başlık altındaki diğer hedef, 2030'a kadar kaynak etkinliğine, iklim değişikliğine uyuma ve afetlere karşı dayanıklılığa yönelik bütünsel politikaları, planları benimseyen ve uygulayan şehirlerin, insan yerleşimlerinin sayısının önemli ölçüde artırılmasıdır. Ayrıca Sendai Afet Riskini

Azaltma Çerçeve Eylem Planı 2015-2030 doğrultusunda bütüncül bir afet risk yönetiminin her düzeyde geliştirilmesi ve uygulanması amaçlanmaktadır. UNDP'nin bu Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları kapsamında Ajansımız da katı atık yönetimi, afet yönetimi ve iklim değişikliği gibi çalışma alanlarında faaliyetler belirlemiş olup bu faaliyetleri uygulamaya koymaktadır. Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamındaki faaliyetlerin büyük çoğunluğu, bu doğrultuda planlanmış olup faaliyet gerekçeleri aşağıda detaylandırılmıştır:

- DOKA tarafından hayata geçirilen ve sosyal projeler ve destekçileri bir araya getirecek web tabanlı arayüz HAYDE Platformu'nun web sitesinin tamamlanmıştır. 2022 yılında sitenin içeriğinin zenginleştirilmesine yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.
- Sınır ülkeleri çalışmaları kapsamında, TR90 ile sınırı bulunan ve ticari ilişkilerin gelişme potansiyeli taşıdığı Kafkas coğrafyasına yönelik komşu bölgeler ile işbirliği halinde araştırma raporu yapılması, işbirlikleri kurulması ve/veya platform kurulması faaliyetlerini içermektedir. İşbirliği kurulması kapsamında Kafkas coğrafyasına yapılacak yurt dışı ziyaretler de faaliyet bütçesine dahil edilmiştir.
- 2023 sonrasında hazırlanacak Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS), Bölge Planları için hazırlık çalışmalarına 2022 yılında başlanacaktır. Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS), Bölge Planları hazırlıkları kapsamında bölgemizde bulunan her bir il için 2 (iki) adet çalıştay planlanmaktadır.
- Doğu Karadeniz katı atık yönetimi faaliyeti kapsamında; TR90 Bölgesi'nde bulunan 6 ilde daha ucuz ve daha sonuç alıcı katı atık yönetimi sistemini kurmayı, Bölge'de en uygun katı atık tesis yerlerini belirlemeyi, mevcut entegre tesislerinin kapasite kullanım oranlarını artırmaya yönelik olarak iller arasında çöp aktarım olanaklarını, düzenli katı atık depolama alanlarının ömür sürelerinin uzatılmasını, ölçek ekonomisinden yararlanarak ton başına atık bertaraf ücretinin minimize edilmesini içeren bir çalışma planlanmaktadır.
- Afet yönetimi faaliyeti kapsamında öncelikli olarak ilgili paydaşlar ile görüşmeler yapıp mevcut durum analizi ve ihtiyaç analizi yapılması planlanmaktadır. Afet yönetim sistemi aşamalarından risk yönetimi (risk azaltma, hazırlıklı olma) alanı başta olmak üzere afetler öncesinde önleyici tedbirlerin alınması, afet sonralarında kurumlar arasında koordinasyon sağlanması, afetlerde görev alan kurumların kurumsal kapasitelerinin artırılması konularına yönelik faaliyetlerle birlikte bu konuların işlendiği odak grup toplantıları ve çalıştaylar yapılarak proje fikirleri geliştirilecektir.
- Mavi ekonomi kapsamında su ve su ürünleri potansiyelinin oldukça yüksek olduğu bölgemizde, bu potansiyelin fırsata dönüştürülmesi amaçlanmaktadır. Denizlerin veya mavi kaynakların daha iyi yönetilmesini önceleyen bu alanda paydaşlarla koordineli şekilde mavi eylemlerde bulunulacaktır. Bu bağlamda yerel ve bölgesel paydaşlarla kurulacak çalışma grupları ve oluşturulacak politikalar, projeler sayesinde bölgemizdeki mavi kaynaklar korunacak, geliştirilecek ve ekonomiye kazandırılacaktır.
- Yeşil Mutabakat kapsamında bölgemizde karbon salınımı verilerinin ortaya konulması, kamu, özel sektör ve STK'lar dahil tüm aktörlerin iklim değişikliği ve Yeşil Mutabakat konusunda bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması ve gerekli sektörlerde döngüsel ve yeşil üretim ve hizmet süreçlerinin başlatılması/tamamlanması amaçlı eylem planlarının hazırlanması gerekmektedir. Bu noktada çalışma grupları oluşturularak ve çalıştaylar düzenlenerek Doğu Karadeniz bölgesi için bilimsel ve nesnel verilerle ışığında eylem planı hazırlanacaktır.
- Gündümlü proje önerileri faaliyeti kapsamında Rize ve Trabzon'da e-spor faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve e-spor faaliyetlerine yönelik bir ekosistem ve altyapı oluşturulması kapsamında, gençlerin e-sporun kapsamı ve dijital oyunlar hakkında bilgilendirilmesi, hedef kitleye e-spor alanında uygulama alanları ve kariyer imkanları sunulması, yetenek tespiti, profesyoneller yetiştirilmesi, ebeveynlere yönelik e-spor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için bilinçlendirme konularını içeren birer adet gündümlü proje uygulanması planlanmaktadır. Bunun dışında Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altında yürütülen faaliyetlerden yeşil mutabakat (iklim değişikliği), afet yönetimi, katı atık yönetimi ve mavi ekonomi konu başlıkları için gündümlü proje önerileri geliştirilecektir. Ayrıca

Gümüşhane Üniversitesinin bitişğinde, kent içinde dağınık şekilde yerleşmiş olan Gümüşhane Küçük Sanayi Sitesi'nde (KSS) elverişsiz çalışma koşulları altında çalışan yapım ve onarımcı küçük sanayicileri çağdaş ve düzenli bir işyerine kavuşturmak, yeni yapılanmayla oluşan sanayi alanında ara eleman yetiştiren işletmelerin desteklenerek istihdamın artırılmasını sağlamak, planlı bir sanayi alanı oluşturmak hedefiyle Gümüşhane Sanayi Ortamının İstihdama Yönelik Geliştirilmesi güdümlü projesinin uygulanması planlanmaktadır.

- İletişim, tanıtım ve görünürlük faaliyeti kapsamında Ajans faaliyetlerinin 2022 yılında yerel, ulusal ve uluslararası platformlarda daha görünür olmasını sağlamak üzere iletişim ve tanıtım faaliyetleri yürütülecektir.
- Teknik Destek ile yerel yönetimlerin, başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitelerini artırıcı faaliyetler, yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmalar, bölgede hizmet kalitesinin geliştirilmesi, insan kaynağı, kurumsallaşma ve dış ticaret kapasitesinin artırılmasına yönelik eğitim ve danışmanlık ihtiyacının giderilmesi konularına destek verilmesi planlanmaktadır. Ayrıca günümüzün dijital dönüşüm çağının bir sonucu olarak büyük veri kullanımı, kodlama, yapay zeka, nesnelerin interneti gibi yeni nesil teknolojilerin kullanımı ile yeni iş olanaklarının yaratılacağı kabul edilmektedir. Bu bağlamda bölgemizdeki kurumların kapasiteleri ve insan kaynaklarının, oluşturulacak dijital ekosisteme hazır olabilmeleri için Teknik Destek Programının aktif olarak kullanılması teşvik edilecektir.
- TR90 Bölgesi 2024-2028 Bölge Planı çalışmaları, Ajans tarafından başlatılmıştır. Bölge Planı çalışmaları kapsamında TR90 Bölgesi'nin sosyal analizi için dayanak teşkil edecek çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda bir sosyal analiz raporu hazırlanacaktır.

6.3.Faaliyetler, Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Faaliyet Proje Adı	Gösterge	Birim	Hedef
1 Sosyal Arayüz Platformu	Video sayısı	Adet	12
2 Sınır ülkeler hakkında çalışmalar – Kafkas Masası	Platform Sayısı	Adet	1
3 2023 sonrası dönemi kapsayacak Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS), Bölge Planları hazırlık çalışmaları	Çalıştay	Adet	12
4 Doğu Karadeniz katı atık yönetimi çalışması	Rapor	Adet	1
5 Afet yönetimi çalışmaları	Çalıştay ve toplantı sayısı	Adet	2
6 Mavi ekonomi çalışmaları	Çalıştay	Adet	3
7 Yeşil mutabakat çalışmaları	Çalıştay	Adet	3
8 E-Spor güdümlü projeleri ve güdümlü proje önerileri	Proje	adet	3
9 İletişim tanıtım görünürlük faaliyeti			
10 TD			
11 Geçmiş dönem proje ödemeleri			
12 Sosyal Analiz Çalışması	Rapor	Adet	1
TOPLAM			

6.4.İzleme ve Değerlendirme

Her bir faaliyetin izlemesi Genel Sekreterlik makamı tarafından görev ataması yapılan uzmanlar tarafından gerçekleştirilecektir. Gerçekleştirilen faaliyetlere dair Genel Sekreter, Ajans Birim Başkanları ve faaliyetlerden sorumlu personeller tarafından üç ayda bir gerçekleştirilen toplantıda her bir faaliyetin izlemesi ve değerlendirmesi yapılır.

6.5. Önceki Yıllardan Devam Eden Projeler

2022 yılında; önceki yıllarda devam eden proje ve programların ödemeleri yapılacaktır.

7.Sonuç ve Değerlendirme

DOKA tarafından 2022 yılında 3 adet sonuç odaklı program yürütülecektir:

➤ Doğu Karadeniz Bölgesi Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı

TR90 Bölgesinde turizmi tüm yıla yayarak bölge turizm gelirlerini ve turist sayısını artırmak amacıyla oluşturulan hedef pazarların çeşitlendirilmesine; destinasyon yönetimi mantığıyla yeni turizm destinasyonlarının oluşturulması ve mevcutların geliştirilmesine; eko turizm, kamp ve karavan turizmi, deneyim turizmi, kültür turizmi, toplantı ve etkinlik turizmi özelinde alternatif turizm türlerinin yaygınlaştırılmasına ve nihayetinde bölgenin Turizm 4.0'a hazırlanmasına yönelik faaliyetlere odaklanılmıştır.

➤ Girişimcilik Ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

Doğu Karadeniz'de girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla oluşturulan programın ilk, orta ve yükseköğretimde eğitici ve öğrencilerin girişimcilik konusundaki farkındalık, bilgi ve becerileri ile TR90'daki girişimcilere ve geleceğin girişimcilerine hizmet veren beceri-tasarım atölyeleri, işgem, kuluçka ve hızlandırıcılar gibi yapıların altyapı, kurumsal kapasite ve hizmet kalitelerini geliştirmeye; girişimcilerin finansal desteklere, pazara ve iş dünyasından mentorlere erişimini sağlamaya, bölgesel girişim faaliyetlerini koordine etmeye ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik faaliyetlere odaklanılmıştır.

➤ Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı

Kırsal nüfusun ekonomik refahının artırılması amacıyla oluşturulan program üreticiler arasında yerel yönetimlerin öncülüğünde işbirliğinin geliştirilmesi ve yöresel ürünlerden elde edilen katma değer artırılmasına yönelik faaliyetlere odaklanılmıştır.

Ajansın genel yönetim hizmetleri, personel maaşları, birimlerin ve YDO'ların rutin faaliyetlerine yönelik giderleri Kurumsal Gelişim Sonuç Odaklı Programı altında yer almaktadır.

Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında ise; gelecek dönemde çıkılabilecek SOP konularına altlık teşkil edecek araştırma, kapasite geliştirme ve işbirliği faaliyetleri, SOP kapsamında yer almayan konulara yönelik teknik destek yer almaktadır.

8.Ekler

EK-A Güdümlü Proje Bilgi Formu

1. PROJE TEMEL BİLGİLERİ

Proje Adı	Trabzonlu Gençler Espor İle Buluşuyor	
Proje Konusu ve Sorun Tanımı	<p>Proje Konusu: Projenin konusu; Trabzon'da 13-25 yaş aralığındaki gençlerin espor ve dijital oyunlar hakkında bilgilendirilmesi, hedef kitleye espor alanında uygulama alanları ve kariyer imkanları sunulması, yetenek tespiti, profesyoneller yetiştirilmesi, ebeveynlere yönelik espor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için bilinçlendirmeler yapılmasıdır.</p> <p>Sorun Tanımı: Trabzon'da gençlerin espor faaliyetlerini takım olarak gerçekleştirebilecekleri ve turnuvalara katılacakları uygun bir mekan bulunmamaktadır. Bununla birlikte, ilde esporla ilgilenenlerin erişebileceği espor antrenörü ve hakemi de bulunmamaktadır. Bu nedenle gençler kontrolsüz ve yönlendirmelere açık bir ortamda espor ile ilgilenmekte, bu da e-spor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için çeşitli sorunlara yol açabilmektedir. Bu kapsamda kamunun düzenleyici ve denetleyici rolü altında esporun bir kariyer imkanı olarak sunulmasına, espor altyapısı ve ekosisteminin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.</p>	
Uygulama Yeri	İl	Trabzon
	İlçe(ler)	Of
Uygulama Süresi	18 ay	
Proje Uygulayıcıları	Yararlanıcı	Trabzon Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
	Ortaklar	-
	İştirakçiler	-
Yararlanıcılar	Hedef Gruplar	Espor ile profesyonel ya da amatör olarak ilgilenen 13-25 yaş aralığındaki 300 genç
	Nihai Yararlanıcılar	Espor ile ilgilenen gençlerin aileleri, amatör ve profesyonel espor kulüp ve takımları
Proje Konusu İle İlgili Diğer Kuruluşlar	Türkiye Espor Federasyonu (TESFED)	
Projenin Temel Faaliyetleri	<p>I. HAZIRLIK FAALİYETLERİ</p> <p>1. Proje Yönetim Ekibinin Oluşturulması</p> <p>Bu faaliyet proje sahibi ve iştirakçileri tarafından projenin 1'nci ayında uygulanacaktır. Projenin etkin ve verimli yönetilmesini sağlamak için başvuru sahibi ve iştirakçilerden proje yönetim ekibi oluşturulacaktır. Proje yönetim ekibinin görev ve rolleri aşağıda belirtilmektedir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projenin faaliyetlerinin eksiksiz ve etkin uygulanması, iş planına göre yürütülmesi, • Tanıtım ve görünürlüğünün Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı kurallarına göre sağlanması, • Proje kapsamındaki her türlü mal ve hizmet alımı için teknik şartnamelerin hazırlanması ve satın alma süreçlerinin yürütülmesi,	

- Proje bütçesinin verimli kullanılması, kayıtların düzenli tutulması ve belgelerin dosyalanması,
- Hedef grup içinden katılımcı olmak için başvuran adayların değerlendirme süreçlerinin yapılarak projede yer alacak hedef grubun belirlenmesi,
- Proje kapsamında ve sürdürülebilirlik sürecinde verilecek tüm eğitimlerin müfredatlarının hazırlanması, planlamasının yapılması ve eğitimcilerin temin edilmesi,

Faaliyetin Çıktısı: Başvuru sahibi, ortak ve iştirakçilerinin temsilcilerinden oluşan Proje Ekibi oluşturuldu.

2. Espora Yönelik Farkındalık ve Bilgilendirme Faaliyetleri

Proje hedef kitlesine, ailelere, öğretmenlere, aile hekimlerine yönelik yazılı ve görsel medya, sosyal medya kanalları aracılığıyla ulaşılarak proje ve espor hakkında tanıtım, farkındalık oluşturma ve bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir. Bu faaliyet ile esporun tanımının geniş kitlelerce doğru şekilde anlaşılması sağlanacak ve bilinilirliği artırılabilecektir. Ayrıca ebeveynlere, öğretmenlere ve aile hekimlerine yönelik espor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için kritik hususlar ile esporda kariyer imkanları konularında bilinçlendirme seminerleri düzenlenecektir.

Faaliyetin Çıktısı: Bilgilendirme yapılan 300 kişi

Öngörülen Bütçe: -TL

3. Proje Katılımcılarının Seçilmesi

Bu faaliyet, başvuru sahibi Trabzon Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile proje ortakları tarafından oluşturulacak bir komisyon marifetiyle yürütülecektir. Komisyon tarafından 13-25 yaş arası hedef grup katılımcıları arasından, projede tanımlanmış ölçütlere uyan ve projede yer alan eğitimleri tamamlayacağını taahhüt eden en az 300 genç seçilerek faaliyetlere dâhil edilecektir.

Faaliyetin Çıktısı: Espora ilgi duyan 13-25 yaş aralığındaki 300 genç katılımcı olarak seçildi.

II. UYGULAMA FAALİYETLERİ

1. Satın Alma ve İhale İşlerinin Yapılması (*Mal ve Hizmet Alımı*)

Proje faaliyetlerinin yürütülmesini sağlayacak ve proje bütçesinde kalemleri birimleri, miktarları ve bedelleri belirtilmiş mal ve hizmet alımları yapılacaktır. Tüm mal ve hizmet alımlarının teknik şartnameleri hazırlanarak ihale süreçleri yönetilecek mal, hizmet ve yapım işi alımı temin edilecektir. Bu faaliyet kapsamında yapılacak ihalelerde KİK ihale kuralları uygulanacak olup doğrudan temin şartları taşıyan alımlarda piyasadan en az 3 teklif alınarak temin yapılacaktır. Temini ve teslimi yapılan yapım işi-mal-hizmetlerin bedelleri proje bütçesinde öngörülen bedelleri geçmeyecek şekilde proje hesabından EFT-havale yöntemlerini kullanarak ödenecektir.

2. Espor Okuryazarlık Eğitimlerinin Verilmesi

13-25 yaş arasında dijital oyunlara ve espora ilgi duyan gençlere temel espor bilincinin oluşturulması amacıyla yönelik belirli bir müfredat dâhilinde espor temel eğitimleri ve espor okuryazarlığı eğitimleri düzenlenecektir. Eğitimlerin toplamda en az 24 saat üzerinden düzenlenmesi ve pandemi koşulları da göz önünde bulundurularak çevrimiçi ortamda uygulanması öngörülmektedir.

Faaliyetin Çıktıları:

- 24 saatlik Espor Okuryazarlık Eğitim Programı tamamlandı.
- 300 katılım sertifikası düzenlendi.

	<ul style="list-style-type: none"> • Espor okuryazarlığı eğitimi alan 13-25 yaş arası 300 genç <p>(Öngörülen Bütçe: - TL)</p> <p>3. Espor Temel Yetenek Taramalarının Yapılması</p> <p>Projeye katılan 13-25 yaş arası gençler arasında eğitim sonrasında yapılan sınav sonuçları yanında esporda göstereceği performans ve esporcu testleri sonucuna göre değerlendirmenin gerçekleştirileceği bir tarama yapılacaktır. Test sonuçlarına göre 60 genç profesyonel espor oyuncu ve koç/yayıncı/hakem eğitimlerine katılmak üzere seçilecektir.</p> <p><u>Faaliyetin Çıktıları:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Okuryazarlık eğitimi alan 300 gence yetenek taraması yapıldı. • Profesyonel espor eğitimleri almaya hak kazanan 60 genç belirlendi. <p>(Öngörülen Bütçe:-TL)</p> <p>4. Espora Dayalı Uygulamalı profesyonel Oyuncu Eğitimleri</p> <p>Bu eğitimlerde, temel eğitimlerden ve yetenek taramalarından geçen gençlerin espor alanında profesyonel oyuncu olmalarına ve lisans almalarına yönelik uygulamalı eğitimler verilecektir. Profesyonel oyuncu yetiştirmeye yönelik eğitimler hizmet alımı sözleşmesi kapsamında belirlenen müfredat dâhilinde düzenlenecektir.</p> <p><u>Faaliyetin Çıktıları:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 adet profesyonel espor oyuncusu eğitimi tamamlandı. • Espora dayalı uygulamalı eğitim alan genç sayısı: 54 <p>(Öngörülen Bütçe: - TL)</p> <p>5. Espor Kariyer Eğitimleri</p> <p>Temel eğitimlerden ve yetenek taramalarından geçen gençlerin espor alanında antrenör-koç, hakem ve yayıncısı olarak kariyer yapmalarına yönelik müfredatı hizmet alım sözleşmelerinde belirlenmiş kariyer eğitimleri düzenlenecektir. Espor alanında profesyonelliğe adım atacak gençlere Türkiye Espor Federasyonu işbirliğinde antrenör ve hakem lisansı kazandırılacaktır. Ayrıca gençlerin güncel ve popüler espor yayın platformlarını dünya çapında bir kalitede yayın yapabilecek seviyede kullanımı sağlamak adına yayıncılık ile ilgili alanlarda eğitimler verilecektir.</p> <p><u>Faaliyetin Çıktıları:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 antrenörlük/koçluk ve hakemlik eğitimi verildi. • 1 yayıncılık eğitimi verildi. • Türkiye Espor Federasyonu'ndan Antrenör en az 2, Hakem Lisansı en az 2 kişi • En az 2 yayıncı <p>(Öngörülen Bütçe:- TL)</p> <p>6. Espor Uygulama Atölyesinin Kurulması</p> <p>Proje kapsamında Of Gençlik Merkezleri'nde Trabzon Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından belirlenen alanlarda uygulama atölyesi kurulacaktır. Mal ve hizmet alımı işine yönelik satın alma süreçlerinin tamamlanmasını müteakiben temin edilmiş her türlü makine-ekipman, donanım, cihaz vb. ekipmanlar atölyede amacına uygun olarak konuşlandırılacak ve atölye espor faaliyetlerinin başlaması için hazır hale getirilecektir. Esporun profesyonel icra edilmesi için gerekli teknoloji, donanım ve aksesuarlara sahip bilgisayarların olduğu çalışma alanları oluşturulacak; uygulamalı eğitim ve turnuvalar bu çalışma atölyelerinde gerçekleştirilecektir. Atölyede yayıncı odası da kurulacaktır.</p> <p><u>Faaliyetin Çıktıları:</u></p>
--	--

	<p>Toplam 10 oyuncu ve 1 antrenörün aynı anda espor faaliyetlerine katılım sağlayabileceği 1 adet espor uygulama atölyesi ve yayıncı odası kurulumu gerçekleştirildi.</p> <p>(Öngörülen Bütçe: -TL)</p> <p>7. Espor Turnuvası Düzenlenmesi</p> <p>Hedef kitleye yönelik projedeki temel faaliyetlerin tamamlanmasının ardından projedeki profesyonel eğitimleri tamamlayan gençlere hitap eden 1 adet oyun turnuvası gerçekleştirilecektir. Turnuva sonrası başarılı olan takımlara/oyunculara takdim edilecek ödüller proje kapsamına dahil değildir.</p> <p><u>Faaliyetin Çıktıları:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 adet espor turnuva organizasyonu <p>(Öngörülen Bütçe: 50.000 TL)</p>	
Proje Mali Bilgileri	Proje Bütçesi	- TL
	Destek Miktarı	-TL
	Eş Finansman	- TL
	Destek Oranı	-
	Temel Bütçe Kalemleri	İnsan Kaynakları
Danışmanlık Hizmeti		- TL
Makine / Ekipman		- TL
Yapım İşi (İnşaat)		-TL
Performans Göstergeleri	<p><u>Çıktı Göstergeleri</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Oluşturulan proje ekibi sayısı - 1 • Bilgilendirme yapılan kişi sayısı – 300 • Espora ilgi duyan 13-25 yaş aralığındaki genç sayısı - 300 • Okuryazarlık Eğitim Programı süresi - 24 saat • Espor okuryazarlığı eğitimi alan 13-25 yaş arası genç sayısı - 300 • Yetenek taraması yapılan kişi sayısı - 300 • Profesyonel espor eğitimi verilen kişi sayısı – 60 • Profesyonel espor oyuncusu eğitimi - 1 • Antrenörlük/koçluk eğitimi sayısı - 1 • Hakemlik eğitimi sayısı - 1 • Yayıncılık eğitimi sayısı – 1 • Düzenlenen Turnuva Sayısı – 1 <p><u>Sonuç Göstergeleri</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Espora dayalı uygulamalı eğitim alan genç sayısı: 54 • TESFED lisanslı antrenör sayısı - 2 • TESFED lisanslı hakem sayısı – 2 • Yayıncı sayısı – 2 • Espor uygulama atölyesi sayısı – 1 	

2. PROJE AMAÇLARI, GEREKÇESİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Projenin Genel Hedefi	Trabzon’da espor faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve espor faaliyetlerine yönelik sağlıklı bir ekosistem ve altyapı oluşturulması hedeflenmektedir.
Proje Amaç(lar)ı	<p>Proje kapsamında</p> <ul style="list-style-type: none"> Gençler başta olmak üzere gençlerin ailelerine ve öğretmenlerine espor hakkında farkındalık kazandırılması, Espor profesyonellerinin yetiştirilmesi ve espor kariyer imkânlarının geliştirilmesi Espor faaliyetlerinde güvenlik ve sağlık yönünden kamunun yönlendirici bir konumda olması <p>amaçlanmaktadır.</p>
Projenin Arka ve Gereçesi	<p>11. Kalkınma Planı’nın spor ile ilgili bölümünde sporun bir yaşam alışkanlığı haline geldiği, talep eden herkesin spor faaliyetlerine eriştiği, uluslararası şampiyonalarda başarı elde eden, prestijli spor organizasyonlarına ev sahipliği yapan ve böylelikle sporun her dalında dünya çapında rekabet edebilen bir seviyeye ulaşmak temel amaç olarak belirlenmiştir. Bu amaç doğrultusunda erken yaşlardan itibaren spor eğitimi verilmesi; mahallinde spor imkânlarının geliştirilmesi; Coğrafi konum, iklim ve demografik yapıyı dikkate alan ulusal düzeyde spor tesislerinin yapımı ve etkin kullanılması; sporun birincil iş kolu rolünün güçlendirilmesine yönelik politika önerileri geliştirilmiştir.</p> <p>2014-2023 TR90 Doğu Karadeniz Bölge Planı’nda da spor ile ilgili stratejiler yer almaktadır (Strateji 2.8-2: Bölge spor altyapısının ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarına ev sahipliği yapabilecek şekilde güçlendirilmesi ve tanıtılması) : “Doğu Karadeniz Turizm Master Planı’nda, Rize-Trabzon kıyı şeridinde uluslararası aktivitelere hizmet verebilecek bir spor altyapısının güçlendirilmesiyle bu Bölge’de spor organizasyonları ve spor turizminin geliştirilebileceğine yapılan vurgu, Bölge’de geliştirilecek spor politikaları açısından belirleyici niteliktedir. 2011 Avrupa Gençlik Olimpiyatları’nın Trabzon şehrinde yapılması şehrin yeni, nitelikli tesisler kazanmasına vesile olmuştur. Bu tip organizasyonlar hem şehirlerin tesis altyapısının geliştirilmesi hem de şehirlerin organizasyon yapabilme kapasitesinin artırılması konusunda büyük önem taşımaktadır. Gelecekte de bu tip organizasyonlara ev sahipliği yapılması, TR90 Bölgesi’nde öncelikli bir spor politikası olarak görülmelidir. Büyük çaplı uluslararası organizasyonlar, şehir ekonomilerine getirdikleri ticari hareketlilik ve ayrıca kültürel etkileşim açılarından da önemli kazanımlar içermektedir.”</p> <p>DOKA tarafından gerçekleştirilen Gençlerin ve Çocukların İyi Olma Hali Çalışması’na göre her beş gençten birinin aldığı eğitimden memnun olmadığını ifade etmesi gençlerin eğitim hayatlarındaki sorunlara dikkat çekmektedir. Alınan eğitimin unsurlarına dair memnuniyetsizliğin en yüksek olduğu konular spor tesisleri/spor olanakları, yabancı dil eğitiminin kalitesi, yurt imkânları ve kalitesi, okulun sağladığı burs olanakları ve yemekhaneler ile ilgilidir. Ayrıca raporda “Spor tesisleri ve spor olanaklarının iyileştirilmesi” önerilmektedir.</p> <p>Ülkemizde yeni gelişmeye başlayan spor dallarından birisi de espordur. Söz konusu stratejiler ve raporlarla uyumlu bir şekilde ulusal ve uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapacak bir altyapının oluşmasına katkı sunacak Trabzon Espor Atölyesi Projesi geliştirilmiştir. Espor alanında Trabzon ilinin ekosistem içerisindeki yerini güçlendirmeyi</p>

	<p>hedefleyen, bilinçlendirme ve farkındalık faaliyetleriyle Trabzon'da espor alanında ekosistem içerisinde yer alan bilinçli kişi sayısını artıracak; internet bağlantı altyapısı güçlü ve etkin bir altyapı sağlanarak kısa vadede lisanslı oyuncu sayısını artıracak; uzun vadede ise oyunculuk, hakemlik, antrenörlük, yayın ve analiz ve espor'a dair birçok faaliyet içeren proje ile Trabzon spor alanında daha ileriye taşınacaktır.</p>
Projenin Tamamlayıcılığı	<p>Projenin yetenek taraması faaliyeti için 2019 yılı SOGEP kapsamında desteklenen Sporda Performans Ölçüm ve Yetenek Merkezi kullanılacaktır. Ayrıca espor atölyesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne bağlı Gençlik Merkezleri bünyesinde kurulacağı için proje çıktıları ilgili merkezle sinerji oluşturacaktır.</p>
Projenin Etkileri	<p>Türkiye'deki yetişkinlerin %79'unun mobil oyun oynadığı tahmin edilmektedir. Araştırmalara göre Türkiye'deki mobil oyuncuların %50,2'si erkek, %49,8'i kadın olup yaş aralığının yüzdesel dağılımı: 16-24 yaş arası %23,9; 25-34 yaş arası %28,5; 35-44 yaş arası %25,3; 45 yaş üstü – %22,4 olarak görülmektedir.</p> <p>Google Play'de 171.986 oyun yayıncısı arasında 2.689'dan fazla Türk yayıncı bulunmaktadır. Google Play'de 439.890 oyun arasında Türk yayıncıların sunduğu 8.055'ten fazla oyun bulunmaktadır. Türk yayıncıların Google Play'deki 8.055'in üzerindeki oyunlarının ortalama puanı 5 üzerinden 3.94'tür. Bu, tüm mobil oyunların genel ortalama puanı olan 3,76'dan daha iyidir. Düzenlenen sayısız çevrimiçi turnuvalar sayesinde espor daha da gelişmektedir. Takım sayısı ve sponsor markaların sayısı da artmakta olup 5,5 milyona yakın espor severin ekosistemi beslemeye devam edeceği öngörülmektedir.</p> <p>2020'nin ilk çeyreğinde startuplar toplam 19 milyon dolarlık yatırım alırken, ikinci çeyrekte bu rakam 28,3 milyon dolara, üçüncü çeyrekte 45,8 milyon dolara yükselmiştir. 2020'nin dokuz aylık döneminde oyun sektöründe gerçekleşen hisse satışı işlemlerinin yaklaşık 2 milyar dolarlık işlem hacmi yaratması, oyun sektörünü en fazla yatırım alan sektör konumuna taşımıştır. 2020 yılının ilk üç çeyreğinde oyun alanında Peak Games ve Rollic Games'in Amerikalı Zynga tarafından 1.8 milyar dolar ve 168 milyon dolar ile satın alınması da önemlidir. Peak games bu satın almayla Türkiye'nin ilk unicorn şirketi olmuştur.</p> <p>Dünyada oyun sektörü ile birlikte espor da gelişmektedir. Türkiye'deki oyuncu sayısının yüksekliğine rağmen profesyonel oyuncuları, ödüllü turnuvalar, antrenör-hakem-yayıncılar ve sponsorları ile espor sektörü henüz istenilen seviyede değildir. Gündümlü proje ile ildeki ekosistemin gelişerek ülkemizin sektörde aldığı pay artacaktır.</p> <p>Espor ekosisteminde profesyonel oyuncular, hakemler, antrenörler, yayıncılar, donanım ve içerik üreticileri ile mobilya üreticileri ve sponsorlar yer almaktadır. Sektörün gelişmesi ile espor alanında kariyer yapma imkanları da artarak işsizliğin azaltılmasına katkı sunulacaktır.</p> <p>Mobil oyuncuların yüzde 60,6'sı televizyon izlerken eş zamanlı olarak mobil oyun oynamaktadırlar. Mobil oyuncular, oyun bağımsız günde 4 saatten fazla telefonlarında vakit geçirmektedirler. Arama motorları, sosyal ağlar, video platformları, anlık mesajlaşma uygulamaları ve haber siteleri ise en çok vakit geçirilen çevrim içi alanlar olarak dikkat çekmektedir. Burada en önemli handicap ekran bağımlılığıdır. Espor da tıpkı diğer spor dalları gibi belirli bir disiplin içerisinde icra edilmektedir. Düzenli uyku, koordinasyonu</p>

	<p>güçlendirecek fiziksel egzersizler, düzenli beslenme esorcular için de oldukça önemlidir. Belirli bir disiplin içerisinde hareket edildiği için espor ekran bağımlılığının azaltılmasına yönelik bilinç de oluşturmaktadır.</p> <p>Projenin herhangi bir çevresel soruna neden olacağı öngörülmemektedir.</p>																		
Projenin İşletme Modeli ve Sürdürülebilirliği	<ul style="list-style-type: none"> Proje süresince yönetim modeli: Projede, proje süresince tüm süreçleri iş planına uygun şekilde yönetecek, teknik bilgiye sahip olan ve başvuru sahibi ve iştirakçilerden oluşan bir proje yönetim ekibi görev alacaktır. Proje sonucunda ne tür ürün ve hizmetlerin üretileceği: Proje sonucunda espor sektöründe kariyer yapmak isteyenlere düzeli periyotlarda antrenör, hakem ve oyuncu eğitim hizmetlerinin verileceği bir merkez kurulacaktır. Proje süresince de söz konusu eğitimler dışında bilgilendirme ve farkındalık eğitimleri verilecek, Trabzon Sporcu Analiz Merkezi işbirliğinde yetenek taraması yapılacak ve bir adet turnuva organizasyonu düzenlenecektir. Bu ürün ve hizmetlerden kimlerin hangi koşullarda yararlanacağı Ürün ve hizmetlerden yararlanabilmek için 13-25 yaş arası olmak, esporda kendini geliştirmek istemek ve yetenek taraması neticesinde sıralamaya girebilmek ön şarttır. Proje sonrası yönetim modeli (personel ihtiyacı, girdi ve işletme maliyetleri, satış gelirleri vb. kurumsal ve mali unsurlar açısından projenin sürdürülebilirliğinin nasıl sağlanacağı) Proje sonrası oluşturulan “Espor Uygulama Atölyesi” Trabzon İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Gençlik Merkezi’ne devredilecektir. Gençlik merkezlerinde idari faaliyetler için halihazırda zaten personeli ve bütçesi bulunmaktadır. Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Gençlik Merkezleri Daire Başkanlığı tarafından, Gençlik Lideri personellerine E-spor Eğitici Eğitimi belgesi aldırılarak, projenin sürdürülebilirliği bakanlık personeli tarafından devam ettirilecektir. 																		
Proje Riskleri	<p>Projenin uygulama ve uygulama sonrası işletme dönemine ilişkin muhtemel risklerini; olasılık, etki düzeyi (1 çok düşük, 5 çok yüksek) ve bu risklere yönelik alınabilecek tedbirler bakımından analiz ediniz.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Risk Tanımı</th> <th>Dönem (Uygulama / İşletme)</th> <th>Olasılık (1-5 arası)</th> <th>Etki Düzeyi (1-5 arası)</th> <th>Tedbir</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Fiyat artışları nedeniyle proje için gerekli ekipmanlara bütçe yetmemesi</td> <td>Uygulama ve İşletme</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>Gençlik ve Spor Bakanlığı projede bu tarz bir sorun yaşanması durumunda 400.000 TL’ye kadar ek bütçe ayırmıştır.</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Proje kapsamında bilgilendirme yapılacak 300 ebeveyne ulaşılabilmesi</td> <td>Uygulama</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>Sosyal medya üzerinden yeterli sayıya ulaşılabilmesi durumunda Milli Eğitim İl Müdürlüğü’nden destek alınacaktır.</td> </tr> </tbody> </table>	#	Risk Tanımı	Dönem (Uygulama / İşletme)	Olasılık (1-5 arası)	Etki Düzeyi (1-5 arası)	Tedbir	1	Fiyat artışları nedeniyle proje için gerekli ekipmanlara bütçe yetmemesi	Uygulama ve İşletme	4	5	Gençlik ve Spor Bakanlığı projede bu tarz bir sorun yaşanması durumunda 400.000 TL’ye kadar ek bütçe ayırmıştır.	2	Proje kapsamında bilgilendirme yapılacak 300 ebeveyne ulaşılabilmesi	Uygulama	2	3	Sosyal medya üzerinden yeterli sayıya ulaşılabilmesi durumunda Milli Eğitim İl Müdürlüğü’nden destek alınacaktır.
#	Risk Tanımı	Dönem (Uygulama / İşletme)	Olasılık (1-5 arası)	Etki Düzeyi (1-5 arası)	Tedbir														
1	Fiyat artışları nedeniyle proje için gerekli ekipmanlara bütçe yetmemesi	Uygulama ve İşletme	4	5	Gençlik ve Spor Bakanlığı projede bu tarz bir sorun yaşanması durumunda 400.000 TL’ye kadar ek bütçe ayırmıştır.														
2	Proje kapsamında bilgilendirme yapılacak 300 ebeveyne ulaşılabilmesi	Uygulama	2	3	Sosyal medya üzerinden yeterli sayıya ulaşılabilmesi durumunda Milli Eğitim İl Müdürlüğü’nden destek alınacaktır.														

	3	Gençlik Merkezi personelinin değişmesi				Her iki merkezde de bu konuda görevlendirilen Gençlik Liderlerinin görevde kalmalarına azami gayret gösterilecek ve yedekli bir çalışma sistemi geliştirilecektir.
--	---	--	--	--	--	--

EK-A GÜDÜMLÜ PROJE BİLGİ FORMU

1. PROJE TEMEL BİLGİLERİ

Proje Adı	Çavuşlu Karavan Park Projesi	
Proje Konusu ve Sorun Tanımı	<p>Sorun Tanımı:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bölgeye gelen turistlerin turizm potansiyeli yüksek olmasına rağmen karavan ile gelen turistlerin güvenli ve nitelikli park alanı bulmakta zorluk çekmesi, Son yıllarda gelişmekte olan alternatif bir turizm türü olan karavan turizminin bölgemizde yeterince gelişmemesi, Otel/pansiyon konaklamasına tamamlayıcı konaklama türlerinin bölgemizde eksikliği, <p>Proje Konusu:</p> <p>Karavan, 15. yüzyıldan itibaren mal taşımak için işlevsel bir araç olarak kullanılmaya başlandığı mütevazı zamanlardan sonra, günümüzde gelişen ve hızla değişen seyahat ve eğlence endüstrisi sektörünün önemli bir ayağı olarak kullanılmaya kadar kendini geliştirmiştir. Özellikle Covid-19 pandemisinden sonra ülkemizde de artan kişisel alan ihtiyacı ve bu bağlamda değişen turizm anlayışı karavan turizminin de önemli bir noktaya gelmesine neden olmuştur. Şehir hayatından sonra bir alternatif arayan ziyaretçiler araçları ile gittikleri yerlerde güvenliklerini sağlayabilecekleri, ihtiyaçlarını giderebilecekleri ve kalacakları süre boyunca çeşitli hizmetler alabilecekleri karavan park alanlarına ihtiyaç duymaktadır.</p> <p>Bölgemizdeki turizm destinasyon çeşitliliğini görmek isteyen ve her geçen gün sayısı artan karavan kullanıcıları Bölgemizde araçlarını park edebilecekleri güvenli ve nitelikli park alanları bulmakta sıkıntı yaşamaktadır. Bu kapsamda temel olarak projenin konusu; Bölgemize gelen karavan kullanıcılarının araçlarını güvenle park edebilecekleri, zemini uygun alanları, tuvalet, banyo gibi temel ihtiyaç alanlarını, bir idari bina alanını, bir mutfak alanını, bir büfeyi, atık su boşaltma noktalarını, bunlara ek olarak peyzaj çalışmalarını içermektedir.</p>	
Uygulama Yeri	İl	GİRESUN
	İlçe(ler)	Görece
Uygulama Süresi	18 Ay	

Proje Uygulayıcıları	Yararlanıcı	Çavuşlu Belediyesi
	Ortaklar	Giresun İl Özel İdaresi
	İştirakçiler	
Yararlanıcılar	Hedef Gruplar	<ul style="list-style-type: none"> Bölgeyi ziyaret eden ve bölgede yerleşik karavan kullanıcıları Bölgeden karavan kiralayan turistler
	Nihai Yararlanıcılar	Yerli/yabancı tüm turist karavan kullanıcıları, karavan park alanını işleten Çavuşlu Belediyesi ve bu projeye istihdam edilecek kişiler nihai yararlanıcı durumundadır.
Proje Konusu İle İlgili Diğer Kuruluşlar		
Projenin Temel Faaliyetleri		<ol style="list-style-type: none"> Arazi Çalışmaları: Karavan park alanındaki arazide drenajlı zemin ve hafriyat çalışmaları yapılacaktır. Karavan parkında yapılacak karavan alanlarının birbirinden ayrılması ve birer birim haline getirilmesi için peyzaj çalışmaları yapılacaktır. Bunlara ek olarak parkta genel peyzaj çalışmaları yapılacak ve karavan park alanı yararlanıcılar için cazip hale getirilecektir. Tüm bu çalışmalar kapsamında iş makineleri ve işçilik maliyetleri ile arazinin hafriyat çalışmaları maliyetleri proje yararlanıcısı tarafından aynı katkı olarak sunulacaktır. Karavan park alanının çevresi çit ile çevrilecek ve giriş-çıkışta bariyer olacaktır. Faaliyet Bütçesi : Çit panel (80 m) ve bariyer: - TL Hizmet Alımları: Mimari ve inşaat projelerinin hazırlanması için proje hizmeti faaliyetlerini kapsamaktadır. Karavan park alanlarındaki idari bina, tuvalet/duş, mutfak alanı, yerleşim planı ve peyzaj tasarım planları bu mimari/inşaat projeleri kapsamında projelendirilecektir. Mimari uygulama projesi, statik, elektrik, tesisat, peyzaj projeleri ,metraj ve keşif ile 3 boyutlu görsel çalışmaları proje yararlanıcısı tarafından aynı katkı olarak sunulacaktır. İnşaat İşleri: Mimari tasarımları yapılmış ve konumları kesinleştirilmiş büfe, tuvalet, duş, mutfak ve idari binanın inşası ve arazide montaj işlemlerini kapsamaktadır. 30 m² duş, 30 m² tuvalet her iki cinsiyet için, 75 m² idari bina, 25 m² mutfak, 20 m² büfe Faaliyet Bütçesi : - TL Çıktı Göstergeleri: 1 adet büfe, 10 adet tuvalet, 10 adet duş, 1 adet idari bina, 1 adet mutfak Peyzaj İşleri: Karavan park alanında doğal taşlardan yürüyüş yolu, aydınlatma, bitkilendirme, çimlendirme vb. peyzaj çalışmalarını kapsamaktadır. Faaliyet Bütçesi : -TL Makine Ekipman Giderleri: Alandaki elektrik ihtiyacı için trafo ve jeneratör ile kapalı devre güvenlik kamerası sistemini içermektedir. Faaliyet Bütçesi: -TL

Proje Mali Bilgileri	Proje Bütçesi	-TL		
	Destek Miktarı	- TL		
	Eş Finansman	- TL		
	Destek Oranı	-		
	Temel Bütçe Kalemleri	Danışmanlık Hizmeti	Yararlanıcı tarafından aynı katkı olarak sunulacaktır.	
		Ekipman ve Malzeme	-TL	
Yapım İşi (İnşaat)		- TL		
Performans Göstergeleri	<u>Çıktı Göstergeleri</u>			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. 10 adet tuvalet 2. 10 adet duş 3. 1 adet mutfak 4. 1 adet büfe 5. 1 adet idari bina 6. 10 adet, peyzaj çalışması yapılmış karavan park alanı 			
Performans Göstergeleri	<u>Sonuç Göstergeleri</u>			
	<ol style="list-style-type: none"> 7. Proje tamamlandıktan 2 yıl sonra karavan park alanına gelen yıllık karavan sayısı 375 adet olacaktır. 8. En az 8 kişiye istihdam sağlandı. 			

2. PROJE AMAÇLARI, GEREKÇESİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Projenin Genel Hedefi	Doğu Karadeniz Bölgesi'ne alternatif bir turizm türü olarak karavan turizmini geliştirmek
Proje Amaç(lar)ı	<ul style="list-style-type: none"> • Otel/pansiyon turizmine alternatif oluşturabilmek. • Karavan turizmine artan ilgiden Bölgemizin yararlanmasını sağlamak. • Turizmde hedef grubu çeşitlendirmek. • Turizmden elde edilen geliri artırmak. • Doğu Karadeniz Bölgesi'ne karavanla gelen ziyaretçi sayısını artırmak • Körfez Bölgesinden gerçekleştirilen tek pazara bağımlı şekilde gelişen uluslararası turizm faaliyetlerini alternatif pazarlarla çeşitlendirmek
Projenin Arka Planı ve Gerekçesi	<p>Turizmde bölgenin sorunlarına sürdürülebilir çözümler bulabilmek adına Ajans tarafından Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programı yürütülmektedir. Gündümlü proje, ajansımız SOP Yönetim Planı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü Bölgesel Gelişim Uyum Stratejisi 2014-2023, Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Turizm Stratejisi ve Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı TR82 Bölgesi Karavan Turizm Saha Tespit Raporu çalışmalarına uyumlu bir şekilde kurgulanmıştır.</p> <p>15. yy'den günümüze dek uzanan karavan endüstrisi kendisini turizm sektörünün önemli elemanlarından biri haline getirmiştir. COVID-19 pandemisiyle birlikte değişen turizm alışkanlıklarından sonra turla, toplu halde gerçekleştirilen turistik faaliyetlerden ziyade</p>

	<p>münferit turistik faaliyetlere eğilim artmıştır. Bunun yanı sıra pandemi, değişen uluslararası dolaşım alışkanlıkları sebebiyle, yurt içi pazara yönelimi artırmıştır. Ortak kullanım alanlarındansa kendilerine ait bir kullanım alanı ile özgürce hareket etmeyi tercih eden turistler nedeniyle 2019 yılında yaklaşık 5.000 olan karavan sayısı 2021 yılında pandemi sonrası yaşanan artış ile 20.000'i aşmıştır. Bölgemiz özellikle doğa ile baş başa kalma güdüsünde olan karavan kullanıcıları için son derece tercih edilebilir noktadadır. Bunun yanında nitelikli bir karavan park alanı olmaması sebebiyle kullanıcılar Bölgemize gelse dahi kalma süreleri kısa olmaktadır.</p> <p>Konvansiyonel turizm faaliyetlerinin yanı sıra alternatif turizm türlerine açılan alan sayesinde hedef grup genişleyecek, bununla birlikte de bölgenin bilinirliği artacaktır. GÜdümlü proje ile birlikte Bölgemizin her ili kamp alanı ihtiyacı duyan karavan kullanıcılarının ihtiyaçlarına cevap veren iller haline gelecektir. Özellikle karavan kullanıcılarının ziyaret edilecek yerler konusunda kendi aralarında birbirini etkileyen yapısı düşünülürse Bölgemize gelen ziyaretçilerin daha sonra bunu diğer karavan kullanıcılarına anlatması sonrası Bölgemizin bilinirliğinin artmasının yanında sunulan imkanlar sayesinde tercih edilirliliği de artacaktır.</p> <p>Ajansın Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programının da faaliyetlerinden biri olan karavan park alanı çalışması da aynı kaygıları taşımaktadır ve GÜdümlü Projenin çıktıları Sonuç Odaklı Programın çıktılarını da aynı olumlu doğrultuda etkileyecektir. Söz konusu faaliyetler Bölge Planı'nın;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateji 2.9-1: TR90 Bölgesi'nde Alternatif Turizm Faaliyetlerinin Bütünleşik bir Şekilde Geliştirilmesi • Strateji 2.9-4: Müşteri Odaklı Tanıtım ve Pazarlama Mekanizmasının Geliştirilmesi • Strateji 2.9-9: Sektörün İhtiyaç Analizlerinin Yapılması ve Altyapı Eksikliklerinin Giderilmesi stratejileriyle uyumludur.
Projenin Tamamlayıcılığı	<p>GÜdümlü projeler, proje teklif çağrısı yöntemi uygulanmaksızın; bölge planında öngörülen öncelikler ve sonuç odaklı programlar doğrultusunda, konusu ve koşulları ajans öncülüğünde ve yönlendirmesinde belirlenen özel nitelikli model projelerdir. Ajansın Turizm 2.0 Sonuç Odaklı Programında Kamp Karavan Turizmine yönelik alanların planlanması bileşeni bulunmakta ve söz konusu bileşen bölgede alternatif turizm türlerini geliştirmek üzere izole ve doğa temelli turizmi teşvik etmek amacıyla karavan alanları planlanmasını amaçlamaktadır.</p>
Projenin Etkileri	<p>Proje neticesinde Bölgemiz günümüzde gerek ülkemizde gerekse de dünyanın geri kalanında her geçen gün artan bir öneme sahip olan karavan turizminde önemli bir destinasyon haline gelecektir. Nitelikli karavan park alanlarının olmadığı durumlarda seyahat eden karavan kullanıcıları kentleri ziyaret etmekte ancak gerek konfor gerekse de güvenlik kaygıları sebebiyle ziyaretler son derece kısa olmak durumunda kalmaktadır. Ancak nitelikli karavan park alanlarının sağlanması sonrası Bölgemize gelecek karavan kullanıcıları bu endişelerin ortadan kalkması sonucu bireysel, arkadaşlarıyla ya da aileleriyle geldikleri Bölgemizde güvenle kalabilecek ve bu sayede Bölgede konaklarken Bölgemizin sayıları oldukça fazla olan turizm destinasyonlarının her birini ziyaret etme fırsatına sahip olacaktır. Bu sayede bu durum yalnızca karavan park alanlarının kullanımını değil Bölgemizdeki soyut ve somut tüm değerlerin de deneyimlenme olasılığını artıracaktır.</p> <p>Söz konusu güdümlü proje planlı ve nitelikli karavan park alanları oluşturmayı; tüm bölgede karavan park alanlarının çarpan etkisinin hissedilmesini; var olan doğal, kültürel ve tarihi değerlerin sürdürülebilir bir anlayış içerisinde ziyaret edilebilmesini hedeflemektedir.</p>
Projenin İşletme ve Sürdürülebilirliği	<p>Projeye ilişkin aşağıdaki hususları açıklayınız:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proje süresince yönetim modeli: GÜdümlü proje Çavuşlu Belediyesi'nin eş finansmanı ile birlikte tamamlanacaktır. Tamamlanan projenin işletmesi Çavuşlu Belediyesi

	<p>tarafından yürütülecektir. Proje tamamlandıktan 3 yıl sonra karavan parkın işletmesini özel sektöre devretme inisiyatifi Çavuşlu Belediyesi'nde olacaktır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proje sonunda; <ul style="list-style-type: none"> ○ Giresun ili Görele İlçesi Çavuşlu Beldesi Yeniköy Mahallesi Şehit Murat Mümür Caddesinde bir adet karavan park alanı oluşturulacaktır. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Çavuşlu Belediyesi tarafından, çeşitli turizm aktiviteleri için belirlenen Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce belediyeye kullanım tasarrufu verilmiş 12.800 metrekare alan karavan park olarak kullanılacaktır. Park alanına bitişik alanda yine alanın kullanım tasarrufu Çavuşlu Belediyesinde olan yaklaşık 29.000 metrekare alanda ise belediye tarafından içinde plaj, kafe-restoranlar, piknik alanı, spor tesislerinden oluşacak günübirlik turizm yatırımların yapılması planlanmaktadır. Çavuşlu Beldesinde 220 nolu ada ve 1 nolu parselde bulunan alan için her türlü altyapı olanakları bulunmaktadır. Karadeniz Sahil Yoluna bitişik olan alan, deniz kenarında bulunmakta olup yüksek turizm potansiyeline sahiptir. • Bölgeyi ziyaret eden tüm turistler proje çıktılarında yararlanacaktır. Bölgeye karavanları ile gelen ziyaretçiler doğrudan faydalanacağı gibi, karavanı olmayan ziyaretçiler de bölgeden karavan kiralamaları durumunda karavan parktan faydalanabileceklerdir. • Söz konusu güdümlü proje küçük ölçekli altyapı projesi olup sürdürülebilirlik ilkesi gözetilmiştir. Bu kapsamda; <ul style="list-style-type: none"> ○ Alandaki tuvalet, duş ve mutfağın bakımı ve temizliği için ihtiyaç duyulacak personel giderleri alanın işletme hakkına sahip olan Belediye tarafından karşılanacaktır. Karavan alanlarının günlük kiralanması Belediye tarafından gerçekleştirilecektir. Karavan park alanının temizliği ve peyzaj bakım işleri Belediye tarafından yapılacak ve sürdürülebilirliği sağlanacaktır. Alan kiralamasından elde edilecek gelir alanın bakım, onarım ve işletme giderleri için kullanılacaktır. ○ Karavan park alanında bulunacak içinde güvenlik, danışma ve diğer çalınma birimlerinin yer alacağı idari binanın tefrişat, elektronik ekipman ve diğer ihtiyaçları Belediye tarafından karşılanacaktır. Bunların haricinde alanda ihtiyaç duyulan sosyal donatı alanlarının sağlanmasının inisiyatifi Belediyede olacaktır. ○ Karavan park alanındaki içme suyu, atık su ve kanalizasyon, elektrik, ısınma vb. altyapı ihtiyacı Belediye tarafından karşılanacaktır. Bunlara ek olarak karavanların atık sularını boşaltabilecekleri bir altyapı sistemi de Belediye tarafından inşa edilecektir. 												
<p>Proje Riskleri</p>	<p>Projenin uygulama ve uygulama sonrası işletme dönemine ilişkin muhtemel risklerini; olasılık, etki düzeyi (1 çok düşük, 5 çok yüksek) ve bu risklere yönelik alınabilecek tedbirler bakımından analiz ediniz.</p> <table border="1" data-bbox="478 1825 1468 2002"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Risk Tanımı</th> <th>Dönem (Uygulama / İşletme)</th> <th>Olasılık (1-5 arası)</th> <th>Etki Düzeyi (1-5 arası)</th> <th>Tedbir</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	#	Risk Tanımı	Dönem (Uygulama / İşletme)	Olasılık (1-5 arası)	Etki Düzeyi (1-5 arası)	Tedbir						
#	Risk Tanımı	Dönem (Uygulama / İşletme)	Olasılık (1-5 arası)	Etki Düzeyi (1-5 arası)	Tedbir								

	1	Hava Şartları nedeniyle projenin uzaması	Uygulama	3	3	Projenin süresi 18 ay tutularak olası durumda ek 6 ay uzatma istenecektir.
	2	Bakımsızlık nedeniyle karavan parklara gelen turist sayısının azalması ve oluşabilecek kötü imaj	Proje sonrası	2	3	Bakım ve onarım işleri için Belediye tarafından bir kişinin görevlendirilecek ve kontrolü sağlanacak, bu sayede sürdürülebilir bir işletme modeli uygulanacaktır.
	3	Karavan park projesinin yetersiz tanıtımı sebebiyle turist sayısının olumsuz etkilenmesi	Proje sonrası	3	4	Proje tamamlandıktan sonra Ajans, Belediye ve ilgili paydaşlarla projeyi yerel, ulusal ve uluslararası basın organlarına ve turizm acentelerine tanıtacaktır.

EK-A GÜDÜMLÜ PROJE BİLGİ FORMU

1. PROJE TEMEL BİLGİLERİ

Proje Adı	Rizeli Gençler Espor İle Buluşuyor	
Proje Konusu ve Sorun Tanımı	<p>Proje Konusu:</p> <p>Projenin konusu; Rize’de 13-25 yaş aralığındaki gençlerin espor ve dijital oyunlar hakkında bilgilendirilmesi, hedef kitleye espor alanında uygulama alanları ve kariyer imkanları sunulması, yetenek tespiti, profesyoneller yetiştirilmesi, ebeveynlere yönelik espor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için bilinçlendirmeler yapılmasıdır.</p> <p>Sorun Tanımı:</p> <p>Rize’de gençlerin espor faaliyetlerini takım olarak gerçekleştirebilecekleri ve turnuvalara katılacakları uygun bir mekan bulunmamaktadır. Bununla birlikte, ilde esporla ilgilenenlerin erişebileceği espor antrenörü ve hakemi de bulunmamaktadır. Bu nedenle gençler kontrolsüz ve yönlendirmelere açık bir ortamda espor ile ilgilenmekte, bu da e-spor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için çeşitli sorunlara yol açabilmektedir. Bu kapsamda kamunun düzenleyici ve denetleyici rolü altında esporun bir kariyer imkanı olarak sunulmasına, espor altyapısı ve ekosisteminin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.</p>	
Uygulama Yeri	İl	Rize
	İlçe(ler)	Merkez
Uygulama Süresi	18 ay	
Proje Uygulayıcıları	Yararlanıcı	Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
	Ortaklar	-
	İştirakçiler	-
Yararlanıcılar	Hedef Gruplar	Espor ile profesyonel ya da amatör olarak ilgilenen 13-25 yaş aralığındaki 300 genç
	Nihai Yararlanıcılar	Espor ile ilgilenen gençlerin aileleri, amatör ve profesyonel espor kulüp ve takımları
Proje Konusu İle İlgili Diğer Kuruluşlar	Türkiye Espor Federasyonu (TESFED)	
Projenin Temel Faaliyetleri	<p>III. HAZIRLIK FAALİYETLERİ</p> <p>4. Proje Yönetim Ekibinin Oluşturulması</p> <p>Bu faaliyet proje sahibi ve iştirakçileri tarafından projenin 1’nci ayında uygulanacaktır. Projenin etkin ve verimli yönetilmesini sağlamak için başvuru sahibi ve iştirakçilerden proje yönetim ekibi oluşturulacaktır. Proje yönetim ekibinin görev ve rolleri aşağıda belirtilmektedir:</p>	

- Projenin faaliyetlerinin eksiksiz ve etkin uygulanması, iş planına göre yürütülmesi,
- Tanıtım ve görünürlüğünün Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı kurallarına göre sağlanması,
- Proje kapsamındaki her türlü mal ve hizmet alımı için teknik şartnamelerin hazırlanması ve satın alma süreçlerinin yürütülmesi,
- Proje bütçesinin verimli kullanılması, kayıtların düzenli tutulması ve belgelerin dosyalanması,
- Hedef grup içinden katılımcı olmak için başvuran adayların değerlendirme süreçlerinin yapılarak projede yer alacak hedef grubun belirlenmesi,
- Proje kapsamında ve sürdürülebilirlik sürecinde verilecek tüm eğitimlerin müfredatlarının hazırlanması, planlamasının yapılması ve eğitimcilerin temin edilmesi,

Faaliyetin Çıktısı: Başvuru sahibi, ortak ve iştirakçilerinin temsilcilerinden oluşan Proje Ekibi oluşturuldu.

5. Espora Yönelik Farkındalık ve Bilgilendirme Faaliyetleri

Proje hedef kitlesine, ailelere, öğretmenlere, aile hekimlerine yönelik yazılı ve görsel medya, sosyal medya kanalları aracılığıyla ulaşılarak proje ve espor hakkında tanıtım, farkındalık oluşturma ve bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir. Bu faaliyet ile esporun tanımının geniş kitlelerce doğru şekilde anlaşılması sağlanacak ve bilinirliği artırılabilecektir. Ayrıca ebeveynlere, öğretmenlere ve aile hekimlerine yönelik espor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için kritik hususlar ile esporda kariyer imkanları konularında bilinçlendirme seminerleri düzenlenecektir.

Faaliyetin Çıktısı: Bilgilendirme yapılan 300 kişi

Öngörülen Bütçe: 50.000 TL

6. Proje Katılımcılarının Seçilmesi

Bu faaliyet, başvuru sahibi Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile proje ortakları tarafından oluşturulacak bir komisyon marifetiyle yürütülecektir. Komisyon tarafından 13-25 yaş arası hedef grup katılımcıları arasından, projede tanımlanmış ölçütlere uyan ve projede yer alan eğitimleri tamamlayacağını taahhüt eden en az 300 genç seçilerek faaliyetlere dâhil edilecektir.

Faaliyetin Çıktısı: Espora ilgi duyan 13-25 yaş aralığındaki 300 genç katılımcı olarak seçildi.

IV. UYGULAMA FAALİYETLERİ

8. Satın Alma ve İhale İşlerinin Yapılması (Mal ve Hizmet Alımı)

Proje faaliyetlerinin yürütülmesini sağlayacak ve proje bütçesinde kalemleri birimleri, miktarları ve bedelleri belirtilmiş mal ve hizmet alımları yapılacaktır. Tüm mal ve hizmet alımlarının teknik şartnameleri hazırlanarak ihale süreçleri yönetilecek mal, hizmet ve yapım işi alımı temin edilecektir. Bu faaliyet

kapsamında yapılacak ihalelerde KİK ihale kuralları uygulanacak olup doğrudan temin şartları taşıyan alımlarda piyasadan en az 3 teklif alınarak temin yapılacaktır. Temini ve teslimi yapılan yapım işi-mal-hizmetlerin bedelleri proje bütçesinde öngörülen bedelleri geçmeyecek şekilde proje hesabından EFT-havale yöntemlerini kullanarak ödenecektir.

9. Espor Okuryazarlık Eğitimlerinin Verilmesi

13-25 yaş arasında dijital oyunlara ve espora ilgi duyan gençlere temel espor bilincinin oluşturulması amacıyla yönelik belirli bir müfredat dâhilinde espor temel eğitimleri ve espor okuryazarlığı eğitimleri düzenlenecektir. Eğitimlerin toplamda en az 24 saat üzerinden düzenlenmesi ve pandemi koşulları da göz önünde bulundurularak çevrimiçi ortamda uygulanması öngörülmektedir.

Faaliyetin Çıktıları:

- 24 saatlik Espor Okuryazarlık Eğitim Programı tamamlandı.
- 300 katılım sertifikası düzenlendi.
- Espor okuryazarlığı eğitimi alan 13-25 yaş arası 300 genç

(Öngörülen Bütçe: - TL)

10. Espor Temel Yetenek Taramalarının Yapılması

Projeye katılan 13-25 yaş arası gençler arasında eğitim sonrasında yapılan sınav sonuçları yanında esporda göstereceği performans ve esporcu testleri sonucuna göre değerlendirmenin gerçekleştirileceği bir tarama yapılacaktır. Test sonuçlarına göre 60 genç profesyonel espor oyuncu ve koç/yayıncı/hakem eğitimlerine katılmak üzere seçilecektir.

Faaliyetin Çıktıları:

- Okuryazarlık eğitimi alan 300 gence yetenek taraması yapıldı.
- Profesyonel espor eğitimleri almaya hak kazanan 60 genç belirlendi.

(Öngörülen Bütçe:-TL)

11. Espora Dayalı Uygulamalı profesyonel Oyuncu Eğitimleri

Bu eğitimlerde, temel eğitimlerden ve yetenek taramalarından geçen gençlerin espor alanında profesyonel oyuncu olmalarına ve lisans almalarına yönelik uygulamalı eğitimler verilecektir. Profesyonel oyuncu yetiştirmeye yönelik eğitimler hizmet alımı sözleşmesi kapsamında belirlenen müfredat dâhilinde düzenlenecektir.

Faaliyetin Çıktıları:

- 1 adet profesyonel espor oyuncusu eğitimi tamamlandı.
- Espora dayalı uygulamalı eğitim alan genç sayısı: 54

(Öngörülen Bütçe: -TL)

12. Espor Kariyer Eğitimleri

	<p>Temel eğitimlerden ve yetenek taramalarından geçen gençlerin espor alanında antrenör-koç, hakem ve yayıncısı olarak kariyer yapmalarına yönelik müfredatı hizmet alım sözleşmelerinde belirlenmiş kariyer eğitimleri düzenlenecektir. Espor alanında profesyonelliğe adım atacak gençlere Türkiye Espor Federasyonu işbirliğinde antrenör ve hakem lisansı kazandırılacaktır. Ayrıca gençlerin güncel ve popüler espor yayın platformlarını dünya çapında bir kalitede yayın yapabilecek seviyede kullanımı sağlamak adına yayıncılık ile ilgili alanlarda eğitimler verilecektir.</p> <p><u>Faaliyetin Çıktıları:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 antrenörlük/koçluk ve hakemlik eğitimi verildi. • 1 yayıncılık eğitimi verildi. • Türkiye Espor Federasyonu'ndan Antrenör en az 2, Hakem Lisansı en az 2 kişi • En az 2 yayıncı <p>(Öngörülen Bütçe: - TL)</p> <p>13. Espor Uygulama Atölyesinin Kurulması</p> <p>Proje kapsamında Rize Gençlik Merkezleri'nde Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından belirlenen alanlarda uygulama atölyesi kurulacaktır. Mal ve hizmet alımı işine yönelik satın alma süreçlerinin tamamlanmasını müteakiben temin edilmiş her türlü makine-ekipman, donanım, cihaz vb. ekipmanlar atölyede amacına uygun olarak konuşlandırılacak ve atölye espor faaliyetlerinin başlaması için hazır hale getirilecektir. Esporun profesyonel icra edilmesi için gerekli teknoloji, donanım ve aksesuarlara sahip bilgisayarların olduğu çalışma alanları oluşturulacak; uygulamalı eğitim ve turnuvalar bu çalışma atölyelerinde gerçekleştirilecektir. Atölyede yayıncı odası da kurulacaktır.</p> <p><u>Faaliyetin Çıktıları:</u></p> <p>Toplam 10 oyuncu ve 1 antrenörün aynı anda espor faaliyetlerine katılım sağlayabileceği 1 adet espor uygulama atölyesi ve yayıncı odası kurulumu gerçekleştirildi.</p> <p>(Öngörülen Bütçe: - TL)</p> <p>14. Espor Turnuvası Düzenlenmesi</p> <p>Hedef kitleye yönelik projedeki temel faaliyetlerin tamamlanmasının ardından projedeki profesyonel eğitimleri tamamlayan gençlere hitap eden 1 adet oyun turnuvası gerçekleştirilecektir. Turnuva sonrası başarılı olan takımlara/oyunculara takdim edilecek ödüller proje kapsamına dahil değildir.</p> <p><u>Faaliyetin Çıktıları:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 adet espor turnuva organizasyonu <p>(Öngörülen Bütçe: -TL)</p>		
Proje Mali Bilgileri	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="432 1973 647 2029">Proje Bütçesi</td> <td data-bbox="647 1973 1406 2029">-TL</td> </tr> </table>	Proje Bütçesi	-TL
Proje Bütçesi	-TL		

	Destek Miktarı	-TL	
	Eş Finansman	-TL	
	Destek Oranı	-	
	Temel Bütçe Kalemleri	İnsan Kaynakları	- TL
Danışmanlık Hizmeti		-TL	
Makine / Ekipman		- TL	
Yapım İşi (İnşaat)		-TL	
Performans Göstergeleri	<u>Çıktı Göstergeleri</u>		
	<ul style="list-style-type: none"> • 24 saatlik ""Okuryazarlık Eğitim Programı"" düzenlendi. • 13-25 yaş aralığında 300 genç Espor okuryazarlığı eğitimi aldı. • Eğitim alan 300 gence yetenek taraması yapıldı. • 60 gence profesyonel esportü eğitim verildi. • Profesyonel esportü oyuncusu eğitimi düzenlendi. • Antrenörlük/koçluk eğitimi düzenlendi. • Hakemlik eğitimi düzenlendi. • Yayıncılık eğitimi düzenlendi. • 1 turnuva gerçekleştirildi. • 1 tane esportü uygulama atölyesi kuruldu 		
	<u>Sonuç Göstergeleri</u>		
	<ul style="list-style-type: none"> • 20 genç TEFED lisanslı esportü oyuncusu oldu. • 2 genç TEFED lisanslı hakem oldu • 2 genç TEFED lisanslı antrenör oldu. 		

2. PROJE AMAÇLARI, GEREKÇESİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Projenin Genel Hedefi	Rize’de espor faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve espor faaliyetlerine yönelik sağlıklı bir ekosistem ve altyapı oluşturulması hedeflenmektedir.
Proje Amaç(lar)ı	<p>Proje kapsamında</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gençler başta olmak üzere gençlerin ailelerine ve öğretmenlerine espor hakkında farkındalık kazandırılması, • Espor profesyonellerinin yetiştirilmesi ve espor kariyer imkânlarının geliştirilmesi • Espor faaliyetlerinde güvenlik ve sağlık yönünden kamunun yönlendirici bir konumda olması amaçlanmaktadır.
Projenin Arka ve Gereçesi	<p>11. Kalkınma Planı’nın spor ile ilgili bölümünde sporun bir yaşam alışkanlığı haline geldiği, talep eden herkesin spor faaliyetlerine eriştiği, uluslararası şampiyonalarda başarı elde eden, prestijli spor organizasyonlarına ev sahipliği yapan ve böylelikle sporun her dalında dünya çapında rekabet edebilen bir seviyeye ulaşmak temel amaç olarak belirlenmiştir. Bu amaç doğrultusunda erken yaşlardan itibaren spor eğitimi verilmesi; mahallinde spor imkânlarının geliştirilmesi; Coğrafi konum, iklim ve demografik yapıyı dikkate alan ulusal düzeyde spor tesislerinin yapımı ve etkin kullanılması; sporun birincil iş kolu rolünün güçlendirilmesine yönelik politika önerileri geliştirilmiştir.</p> <p>2014-2023 TR90 Doğu Karadeniz Bölge Planı’nda da spor ile ilgili stratejiler yer almaktadır (Strateji 2.8-2: Bölge spor altyapısının ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarına ev sahipliği yapabilecek şekilde güçlendirilmesi ve tanıtılması): “Doğu Karadeniz Turizm Master Planı’nda, Rize-Trabzon kıyı şeridinde uluslararası aktivitelere hizmet verebilecek bir spor altyapısının güçlendirilmesiyle bu Bölge’de spor organizasyonları ve spor turizminin geliştirilebileceğine yapılan vurgu, Bölge’de geliştirilecek spor politikaları açısından belirleyici niteliktedir. Son yıllarda spor altyapısında gerçekleştirilen yatırımlarla “Spor Kenti” olma hedefine emin adımlarla ilerleyen Rize, faaliyete geçirilen spor tesisleri sayesinde birçok ulusal ve uluslararası spor organizasyonuna ev sahipliği yapmıştır. Bu tip organizasyonlar hem şehirlerin tesis altyapısının geliştirilmesi hem de şehirlerin organizasyon yapabilme kapasitesinin artırılması konusunda büyük önem taşımaktadır. Gelecekte de bu tip organizasyonlara ev sahipliği yapılması, TR90 Bölgesi’nde öncelikli bir spor politikası olarak görülmelidir. Büyük çaplı uluslararası organizasyonlar, şehir ekonomilerine getirdikleri ticari hareketlilik ve ayrıca kültürel etkileşim açılarından da önemli kazanımlar içermektedir.”</p> <p>DOKA tarafından gerçekleştirilen Gençlerin ve Çocukların İyi Olma Hali Çalışması’na göre her beş gençten birinin aldığı eğitimden memnun olmadığını ifade etmesi gençlerin eğitim hayatlarındaki sorunlara dikkat çekmektedir. Alınan eğitimin</p>

	<p>unsurlarına dair memnuniyetsizliğin en yüksek olduğu konular spor tesisleri/spor olanakları, yabancı dil eğitiminin kalitesi, yurt imkânları ve kalitesi, okulun sağladığı burs olanakları ve yemekhaneler ile ilgilidir. Ayrıca raporda “Spor tesisleri ve spor olanaklarının iyileştirilmesi” önerilmektedir.</p> <p>Ülkemizde yeni gelişmeye başlayan spor dallarından birisi de espordur. Söz konusu stratejiler ve raporlarla uyumlu bir şekilde ulusal ve uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapacak bir altyapının oluşmasına katkı sunacak Rize Espor Atölyesi Projesi geliştirilmiştir. Espor alanında Rize ilinin ekosistem içerisindeki yerini güçlendirmeyi hedefleyen, bilinçlendirme ve farkındalık faaliyetleriyle Rize’de espor alanında ekosistem içerisinde yer alan bilinçli kişi sayısını artıracak; internet bağlantı altyapısı güçlü ve etkin bir altyapı sağlanarak kısa vadede lisanslı oyuncu sayısını artıracak; uzun vadede ise oyunculuk, hakemlik, antrenörlük, yayın ve analiz ve espor’a dair birçok faaliyet içeren proje ile Rize spor alanında daha ileriye taşınacaktır.</p>
<p>Projenin Tamamlayıcılığı</p>	<p>Espor atölyesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’ne bağlı Gençlik Merkezleri bünyesinde kurulacağı için proje çıktıları ilgili merkezle sinerji oluşturacaktır.</p>
<p>Projenin Etkileri</p>	<p>Türkiye’deki yetişkinlerin %79’unun mobil oyun oynadığı tahmin edilmektedir. Araştırmalara göre Türkiye’deki mobil oyuncuların %50,2’si erkek, %49,8’i kadın olup yaş aralığının yüzdesel dağılımı: 16-24 yaş arası %23,9; 25-34 yaş arası %28,5; 35-44 yaş arası %25,3; 45 yaş üstü – %22,4 olarak görülmektedir.</p> <p>Google Play’de 171.986 oyun yayıncısı arasında 2.689’dan fazla Türk yayıncı bulunmaktadır. Google Play’de 439.890 oyun arasında Türk yayıncıların sunduğu 8.055’ten fazla oyun bulunmaktadır. Türk yayıncıların Google Play’deki 8.055’in üzerindeki oyunlarının ortalama puanı 5 üzerinden 3.94’tür. Bu, tüm mobil oyunların genel ortalama puanı olan 3,76’dan daha iyidir. Düzenlenen sayısız çevrimiçi turnuvalar sayesinde espore daha da gelişmektedir. Takım sayısı ve sponsor markaların sayısı da artmakta olup 5,5 milyona yakın espore severin ekosistemi beslemeye devam edeceği öngörülmektedir.</p> <p>2020’nin ilk çeyreğinde start-uplar toplam 19 milyon dolarlık yatırım alırken, ikinci çeyrekte bu rakam 28,3 milyon dolara, üçüncü çeyrekte 45,8 milyon dolara yükselmiştir. 2020’nin dokuz aylık döneminde oyun sektöründe gerçekleşen hisse satışı işlemlerinin yaklaşık 2 milyar dolarlık işlem hacmi yaratması, oyun sektörünü en fazla yatırım alan sektör konumuna taşımıştır. 2020 yılının ilk üç çeyreğinde oyun alanında Peak Games ve Rollic Games’in Amerikalı Zynga tarafından 1.8 milyar dolar ve 168 milyon dolar ile satın alınması da önemlidir. Peak Games bu satın almayla Türkiye’nin ilk unicorn şirketi olmuştur.</p>

	<p>Dünyada oyun sektörü ile birlikte espor da gelişmektedir. Türkiye'deki oyuncu sayısının yüksekliğine rağmen profesyonel oyuncuları, ödüllü turnuvalar, antrenör-hakem-yayıncılar ve sponsorları ile espor sektörü henüz istenilen seviyede değildir. Güdümlü proje ile ildeki ekosistemin gelişerek ülkemizin sektörde aldığı pay artacaktır.</p> <p>Espor ekosisteminde profesyonel oyuncular, hakemler, antrenörler, yayıncılar, donanım ve içerik üreticileri ile mobilya üreticileri ve sponsorlar yer almaktadır. Sektörün gelişmesi ile espor alanında kariyer yapma imkanları da artarak işsizliğin azaltılmasına katkı sunulacaktır.</p> <p>Mobil oyuncuların yüzde 60,6'sı televizyon izlerken eş zamanlı olarak mobil oyun oynamaktadırlar. Mobil oyuncular, oyun bağımsız günde 4 saatten fazla telefonlarında vakit geçirmektedirler. Arama motorları, sosyal ağlar, video platformları, anlık mesajlaşma uygulamaları ve haber siteleri ise en çok vakit geçirilen çevrim içi alanlar olarak dikkat çekmektedir. Burada en önemli handikap ekran bağımlılığıdır. Espor da tıpkı diğer spor dalları gibi belirli bir disiplin içerisinde icra edilmektedir. Düzenli uyku, koordinasyonu güçlendirecek fiziksel egzersizler, düzenli beslenme esorcular için de oldukça önemlidir. Belirli bir disiplin içerisinde hareket edildiği için espor ekran bağımlılığının azaltılmasına yönelik bilinç de oluşturmaktadır.</p> <p>Projenin herhangi bir çevresel soruna neden olacağı öngörülmemektedir.</p>
<p>Projenin İşletme Modeli ve Sürdürülebilirliği</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Proje süresince yönetim modeli: Projede, proje süresince tüm süreçleri iş planına uygun şekilde yönetecek, teknik bilgiye sahip olan ve başvuru sahibi ve iştirakçilerden oluşan bir proje yönetim ekibi görev alacaktır. • Proje sonucunda ne tür ürün ve hizmetlerin üretileceği: Proje sonucunda espor sektöründe kariyer yapmak isteyenlere düzenli periyotlarda antrenör, hakem ve oyuncu eğitim hizmetlerinin verileceği bir merkez kurulacaktır. Proje süresince de söz konusu eğitimler dışında bilgilendirme ve farkındalık eğitimleri verilecek ve bir adet turnuva organizasyonu düzenlenecektir. • Bu ürün ve hizmetlerden kimlerin hangi koşullarda yararlanacağı Ürün ve hizmetlerden yararlanabilmek için 13-25 yaş arası olmak, esporda kendini geliştirmek istemek ve yetenek taraması neticesinde sıralamaya girebilmek ön şarttır. • Proje sonrası yönetim modeli (personel ihtiyacı, girdi ve işletme maliyetleri, satış gelirleri vb. kurumsal ve mali unsurlar açısından projenin sürdürülebilirliğinin nasıl sağlanacağı)

	<p>Proje sonrası oluşturulan “Espor Uygulama Atölyesi” Rize İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Gençlik Merkezi’ne devredilecektir. Gençlik merkezlerinde idari faaliyetler için halihazırda zaten personeli ve bütçesi bulunmaktadır. Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Gençlik Merkezleri Daire Başkanlığı tarafından, Gençlik Lideri personellerine E-spor Eğitici Eğitimi belgesi aldırılarak, projenin sürdürülebilirliği bakanlık personeli tarafından devam ettirilecektir.</p>					
Proje Riskleri	<p>Projenin uygulama ve uygulama sonrası işletme dönemine ilişkin muhtemel risklerini; olasılık, etki düzeyi (1 çok düşük, 5 çok yüksek) ve bu risklere yönelik alınabilecek tedbirler bakımından analiz ediniz.</p>					
	#	Risk Tanımı	Dönem (Uygulama / İşletme)	Olasılık (1-5 arası)	Etki Düzeyi (1-5 arası)	Tedbir
1	Proje kapsamında bilgilendirme yapılacak 300 ebeveyne ulaşamaması	Uygulama	2	3	Sosyal medya üzerinden yeterli sayıya ulaşamaması durumunda Milli Eğitim İl Müdürlüğü’nden destek alınacaktır.	
2	Gençlik Merkezi personelinin değişmesi	Uygulama ve İşletme	2	3	Bu konuda görevlendirilen Gençlik Liderlerinin görevde kalmalarına azami gayret gösterilecek ve yedekli bir çalışma sistemi geliştirilecektir.	

EK-A Güdümlü Proje Bilgi Formu

1. PROJE TEMEL BİLGİLERİ

Proje Adı	Gümüşhane Sanayi Ortamının İstihdama Yönelik Geliştirilmesi
Proje Konusu ve Sorun Tanımı	<p>Sorun Tanımı:</p> <p>Gümüşhane Küçük Sanayi Sitesi (KSS), Gümüşhane niversitesinin bitişiğinde, kent içinde dağınık şekilde yerleşmiştir. Burada elverişsiz çalışma koşulları altında çalışan yapımıcı ve onarımcı küçük sanayicileri ağdaş ve düzenli birer işyerine kavuşturmak, yeni yapılanmayla oluşan sanayi alanında ara eleman yetiştiren işletmelerin desteklenerek istihdamın arttırılmasını sağlamak, planlı bir sanayi alanı oluşturmak hedeflenmektedir. Altyapı sorunlarının çözümü yeni işyerlerinin ve iş kollarının açılmasına paralel olarak en az 50 kişinin daha istihdam edilmesine olanak sağlanacaktır.</p> <p>Proje Konusu:</p> <p>Bağlarbaşı bölgesinde toplam 60.000 m2 lik alana kurulu 156 işyeri bulunan Gümüşhane Sanayi sitesinde iş kollarına göre ;</p> <p>Parça Malzeme = 46</p> <p>Oto tamiri = 42,</p> <p>Demir doğrama metal işleri = 19,</p> <p>Mobilya Ahşap = 18,</p> <p>PVC Cam = 7,</p> <p>Mermer = 7,</p> <p>Reklam tabela = 5 adet olmak üzere toplamda 144 esnaf bulunmaktadır.</p> <p>Yıllık ortalama ciro ,20.000.000,00 TL , toplam istihdam işçi işveren dahil 458 kişi olan ve 1989 yılında geçici olarak bu bölgeye taşınan Sanayi sitesinin ciddi altyapı sorunları vardır.</p> <p>Proje kapsamında bu altyapı sorunları çözülecek Sanayi sitesi daha estetik ve düzenli bir görünüme kavuşacak, Sanayi sitesi içinde otopark, yeşil alan, geri dönüşüm atık toplama üniteleri oluşturulacak, Gümüşhane niversitesinin hemen yanındaki bu alan görüntü kirliliğinden kurtulmuş olacak yeni işyerleri ile birlikte daha çok istihdam ve il ekonomisine daha çok katkı sunulacaktır.</p>

	<p>İşyerleri sahipleri “Bağlarbaşı Küçük Sanayi Sitesi Yönetimi” adı altında bir birlik oluşturmuştur. Site yönetiminin site alanının düzenlenmesiyle yönetim olarak daha aktif çalışmaları ve KSS düzenini korumaları ayrıca hedeflenmektedir.</p> <p>Sanayi siteleri ,Kent içinde dağınık şekilde yerleşmiş ve elverişsiz çalışma koşulları altında çalışan yapımçı ve onarımcı küçük sanayicileri çağdaş ve düzenli birer işyerine kavuşturmak, onların çalışma koşullarını iyileştirip aralarında dayanışma ve organizasyonu geliştirerek, ihtiyaçlarının daha kolay ve ekonomik olarak karşılanabilmesini ve işyerlerine yeni teknolojilerin sokulmasını sağlayarak ana sanayi/yan sanayi ilişkilerinin geliştirilmesini teminen benzer iş kollarında çalışan küçük işletmeleri aynı yerde toplanmasıdır.</p>	
Uygulama Yeri	İl	GÜMÜŞHANE
	İlçe(ler)	Merkez
Uygulama Süresi	18 ay	
Proje Uygulayıcıları	Yararlanıcı	GÜMÜŞHANE BELEDİYESİ
	Ortaklar	
	İştirakçiler	GÜMÜŞHANE TİCARET VE SANAYİ ODASI, GÜMÜŞHANE KSS YÖNETİMİ
Yararlanıcılar	Hedef Gruplar	<ul style="list-style-type: none"> Gümüşhane KSS’de yerleşik işyerleri sahipleri (144 kişi) ve çalışanlar (458 kişi)
	Nihai Yararlanıcılar	<ul style="list-style-type: none"> KSS hizmetlerinden faydalanan ilde yaşayan kişiler (150.119 kişi) İlave istihdam edilecek 18-35 yaş arası kişiler (50 Kişi)
Proje Konusu İle İlgili Diğer Kuruluşlar		
Projenin Temel Faaliyetleri	<p>1. Proje Yönetim ve Yürütme Ekibinin Kurulması: Proje uygulamalarına ilişkin izleme ve değerlendirme ve denetimlerin yapılmasından sorumlu olacak olan Proje yönetim ekibinin ve projenin faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu olan Proje Yürütme ekibinin belirlenmesi dışarıdan bir koordinatör istihdamı,</p> <p>Faaliyet Bütçesi: - TL</p>	

2. İnşaat İşleri:

2.1. Proje Hazırlık Çalışmaları (Tamamlandı): Sanayi sitesinde yapılacak tüm altyapı ve düzenleme çalışmaları için gerekli incelemelerin yapılması, tüm hesaplamaların tamamlanarak gerekli metraj ve keşif özeti dokümanlarının hazırlanması,

2.2. Sanayi sitesi altyapı işlerinin ihale edilmesi: İhtiyaçların belirlenip teknik şartnamelerin hazırlanarak Belediyenin tabi olduğu ihale kurallarına uygun, ulusal düzeyde ihale teklif çağrısının yapılması, İhalenin yapılması ve ihaleyi kazanan yükleniciyle sözleşmenin imzalanması,

2.3. Sanayi sitesi peyzaj ve otopark işlerinin ihale edilmesi: İhtiyaçların belirlenip teknik şartnamelerin hazırlanarak Belediyenin tabi olduğu ihale kurallarına uygun, ulusal düzeyde ihale teklif çağrısının yapılması, İhalenin yapılması ve ihaleyi kazanan yükleniciyle sözleşmenin imzalanması,

2.4 Geri Dönüşüm Atık Toplama Üniteleri Yapımı: K.S.S de halen vahşi depolamada diyeceğimiz bir modelle biriktirilen atıklar hurda malzemeler görüntü , çevre kirliliği sağlık vb. sorunlara yol açmaktadır . proje ile yeniden değerlendirilme imkanı olan atıkların çeşitli işlemlerden geçirilerek ikincil hammaddeye dönüştürülmesine imkan sağlanacağı gibi kaynakların lüzumsuz kullanılması önlenecek, atıkların kaynağında ayrıştırılması ile çöp miktarıda azaltılacaktır.

Kısaca K.S.S yönetimi politika olarak ilk aşama atığın oluşmasının önlenmesi eğer bu sağlanamıyorsa atığın Minimizasyonu daha sonra atığın Yeniden kullanımı eğer bu da mümkün olmuyorsa önce geri dönüşüm ve sonra enerji geri kazanımını bu yöntemlerin uygulanamadığı materyallere ise düzenli depolama ve yakma işlemini uygulayacaktır.

2.5 Değerlendirme ve kontrol çalışmaları: Yapılmakta olan İnşaat, montaj işlerinin kalitesinin harcamalara ve sözleşme şartlarına uygun ilerlediğinin Proje yönetim ve yürütme ekibi tarafından kontrol edilmesi, değerlendirilmesi,

İnşaat İşi Faaliyet Bütçesi : - TL

	<p>Çıktı Göstergeleri: 156 işyerinin işkoluna göre standardize edilmiş tek tip tabela, 1 otopark, altyapı düzenlemeleri, peyzaj düzenlemeleri, geri dönüşüm atık toplama üniteleri</p> <p>3. Tanıtım görünürlük çalışmaları: Projenin beklenen sonuçlarını elde etmesini sağlaması için yapılan çalışmaların tanıtılması amacıyla yapılacak basın açıklamalarında , bilgilendirme etkinliklerinde ve basına verilecek haberlerde Sanayi Bakanlığı DOKA mali desteğine vurgu yapılacaktır.</p> <p>Sanayi sitesi girişine yapılacak ve renk kodlarına göre belirlenen iş yerlerini gösteren büyük tabelada Sanayi Bakanlığı DOKA ve Belediye logoları kullanılacaktır.</p> <p>Faaliyet Bütçesi : - TL</p> <p>Çıktı Göstergeleri; 1 adet tabela, 1 adet açılış toplantısı, 100 adet afiş</p>		
Proje Mali Bilgileri	Proje Bütçesi	- TL	
	Destek Miktarı	- TL	
	Eş Finansman	- TL	
	Destek Oranı	-	
	Temel Bütçe Kalemleri	İnsan Kaynakları	-TL
		Diğer Maliyetler	- TL
Yerel Ofis Maliyetleri		- TL	
Yapım İşi (İnşaat)		- TL	
Performans Göstergeleri	<p>Çıktı Göstergeleri</p> <ol style="list-style-type: none"> 156 adet tabela 1 adet tabela 2000 adet tabela 1 adet otopark Altyapı düzenlemesi (taş parke yollar) Geri Dönüşüm katı atık ünitesi 1 adet peyzaj düzenlemesi <p>Sonuç Göstergeleri</p> <ol style="list-style-type: none"> Modern ve ulaşılabilir bir yapıya kavuşan Sanayi sitesi çevre il ve ilçelerden daha çok müşteri aldı. Müşteri sayısı %15 arttı. En az 50 kişi istihdam edildi. 		

2. PROJE AMAÇLARI, GEREKÇESİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Projenin Genel Hedefi	Gümüşhane Üniversitesi'nin bitişğinde dağınık ve düzensiz olan sanayi sitesinin altyapı ve üstyapısını güçlendirerek işyerlerinin verimliliğini arttırmak ve ilave istihdam sağlamak.
Proje Amaç(lar)ı	<ul style="list-style-type: none"> • Sanayi sitesi altyapı sorunları giderilmesi, • Tabelalara standart getirilerek görüntü kirliliğinin önlenmesi, • İş kolları belli alanlarda toplanarak her iş koluna bir renk verilmesi, dış cephelerin belirlenen renklerle boyanması ile müşterilerin daha kısa sürede istedikleri hizmeti almalarının sağlanması.
Projenin Arka Planı ve Gerekçesi	<p>Merkez ilçede bulunan 1 adet Sanayi sitesi var olan yerine geçici olarak taşınmış olup düzensiz yapısı ve altyapı sorunları nedeniyle tam kapasite çalışmamakta istenilen üretim rakamlarına ulaşmamaktadır.</p> <p>Bu yapıyla bile ciddi bir istihdam merkezi olan site, projenin iyileştirme çalışmalarının bitmesiyle il ekonomisine katkısı artacak, yaratacağı istihdam nedeniyle göç olgusunun önüne geçecek, yerleşik olan halkın göç etmemelerine katkı sağlayacak bir etken olarak görüldüğünden, göçün sonuçlarının yaratacağı kayıpları da önleyecek/azaltacak bir katma değer etkisi yaratacaktır.</p> <p>Cumhurbaşkanlığı On Birinci Kalkınma Planı (2019–2023) hedef ve politikalarından biri olan “Rekabetçi üretim ve verimlilik” altında :</p> <p>2.2.1.1.3. İş ve Yatırım Ortamı</p> <p>b. Politika ve Tedbirler</p> <p>Teşvik ve Desteklerin Etkin Kullanılması</p> <p>322. Sanayi ve teknoloji bölgelerinde (OSB, KSS, Endüstri Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Serbest Bölgeler) sunulan hizmetler geliştirilecek, bu bölgelerin sanayinin rekabetçiliğine ve verimliliğine daha etkin katkı vermesi sağlanacaktır.</p> <p>T.C. Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2023) kapsamında:</p> <p>Yatay Amaçlar</p> <p>32. Sürdürülebilir kalkınma ve yeşil büyüme: Bölgesel ve yerel düzey, daha çevre dostu bir ekonomiye geçiş konusunda, ulusal politika ve uygulamalarını tamamlayan, yönetim, planlama, uygulama ve kaynakları harekete geçirme konusunda önem taşıyan bir yönetim düzeyi olarak ele alınacaktır. Uzun vadede sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşılması ve kademeli olarak daha çevre dostu bir ekonomiye geçilmesi, altyapı eksikliklerinin giderilmesi, daha temiz bir ulaştırma sistemi tesis edilmesi, kentsel ve kırsal gelişmenin bu bakış açısıyla yeniden yorumlanması gibi farklı alanlarda politikaların uygulanmasını gerekli kılmaktadır. Bu çerçevede, kalkınma ajansları ile mahalli idarelere, sürdürülebilir kalkınma ve yeşil büyüme politikalarını</p>

	<p><i>bölgelerin ve kentlerin gelişme politikalarıyla bütünleştirme konusunda strateji alternatifleri sunulmaktadır.</i></p> <p>4.5.2 Ekonominin çeşitlendirilmesi ve mikro işletmelerin geliştirilmesi</p> <p>465. OSB ve KSS gibi sanayi altyapı uygulamaları geliştirilecektir.</p> <p>4.5.4 Kentsel ve kırsal alanda yaşam kalitesinin artırılması</p> <p>484. OSB ve KSS'lerin altyapı ihtiyaçları giderilecek, elektrik, su ve arıtma tesisleri gibi altyapı ihtiyaçları iyileştirilecektir.</p>
Projenin Tamamlayıcılığı	<p>Projenin sektörel ve bölgesel olumlu etkilerinin yanında ulusal projeler ve politikalarla (çevre, geri dönüşüm, istihdam, küçük kobi teşvikleri) doğrudan ilintisi söz konusudur. Küçük sanayi sitesinin yeniden yapılandırılmasıyla arz talep dengesinde bir artış beklenmektedir. Özellikle Kelkit ilçesinin kullandığı Sanayi sitesi diğer ilçeler ve iller için halen faal 7 işkolunda artan ekonomik girdisi, istihdamı, yenilenmiş altyapısı, atıl malzemelerin düzenli olarak toplandığı geri dönüşüm ünitesi ağaçlandırılmış yaşam alanları ile çevreci bir yatırım olarak örnek teşkil edecektir.</p>
Projenin Etkileri	<p>Gümüşhane Sanayi sitesi altyapı sorunlarının çözülmesi;</p> <p>Otopark, yeşil alan, peyzaj düzenlemeleri ve blokların iş kollarına göre belirlenen renklere boyanması, Giriş yön bilgilendirme tabelaları, yeni teknolojilerin kullanıldığı, modern çağdaş yapı ve estetik görünümü , istihdama katkısı, çevre il ve ilçelere hizmet veren yapısı, ulaşılabilirliği çok kolay olan konumu, kalifiye profesyonel insan kaynağı ile bölgemiz için bir rol model olacaktır.</p> <p>Sanayi sitesinin var olan sorunlarının çözülmesi ile birlikte, İldeki işsiz gençler için yeni istihdam alanları oluşacak, işsizlik oranının düşürülmesine katkı sunulacaktır.</p>
Projenin İşletme Modeli ve Sürdürülebilirliği	<p>İlin sanayiden daha fazla pay alması ve alınan bu payın sektörde yer alan bütün paydaşlara olabildiğince eşit dağılması sektörel sürdürülebilirlik kadar, toplumsal yaşamın devam ettirilmesinde de önemli bir faktördür. Bununla birlikte Gümüşhane'de yaşayan halkın da yaşam kalitesi artırılarak kent içinde kalıcılılaşmasına ve kenttin yaşayan bir kent olarak sürdürülebilirliği gerekmektedir.</p> <p>Gümüşhane Belediyesi İlimizde benzer özellikte birçok faaliyette bulunmuş olup, projelendirme, yapım ve işletme konusunda da yeterli tecrübeye sahiptir.</p> <p>(Gastronomi müzesi projesi, Küp Park Projesi, Eskişehir meydan düzenleme projesi, Kent Atölyeleri projesi, Tarih turizm yolu projesi, Saray hamamı restorasyon projesi vb.)</p>

	<p>Projenin uygulanma sürecinde oluşturulacak olan yapısal model ve elde edilecek tüm kazanımlar daha sonra benzer faaliyetlerin gerçekleşmesini ekonomik kılacak ve kolaylaştıracaktır. Bu noktalardan hareketle, proje bitiminden sonra aktivitelerin devamlılığını sağlayan yapılar daha da güçlenerek devam edecek ve projenin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır.</p> <p>Proje bittikten sonra Gümüşhane KSS yönetimi, sanayi bölgelerinin düzeninin korunmasında ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasında etkin rol oynayacak mekanizmalar olarak belirlenmiştir. Gümüşhane Ticaret ve Sanayi Odası, KSS yönetimine proje sonrası yönetimde teknik danışmanlık hizmeti sağlayacaktır. Rutin iyileştirme çalışmalarında Gümüşhane Belediyesi görev alacaktır.</p>												
<p>Proje Riskleri</p>	<p>Projenin uygulama ve uygulama sonrası işletme dönemine ilişkin muhtemel risklerini; olasılık, etki düzeyi (1 çok düşük, 5 çok yüksek) ve bu risklere yönelik alınabilecek tedbirler bakımından analiz ediniz.</p> <table border="1" data-bbox="480 898 1469 1357"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Risk Tanımı</th> <th>Dönem (Uygulama / işletme)</th> <th>Olasılık (1-5 arası)</th> <th>Etki Düzeyi (1-5 arası)</th> <th>Tedbir</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Doğabilecek olası kur artışı nedeniyle inşaat maliyetlerinin artması.</td> <td>Uygulama</td> <td>3</td> <td>5</td> <td>Maliyet artışları Belediye'nin kendi öz kaynaklarından karşılanacaktır.</td> </tr> </tbody> </table>	#	Risk Tanımı	Dönem (Uygulama / işletme)	Olasılık (1-5 arası)	Etki Düzeyi (1-5 arası)	Tedbir	1	Doğabilecek olası kur artışı nedeniyle inşaat maliyetlerinin artması.	Uygulama	3	5	Maliyet artışları Belediye'nin kendi öz kaynaklarından karşılanacaktır.
#	Risk Tanımı	Dönem (Uygulama / işletme)	Olasılık (1-5 arası)	Etki Düzeyi (1-5 arası)	Tedbir								
1	Doğabilecek olası kur artışı nedeniyle inşaat maliyetlerinin artması.	Uygulama	3	5	Maliyet artışları Belediye'nin kendi öz kaynaklarından karşılanacaktır.								

EK-B Fizibilite Konusu Proje Önerileri Listesi

Sıra No.	Ajans Adı	Proje Konusu	Sektörü	Uygulama Yeri (İl-İlçe)	Yatırım Büyüklüğü (milyon USD)	Açıklama

*Yatırımlarda Devlet Destekleri Hakkında Kararın (bu kararın da değiştirilebileceği göz önünde bulundurularak) kapsamına girecek yatırımları ifade etmektedir.

EK-C Yurt Dışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu

Hedef Ülke	Ziyaret Amacı	Ziyaretin İlişkili Olduğu SOP	Beklenen Fayda	Kurulması Planlanan İş Birlikleri	Ajans Katılımcı Sayısı	Ziyarete Bölgeden Katılan Firma/Kurum/Kuruluş/Kişi Sayısı	Ajans Bütçesinden Katlanılacak Maliyet
Romanya Çalışma Ziyareti	AB Projesi	Kırsal Kalkınma	İş inceleme ziyareti	Tecrübe paylaşımı	4	8	0 TL
Gürcistan Çalışma Ziyareti	AB Projesi	Kırsal Kalkınma	İş inceleme ziyareti	Tecrübe paylaşımı	4	8	0 TL
İtalya ve Fransa İyi Uygulama Ziyaretleri	AB Projesi	Kırsal Kalkınma	İş inceleme ziyareti	Tecrübe paylaşımı	3	7	0 TL
Moldova, Gürcistan, Romanya Çalışma Ziyaretleri	AB Projesi	Turizm 2.0	İş inceleme ziyareti	Tecrübe paylaşımı	2	-	0 TL

Ek-D Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Famtrip Organizasyonları	Turizm 2.0	Bölge turizminin tanıtımı	Bölge turizm potansiyelinin hedef pazarlardaki bilinirliğini artırmak	TR90 Bölgesi	THY, il kültür turizm müdürlükleri, yurt dışı temsilcilikler	Turizm ve Girişimcilik Birimi	Ocak-Aralık 2022
İnovasyon Kampı Etkinliği (2 adet)	GYO SOP	Lise düzeyinde öğrencilerin girişimcilik karakterlerinin geliştirilmesi ve öğrencilerin girişimciliğe teşvik edilmesi	Kanvas iş modeli hazırlama, etkili sunum yapabilme,	TR90 Bölgesi	TR90 Bölgesi İl Milli Eğitim Müdürlükleri. Etkinliğin çevrimiçi ortamda yapılması planlanmakta olup, kurumlar etkinliğin tanıtımı üstlenecektir.	Turizm ve Girişimcilik Birimi	Nisan– Mayıs 2022

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
GençBizz Lise Girişimcilik Programı	GYO SOP	16- 18 yaş grubu lise öğrencilerinin, iş dünyası gönüllüleri mentorluğunda ve öğretmenlerinin rehberliğinde iş fikri geliştirme uygulama tecrübesi kazandırmak	Uygulamalı iş fikri geliştirme, şirketin her departmanlarına yönelik yönetim tecrübesi, Etkili Sunum Yapabilme, İletişim ve Takım yönetimi konusunda deneyim kazanmaları beklenmektedir	TR90 Bölgesi	TR90 Bölgesi İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Öğretmenlerin harcırahları ve tanıtım giderleri	Turizm ve Girişimcilik Birimi	Ocak- Mayıs 2022

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Genç Girişimcilik Programı	GYO SOP	Girişim adaylarının ilgisini çekmek, Bölgede kamu ya da özel sektörün ihtiyaçlarını karşılamak için genç girişimcilerin desteklenmesi, özel-kamu sektörü ile genç girişimciler arasında iletişim kanallarının geliştirilmesi	Girişimci adaylarının iş fikirlerinin geliştirilmesi, Yatırımcı-Girişimci Eşleştirmesi sonucunda hayata geçen girişim sayısında artış Girişimcilere hizmet veren arayüzlerin hizmet kalitelerinde artış	TR90 Bölgesi	Üniversite TTM'leri, TGB'ler. TSO'lar	Turizm ve Girişimcilik Birimi	Mayıs 2022

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Coğrafi İşaretli Ürünler Zirvesi	Kırsal Kalkınma SOP	Coğrafi işaretler alanındaki paydaşlarımızın birbirleriyle ve Bölge dışı aktörlerle etkileşim içinde bulunması, ulusal ve uluslararası alanda yaşanan gelişmeleri takip etmesi amacıyla etkinlikler düzenlenmesi.	-Gelişmelerin takip edilmesi, farkındalığın artması, -İşbirliklerin gelişmesi.	Henüz belirlenmedi.	TSO'lar, Türk Patent Kurumu AB Fonu ile karşılanacaktır.	Sosyal ve Kırsal Kalkınma Birimi	Ocak – Haziran 2022

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Kırsal Kalkınma Buluşmaları Etkinlikleri	Kırsal Kalkınma SOP	Tarım sektörünün Bölge kalkınmasındaki yerinin genişlemesi ve güçlenmesi amacıyla tarımsal üretim yapan ya da yapma amacındaki üretici ve potansiyel yatırımcıların farkındalıklarının arttırılması ve kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik farklı kırsal üretim temalarında panel ve çalıştay düzenleme serisi faaliyetleri olarak "Kırsal Kalkınma Buluşmaları"	-Gelişmelerin takip edilmesi, farkındalığın artması, -İşbirliklerin gelişmesi	TR90 Bölgesi	Belediyeler, üretici birlikleri, kooperatifler, yatırımcılar,	Sosyal ve Kırsal Kalkınma Birimi	Ocak- Aralık 2022

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
		etkinlikleri düzenlenecektir.					

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Doğu Karadeniz Coğrafi İşaretli Ürünler Tırı	Kırsal Kalkınma SOP	Üreticilerle tüketicilerin büyük şehirlerde aracasız olarak buluşması ve aynı zamanda Ajansın coğrafi işaret alanında yürüttüğü çalışmaların geniş kitlelere ulaştırılarak kamuoyu yaratılması hedeflenmektedir.	TR90 Bölgesi Coğrafi İşaretli Ürünlerinin bilirliliğinin ve ticaret hacminin artması	Marmara ve Karadeniz Kentleri	AB Bütçesinden Karşılacaktır .	Sosyal ve Kırsal Kalkınma Birimi	Henüz Belirlenmedi
Afet Yönetimi Toplantı ve Çalıştayları	Yerel Kalkınma Fırsatları	Durum analizi ve ihtiyaç analizini ortaya koymak.	Mevcut durumun ortaya koyularak ihtiyaç analizinin yapılması ve	Henüz Belirlenmedi	Yerel yönetimler, AFAD, üniversiteler	Turizm ve Girişimcilik Birimi	Henüz Belirlenmedi

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
			proje fikirleri geliştirilmesi.				
Mavi Ekonomi Çalıştayları	Yerel Kalkınma Fırsatları	Bilgi paylaşımında bulunarak ortak politikalar ve eylemler belirlemek.	Oluşturulacak politikalar ve proje fikirleri sayesinde Bölgemizdeki mavi kaynakların korunması, geliştirilmesi ve ekonomiye kazandırılması.	Henüz Belirlenmedi	Yerel yönetimler, üniversiteler	Turizm ve Girişimcilik Birimi	Henüz Belirlenmedi
Yeşil Mutabakat Çalıştayları	Yerel Kalkınma Fırsatları	Bilgi paylaşımında bulunarak ortak politikalar ve eylemler belirlemek.	Tüm aktörlerin iklim değişikliği ve Yeşil Mutabakat konusunda bilgi ve bilinç	Henüz Belirlenmedi	Yerel yönetimler, AFAD, üniversiteler	Turizm ve Girişimcilik Birimi	Henüz Belirlenmedi

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
			düzeyinin arttırılması.				

EK-E Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gereçesi ve Kapsamı
Deneyim Turizmi Ürünleri Araştırması	Bölgenin sahip olduğu değerlerin turizme kazandırılması ve ticarileşmesi	Kısmi Hizmet Alımı	Turizm profesyonelleri ile birlikte envanter taraması ve saha gezileri ile dünyada ve Türkiye'deki örnekleri ile karşılaştırılarak, sektör paydaşları ile paylaşılması.
Alternatif turizme yönelik araştırma faaliyetleri	Bölgede turizm alt türlerinin geliştirilmesi, en uygun destinasyonların araştırılması ve rotalama faaliyetleri	Kısmi Hizmet Alımı	Özellikle Bölgedeki turizm profesyonelleri ile çalışılarak sahip olunan bilgi ve verinin derlenmesi, trendlere göre en uygun rotanın belirlenmesi
Turizm Master Plan ve Yatırım Fizibilitelerinin Hazırlanması	Yeni destinasyonların planlanması ve kamu ve özel sektör yatırımlarına kazandırılması	Hizmet Alımı	Profesyonel planlama şirketlerinden alınması
Yöresel Hediye Eşya Koleksiyon Tasarımı ve/veya Prototip Üretimi	Turizmden elde edilen gelirin artırılması	Hizmet Alımı	Katma değerli yöresel hediyelik eşya tasarım önerileri araştırılarak koleksiyon haline getirilecek ve gereken durumlarda

			prototip üretilecektir.
Hemşehri Yatırımcılığı Saha Çalışması	Bölgeye doğrudan yatırımların çekilmesi, yatırım projeleri ya da girişimlerin ihtiyaç duyduğu finansman kaynağı ve teknik bilgi ihtiyacının karşılanması için "Hemşehri Yatırımcılığı" konseptinin geliştirilmesi	Kısmi Hizmet Alımı	Hemşehri Yatırımcılığı konseptinin kitlesel fonlama, girişim sermayesi vb. alanlarda ilgili mevzuata uygun şekilde tasarlanması ve yurt içi-yurt dışı ekosistem paydaşları ile işbirliklerinin geliştirilmesi
Doğu Karadeniz Afet Yönetim Sistemi Raporu	TR90 Bölgesi'nde durum analizi ve ihtiyaç analizi yaparak Bölge için afet yönetim sistemi önerileri üzerine rapor hazırlamak	Ajans Eliyle	
Doğu Karadeniz Katı Atık Yönetimi Çalışması	TR90 Bölgesinde bulunan 6 ilde ölçek ekonomisine yönelik, daha ucuz ve daha sonuç odaklı katı atık yönetim sistemi kurmaya yönelik rapor hazırlama	Kısmi Hizmet Alımı	Konunun teknik olması sebebiyle deneyimli kişilere ihtiyaç duyulması
Sosyal Analiz Çalışması	TR90 Bölgesi 2024-2028 Bölge Planı çalışmaları, Ajans tarafından başlatılmıştır. Bölge Planı çalışmaları kapsamında TR90 Bölgesi'nin sosyal analizi için dayanak teşkil edecek çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda bir sosyal analiz raporu hazırlanacaktır.	Hizmet Alımı	Konunun teknik olması sebebiyle deneyimli kişilere ihtiyaç duyulması

Ek-F Yapılacak Program Sonrası Değerlendirme ve/veya Etki Analizi Çalışmaları Tablosu

Yapılacak Program Sonrası Değerlendirme ve/veya Etki Analizi Çalışmaları	Programın Yılı	Programın Kapanış Tarihi	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
			Ajans eliyle/Parçalı hizmet alımı/Hizmet alımı	